

Primorski dnevnik

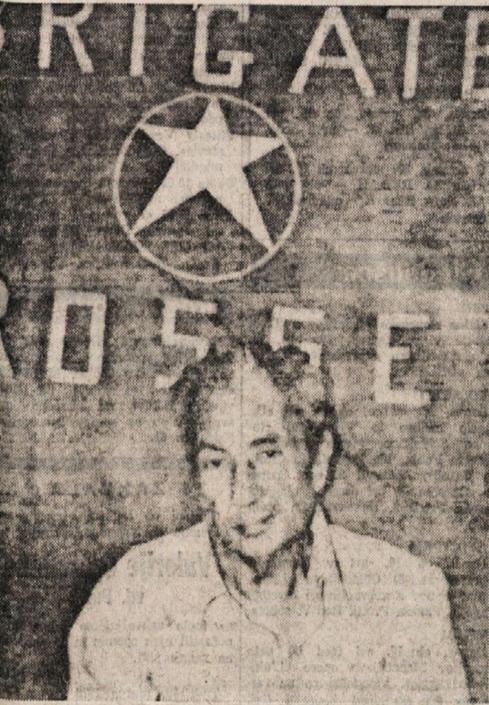
Postnina plačana v gotovini Cena 200 lir Leto XXXIV. Št. 66 (1978) TRST, nedelja, 19. marca 1978

PRIMORSKI DNEVNIK je zaceel izhajati v Trstu 13. maja 1946, njegov predhodnik PARTIZANSKI DNEVNIK pa 26. novembra 1943 v vasi Zakriž nad Cerkljama, razmnožen na ciklostil. Od 5. do 17. septembra 1944 se je tiskal v tiskarni «Doberdob» v Govcu pri Gorenji Trebuši, od 18. septembra 1944 do 1. maja 1945 v tiskarni «Slovenija» pod Vojskim pri Idriji, do 8. maja 1945 pa v osvobojenem Trstu, kjer je izšla zadnja številka. Bil je edini tiskani partizanski DNEVNIK v zasluženi Evropi.

V LOVU NA TERORISTE SEDAJ SO DELUJE TUDI VOJSKA

Rdeči brigadisti so se že oglasili z napovedjo «ljudskega procesa» proti predsedniku KD Moru

Nobene zahteve po izmenjavi - Slika, ki so jo poslali «Messaggeru», potrjuje, da je ugrabljenec živ in verjetno nepoškodovan - Skoraj nobenih vesti o poteku preiskave

Slika ugrabljenega predsednika KD Mora, ki so jo rdeče brigade poslale rimskemu dnevniku «Messaggero» (Telefoto ANSA)

RIM — Rdeče brigade nedejlo izmenjave. Kriminalna organizacija, ki se skriva za to siglo, si očitno zastavlja drugačne cilje, ki gredo preko osvoboditve Renata Curcia in drugih obtožencev na procesu v Turinu; njihov glavni cilj je postaviti na kolena demokratsko državo ter uvesti režim terorja. Prav zaradi tega se stopnjuje zaskrbljenost za življenje Alda Mora, pa čeprav je slika, ki so jo večer objavile rdeče brigade, pokazala, da je predsednik KD živ in navidezno nepoškodovan.

V Turinu torej država vodi proces proti rdečim brigadam, v Rimu pa rdeče brigade postavljajo na zaletno klop človeka, ki ga teroisti označujejo kot najvidnejšega predstavnika imperialistične države multinacionalnih družb po Dr. Gaspariju. To je edini cilj operacije, ki jo je teroristični komando izvedel pred tremi dnevi v Ul. Mario Fani v Rimu. O tem jasno govori — po dveh dneh dvomov o tem, kaj bodo ugrabitelji zahtevali, in ali bo država lahko sprejela njihove zahteve — vsebina letaka v petih izvidih, katerim so pridali, kot dokaz verodostojnosti, sliko ugrabljenega.

Veliko kverto s petimi ciklostiliranimi listi in sliko je našel časnikar rimskega dnevnika «Messaggero». Ze predinočnim so ga po telefonu opozorili, naj dvi ne poroči v nekem podvozu za pesne v središču Rima, toda časnikar ni našel ničesar. Večeraj pa so mu znova telefonirali in mu zabčali, naj bolj skrbno poišče kverto: in res jo je časnikar našel na stehi kabine za fotokopije. Po njegovih trditvah ga je v rodvozu opozoval neki moški z močniki in brki ki je tudi fotografiral časnikarja, ko se je plačil na kabino.

Niti vro rozneje je bila majhna slika, posneta s črno-belim poloidom, ki je kazala Aldo Mora samaj srajci pred praporom rdečih brigad, objavljena na prvi strani Messagera, ki je izšel v posebni izdaji; pokazali so jo tudi po televiziji, fotografske agencije so jo začele pošiljati časopisom. Ze uredniki Messagera so povedali, da je bil Moro videti prav gotovo živ, po vsej verjetnosti pa tudi zdrav in miren.

Mladina, delavci, ženske množično odgovarjajo na pozive političnih organizacij in sindikatov. Po veliki manifestaciji na Trgu San Giovanni se je večeraj ogromna množica zbrala ob krstah petih umorjenih agentov, se prej pa se je več kot deset tisoč mladih udeležilo manifestacije, ki so jo priredile mladinske demokratične organizacije.

O sami preiskavi je torej le malo novih elementov. Večeraj se je kar trikrat zdelo, da so odkrili nekaj konkretnega, a v vseh treh primerih se je izkazalo, da je šlo za lažno sled. Najprej so zjutraj sporočili, da so našli avto v Tiberti, v njem pa truplo. Lahko bi bil terorist, ki je bil ranjen med ugrabitvijo, lahko bi bil Moro: vsi so prišli, časnikarji, funkcionarji, agenti. Šlo pa je za primer samonabra brez vsakršne zveze z ugrabitvijo.

Drugi alarm se je sprožil nekoliko pozneje, ko je prišla vest, da je policija obkolila kmečko hišo na skrajni periferiji Rima. Govori se o streljanju, o osmih obojehomih možeh. Policija pošlje okrepitve, helikopterje, policijske pse. Šele dve uri pozneje pride do spoznanja, da v resnici gre za divje lovcve.

In še tretji alarm, v zgodnjih popoldanskih urah. Tokrat je na vrsti furgon z absurdno, neobstoječo evidenčno tablico, ki ga je policija odkrila nedaleč od kraja, kjer je bil Moro ugrabljen. Policija prihiti in pod ponarejeno tablico izlepenke najde pravo ter tako ugotovi lastnika, ki ničesar ne ve. Tokrat se govori o manevru teroristov, da bi spravili preiskavo na nepravno sled.

Konkretnega ni torej skoraj ničesar, razen morda identiteta, ki so ga uradno objavili: šlo naj bi za žensko, ki se je udeležila teroristične akcije. Nekateri menijo, da gre za mlado Brunhildo Pertramero, doma iz Gornjeja Poadija, ki naj bi bila med morilci policijskega podčastnika Berardija v Turinu. Na kvesturi kroži tudi vest, da naj bi odkrili nekatere važne elemente v zvezi z uniformami, ki so jih nosili nekateri med teroristi, toda uradni krogi tega nočejo niti potrditi, niti demantirati.

Medtem je še vedno v zaporu 32-letni Gianfranco Moreno, bančni uradnik, ki so ga priprli menda že kakih 12 ur po Morovi ugrabitvi. Sodnik Infelisi, ki vodi preiskavo, ga bo zaslišal šele danes medtem ko še vedno ni znano, česa ga dolžijo.

CANDIDA CURZI

V MILANU UMORJENA IZVENPARLAMENTARCA

MILAN — Neznanci so sinoči ubili v Milanu dva mladenca, oba stara 19 let. Žrtvi sta Fausto Tinnelli in Lorenzo Janucci. Oba sta večkrat zahajala v krožek v Ulici Leoncavallo in sta simpatizirala z «Lotta continua». Preiskovalci so sprva bili mnenja, da gre za navaden zločin, sedaj pa sumijo, da ima umor politično obeležje in da spada v okvir provokacij zadnjih dni.

Ko se je v Milanu razširila vest o umoru dveh mladih izvenparlamentarcev so študentje uprizorili, malo pred polnočjo, demonstracijo v mestnem centru.

Spreved mladih študentov in simpatizerjev skrajne levice se je podal v milansko središče mesta, kjer je prišlo do prvih incidentov. Napadli so tramvaj ter razbili nekaj izlozb. Položaj postaja napet, ker se v središču, nedaleč od uredništva večjih časopisov, policijske okrepitve.

NA IZZIVANJE TERORISTOV DRŽAVA NE SME ODGOVORITI Z IZJEMNIKI UKREPI

Načelen dogovor izvedencev vladne večine o strogem izvajanju obstoječih zakonov

Zaccagnini: «V teh težkih urah nismo sami» - Berlinguer: «Te dni je lahko vsak spoznal, da bi bila potrebna vlada demokratične enotnosti»

RIM — Voditelji KD so se odahnilo, ko so si ogledali fotografijo, na kateri je videti posl. Mora. Galloni je predvsem vzdihnil, da se Moro «vendar živ» in da se čuti že mirnejšega, ko je spoznal, da Moro ni izgubil svoje razsodnosti in se na sliki «melanholično smehlja, kot vedno».

«Pripraviti se moramo na še težje dni, ne bo jih malo,» dodaja Galloni, «in vendar ne smemo pozabiti, da Moro ni kaj bomo za državo. Biti moramo kos dogodkom, brez čustvenosti, ker čutilo globoko odgovornost do vseh.» Medtem so se v Palaci Chigi spet sestali izvedenci petih strank vladne večine, so izrekli glasno mnenje o ukrepih, ki jih bo treba podvzeti. Dokončno se sicer še niso dogovorili, ker se bodo še nikrat sestali v terek, vendar je jasno, da ne mislijo na izjemne ukrepe, pač pa na preprosto in vendar strogo izvajanje tistih točk o javnem redu, ki jih vsebuje lanski julijski programski sporazum. Da bi ti ukrepi takoj stopili veljavo jih bo vlada verjetno odobrila v obliki zakonskega dekreta, kar pa ne zastavlja prevelikega problema glede na to, da pet strank vladne večine razpolaga v parlamentu s skoraj 80-odstotno podporo. Izvedenci so se verjetno dogovorili tudi o spornem vprašanju, kako uporabiti tudi nekatere odrede vojske pri iskanju ugrabiteljev.

Italija preživlja hude čase napačnosti in vznemirjenja, zato tudi uporaba vojske v tem dramatičnem trenutku ne zadobiva značaja «izjemnosti», posebno še, če pomislimo, da ne gre tu samo za življenje nekega vodilnega politika, pač prav predvsem za trdnost demokratičnega državnega ustroja.

O velikem pomenu nedavnih političnih dogodkov in posledicah atentata, v katerem je izgubilo življenje pet policistov in je bil ugrabljen Moro, je tajnik KD Zaccagnini napisal uvodnik za glasilo KD «Il Popolo».

Italija preživlja zgodovinske trenutke in preizkušnje, kakršne še ni okusila, ugotavlja Zaccagnini, vendar nato dodaja, da etokrat ni samo sami, ker nismo tega niti želeli. Z nami so vse demokratične sile, moški, ženske, mladina, delavci, vse družbene sile, ki se izzirajo v strankah. Zato moramo vnaprej pri iskanju ugrabiteljev.

Poslednji pozdrav Rimljanov žrtvam terorističnega nasilja

RIM — V mrtvašnici inštituta za pravno medicino se je večeraj jutraj vila ob krstah s posmrtnimi ostanki petih članov Morove telesne straže nepretržana vrsta ljudi. Večtisočglava množica se je poklonila spominu agentov, ki so padli v izvrševanju svoje dolžnosti.

Poslednji pozdrav Rimljanov je potekal v tihi zbranosti, v resnični žalosti in tudi najbolj jekleni o-braz se je zdrižil ob presunljivem ječanju svojcev padlih. Stoletni žalni ritual Kampanje, Apulije in Moliseja je še najbolj prepračil, da je zločinska roka ubija rečne sinove kmečkega Juga.

Ob 15.00 so posmrtno ostanke ponesli na ramenih v baziliko San Lorenzo al Verano. Zadušnici so prisotvovali predsednik republike Giovanni Leone, najvidnejši predstavniki političnega, sindikalnega in kulturnega življenja ter vojaške oblasti.

Ob koncu zadušnice je pod arkadami bazilike zadonela trobenta ki je skandirala končni najvišji vojaški ceremonial poklona padlim. Ko so se bronasta vrata bazilike odprla, se je petim krstam poklonila večtisočglava množica, ki je popolnoma preplavila Trg Verano, v morju belih in rdečih zastav.

Na sliki (telefoto ANSA): Jezdnogrega brata je ob krsti premagala žalost.

NEW DELHI — Od 30 do 50 mrtvih in vsaj 300 ranjenih je povzročil siloviti orkan, ki je predinočnim pilostvi severne četrti New Delhija. Žrtve so prebivalci barak, ki so se zrušile pod izruvanimi drevesi.

MINO FUCILLO

Napeto pričakovanje na rezultate današnjega drugega kroga

Zelo negotov izid francoskih volitev

(Poseben dopis)
PARIZ — Na predvečer drugega in hkrati odločilnega kroga francoskih parlamentarnih volitev je negotovost vsaj približno napovedati, kako se bodo obrnili volilni izidi. Tudi politiki tako na desni kot na levi čakajo jutrišnji dan z neakšno tesnobo zaradi negotovosti, za koga se bo opredelila večina Francozov. Morda to tesnobo najbolj kaže komentar v pariškem popoldnevniku «France-Soir», ki med drugim piše: Tisti, ki bodo volili za levo, ne bodo volili le za drugo vladno, temveč tudi za drugačen režim... Zato komentator k desnici obrnjena lista poziva Francozov, naj vendar preprečijo rezultat volitev bo slej ko prej odvisno od tistega dela volilnega telesa, ki je v prvem krogu ni opredelil nita za tabor desnice, niti za tabor levice. Tako imenovani ekologisti, to se pravi ljudje, ki jim je pred očmi predvsem potreba po ohranitvi okolja, ne pa narava rešima, bodo v drugem krogu volitev verjetno dobili še kakšen glas. Strahovi ekološka drama, ki jo je povzročila nesreča 230-tisočtonskega libernskega tankerja blizu bretonske obale, je namreč potrdila umetnost opozoril, ki so jih ekologisti že precej časa naslavljali na oblasti, namreč, da je potrebno z veliko večjo odločnostjo poskrbeti za varnostne ukrepe, ki naj preprečijo ali pa vsaj omilijo ekološke spremembe zaradi kratkoročnih gospodarskih ciljev. LUDVIK SKOBERNE

URADNI OBISK DELEGACIJE ZVEZE SLOVENSKEKIH ORGANIZACIJ NA KOROŠKEM PRI SKGZ

Slovence na Koroškem in pri nas družijo isti ideali boja za narodnostne pravice

Delegaciji ZSO Koroške in SKGZ med pogovori na sedenju SKGZ v Trstu

V okviru rednih stikov sta se večeraj na sedenju Slovenske kulturno-gospodarske zveze v Trstu sestali delegaciji Zveze slovenskih organizacij Koroške in SKGZ. Delegacija ZSO je vodil predsednik dr. Franci Zwitter, v njej pa so bili še podpredsednik dr. Avguštu Malle, tajnik dipl. inž. Feliks Wieser, član upravnega odbora in podpredsednik Zveze koroških partizanov Janez Wutte - Luc, član upravnega odbora in občinski odbornik občine Pliberk Stanko Vauti, tajnik Slovenske prosvetne zveze Andrej Kokot in član upravnega odbora ter gl. urednik Slovenskega vestnika Rado Janežič. Delegaciji SKGZ je vodil predsednik Boris Race, v njej pa so bili še tajnik dr. Darji Čupin ter člani izvršnega odbora dr. Vito Svetina, Filibert Benodetič, dr. Mirko Primožič, Edmund Košta, Bogo Samsa in Jože Koren.

Delegacija Zveze slovenskih organizacij je dopotovala v Trst že v petek popoldne in je zvečer pri-sostvovala v Kulturnem domu predstavi igre «Vrtince». Po večerajšnjem razgovoru na tržaškem sedenju SKGZ in po kosilu v znamenem gostišču v Devinu, so gostje v spremstvu nekaterih članov izvršnega odbora odpovali v Gorico, kjer so si ogledali gradbišče Kulturnega doma, v zgodnjih večernih urah pa so se vrnili v Celovec.

O razgovorih v Trstu in Gorici sta delegaciji izdali naslednje skupno poročilo:

(Nadaljevanje na zadnji strani)

VSESPLOŠNI MNOŽIČNI LJUDSKI PROTEST NE UTIHNJE

Vrsta enotnih sestankov in resolucij odraz odločne volje zatreti terorizem

Atentat na Mora strnil slovensko in italijansko prebivalstvo v neomajno obrambo demokratičnih ustanov, priborjenih v odporišnem gibanju

Dostojanstvena, a obenem odločna mobilizacija demokratičnega javnega mnenja v odgovor na po- del, blazen napad na državni ustroj...

SEJA DEŽELNEGA TAJNIŠTVA KPI

Nevezdržno stanje na tržaški slovenski radijski postaji

V ospredju celoten položaj RTV v Furlaniji-Jul. krajini - Čimprej opustiti dosedanje kriterije

Na svoji zadnji seji je deželno tajništvo komunistične partije o- bravalo tudi položaj radiotele- vizije v Furlaniji - Julijski kraji- ni...

Slavnostni koncert v počastitev 25-letnice delovanja orkestra GM

Orkester Glasbene matice je za to priložnost nastopil s sodelovanjem orkestrašev Radiotelevizije Ljubljana - Podletitev Gallusovih značk ZKPO članom orkestra GM za večletno članstvo in priznanje dirigentu Kjudru za požrtvovalno vodenje orkestra

Sinočni zaključni koncert sezone Glasbene matice 1977 - 78 v popo- lnamo zasedeni dvorani Kulturnega doma je bil priložnost za proslavi- tev 25-letnice delovanja orkestra...

Veliki orkester, v katerem so šte- vilno prevladovali orkestraši sim- foničnega orkestra RTV Ljubljana, je pod Kjudrovim vodstvom muzi- calno zavzeto in z znatno zvočno ho- mogenostjo in točnostjo, kar prča, da je bilo v pripravo koncerta vlo- ženega mnogo truda...

Razprava o pošolskem udejstvanju otrok

Združenje staršev in prijateljev mladih osnovne šole v Rojano in otroškega vrta na Greti priredi v torek, 21. m. ob 20.30 na osnov- ni šoli v Rojano, Ul. Montorsino 8, okroglo mizo o temi: "Pravilno u- smerjanje v pošolsko udejstvanje osnovnošolskih otrok..."

GLASBENA MATICA - TRST Sezona 1977-78 Osmi abonmamski koncert Danes, 19. marca, ob 17. uri v Boljuncu - gledališče France Preseren.

STALNO SLOVENSKO GLEDALIŠČE Kulturni dom ALEKSEJ ARBUZOV IRKUTSKA ZGODBA drama v dveh delih

SSG Stalno slovensko gledališče v Trstu gostuje v ponedeljek, 20. m. ob 20. uri v Kopru s predstavo B. Nu- šiča «OBLAST».

ROSSETTI Danes, 18. marca, ob 16. uri «Un angelo calibro 9» v izvedbi Ro- sanna Schiaffino, Mema Remiglia, Arnolda Foaja, Liza Zoppelli in Cinzia De Carolis...

VERDI Danes, ob 16. uri (red D) peta ponovitev Menottijske opere «L'ulti- mo selvaggio»...

STALNO SLOVENSKO GLEDALIŠČE V TRSTU Kulturni dom MIROSLAV KOSUTA VITEZ NA OBISKU mladinska igra v šestih slikah

Zapustila nas je naša draga mama in nona IVANKA URH vd. CEGLAR Pogreb drage pokojnice bo jutri, 20. marca, ob 9.15 iz me- vašnice glavne bolnišnice na pokopališču pri Sv. Ani.

ZAHVALA Pristno se zahvaljujemo vsem, ki so z nami sočustvovali ob izgubi našega GIOVANNIJA NEGRA Posebna zahvala osebu zdravilišča v Nabrežini, darovalcem cvetja in vsem, ki so ga spremlili na zadnji poti.

ZAHVALA Zahvaljujemo se vsem, ki so z nami sočustvovali ob izgubi našega dragega brata in strica VITA BANDIJA Posebna zahvala župniku Grmeku, pevskemu zboru «Valentin Vodnik», prijateljem, znanec, darovalcem cvetja ter vsem, ki so ga spremlili na zadnji poti.

ZAHVALA Globoko ganjeni svoji VALENTINA VODOPIVCA se toplo zahvaljuje vsem, ki so kakorkoli počastili spomin dra- gega pokojnika in še posebno godbi, pevskemu zboru in dobi- skemu župniku.

Kino Ariston 16.30-21.30 «Il gabbiano» Re- zija Marco Bellocchio. Igrajo Lau- ra Betti, Giulio Brogi in Pamela Villorosi. Mignon 15.00 «L'ultimo sapore de- l'aria». Carlo Lupo, Vittoria Ge- lazzi. Barvni film. Nazionale 16.00 «Le avventure di Braccio di ferro». Barvna risanka. Grattaiello 15.00, 17.20, 19.40 in 22.15 «Incontri ravvicinati del terzo tipo». Richard Dreyfus, Teri Garr. Barv- ni film. Excelsior 16.00 «Tomboy i misteri del sesso». Prevedan mladini pod 18. letom. Barvni film. Fenice 16.00 «Quel corpo di donna». Andy Robinson, Keenan Wynn, Ale- Rocco, Judith Brown. Prevedan mladini pod 18. letom. Eden 15.00 «Quel maledetto treno blindato». (Un pugno di uomini de- cisi a morire da eroi). Barvni film. Ritz 16.00-22.15 «Pericolo negli A- bissi». Režija Bruno Vailati. Cristallo 15.30 «McArthur il generale ribelle». Gregory Peck. Aurora 15.30 «Doppio delitto». Marcel- lo Mastroianni, Agostina Belli. Barv- ni film. Capitol 15.30-21.30 «Casotto». Maria- gela Melato, Ugo Tognazzi, M. Placido. Prevedan mladini pod 14. letom. Moderno 15.00 «La soldatessa alla vi- sita militare». Renzo Montagnani, Edwige Fenech. Prevedan mladini pod 14. letom. Barvni film. Impero 15.00 «La bandiera - Marcia o- mniori». Terence Hill, Barvni film. Ideale 15.00 «Mogli amanti». Marcel- lo Mastroianni. Prevedan mladini pod 18. letom. Vittorio Veneto 15.00 «Panico nello stadio». Charlton Heston. Prevedan mladini pod 14. letom. Barvni film. Radio 15.00 «Arancia meccanica». Pre- povedan mladini pod 18. letom. Astra 15.00 «Agent 007, la spia che mi amava». Roger Moore. Volta (Mitje) 14.30 «La conquista del West». John Wayne. Barvni film.

Razna obvestila Konzorcij pridelovalcev vin trža- ške občine sporoča vinogradnikom s- območja tržaške občine, ki bi želeli razstavljati svoj pridelek na letošnji vinski razstavi, da pisмено javijo svoj pristop na naslov konzorcija v Križu št. 61.

ZAHVALA Ganjeni ob tolikšnih izrazih soču- stvovanja ob izgubi naše drage

Valerije Ostrouške vd. Purič se toplo zahvaljujemo vsem, ki so počastili njen spomin in jo pospremlili na zadnji poti.

SVOJCI Trst, 19. marca 1978 (Pogrebno podjetje Zimolo)

Medrazredni svet osnovne šole «Karel Širok», Ul. Donadoni 28, vabi na slovesnost ob poimenovanju šole ki bo danes, 19. marca, ob 16. uri

Z VČERAJŠNJE «KONFERENCE O PROIZVODNJI» S kapitali zavarovalnih družb ustvariti nova delovna mesta Finančna sredstva je treba naložiti v Italiji - Kri- tičen pregled delovanja «Assicurazioni Generali»

V konferenčni dvorani trgovinske zbornice je bila včeraj «Konferen- ca o proizvodnji pri zavarovalnici Assicurazioni Generali», ki jo je pripravila sindikalna organizacija zavarovalcev FULA (CGIL - CISL - UIL). S konferenco je FULA hotela doprinesiti svoj prispevek k iz- boljšanju poslovanja zavarovalnice...

pod predstavniki FULA in ki se je v glavnem nanašalo na najvaž- nejše točke platforme, predložene 2. februarja letos vodstvu «Assicura- zioni Generali» in italijani: zvezi zavarovalnice ANIA, je bilo precej kritično do dosedanjega delovanja zavarovalnih družb. Poleg drugega je sindikalni poudaril, da bi mo- rale zavarovalnice v Italiji in v Trstu nalagati svoje kapitalne pred- gode do boljše proizvodne dejavnosti, da bi tako prispevale k pove- čanju zaposlenosti. Konferenca se je udeležil tudi član gospodarskega odbora pri vodstvu KPI dr. Man- ghetti, ki je v daljšem nastopu pou- daril prejševme dve točki: naj dr- žavna zavarovalna ustanova INA o- stane na tržišču - primerno preos- novana - da bo predstavljala po- treben element konkurenčnosti, in naj se kapitali zavarovalnih družb uporabijo predvsem za nove nalož- be na italijanskih tleh.

Program izleta v London Našim naročnikom in čitate- ljem, ki potujejo v petek, 24. marca, v London, posredujemo program izleta: Zborni mesto vseh izletnikov je v petek, 24. marca, ob 6.30 pred sodno nalaco v Trstu, od koder odpelje avtobus na leta- lišče Brnik. Letalo odpelje z Brnika ob 10.30 s prihodom v London ob 11.30. Revoz v hotel «Royal-National». Usluge polpenziona v dvoposteljnih sobah s kopal- nico. Program v Londonu bo o- segal ogled mesta, ekskurzijo v Windsor in celodnevni izlet v Stratford ter bo prirejen tako, da bo prosto takrat, ko bodo odprte trgovine. Povratek iz Londona: pred- viden za torek, 28. marca, s prihodom na ljubljansko leta- lišče Brnik ob 15.20 ter v Trst pred sodno nalaco ob približno 18. uri. Vsem izletnikom želimo sreč- no pot in mnogo zadovoljstva na izletu!

DRUGE VESTI NA ZADNJI STRANI

Boj za žensko emancipacijo terja učinkovitejše prijeme

Nujna je neposredna udeležba vseh žensk Kakor na vseh letošnjih kongresih najštevilnejše ženske organizacije v državi Zveze žensk Italije je tu- di na Tržaškem, ki poteka v teh dneh, pregled pretekle dejavnosti prepustil glavno besedo razpravi o tem, kakšna bi morala biti pravza- prav danes ženska množična organi- zacija. Nove razmere terjajo novih prijemov, predvsem pa zahtevajo od žensk neposredne udeležbe v vsa- kodnevnom boju proti vsem tistim težavam, objektivne in subjektivne značaja, ki še vedno prepre- čujejo popolno žensko emancipacijo in osvoboditev.

VAL SLABEGA VREMENA JE PONOVO ZAJEL NAŠO DEŽELO

Sneg pobelil tržaško okolico

Nenaden val slabega vremena je včeraj zajel vso deželo Furla- nijo-Julijsko krajino. Po daljšem premoru, sta se na Tržaškem po- novno pojavila burja in sneg. Po- dobnih obetajočim jutru se je o- poldanskim urah, ko so se začeli koli II. ure ulla močna ploha, na Krasu pa je začela padati snega. Dež ni potchal vse do večera, saj so se ves dan vrstile plohe z vmes- nimi krajsimi premori. Začela je pihati tudi precej močna burja, okoli poldneva pa je v višjih pre- delih tržaškega Krasa začelo sne- žiti. Snežna odeja je kaj kmalu pobelila področje v bližini mejnega prehoda pri Pesku, (na sliki), v večernih urah pa je sneg skopnel. Zaradi slabega vremena je bil o- teškočen promet, vendar na srečo ni bilo hujših prometnih nesreč. Tudi za tržaške gasilce je bil več-

rajsnji dan precej miren, saj so morali le nekajkrat poseči. Ob tem naj še omenimo, da je včeraj obiskalo Trst veliko število jugoslovanskih državljanov. V po- ldnanskim urah, ko so se začeli koli II. ure ulla močna ploha, na Krasu pa je začela padati snega. Dež ni potchal vse do večera, saj so se ves dan vrstile plohe z vmes- nimi krajsimi premori. Začela je pihati tudi precej močna burja, okoli poldneva pa je v višjih pre- delih tržaškega Krasa začelo sne- žiti. Snežna odeja je kaj kmalu pobelila področje v bližini mejnega prehoda pri Pesku, (na sliki), v večernih urah pa je sneg skopnel. Zaradi slabega vremena je bil o- teškočen promet, vendar na srečo ni bilo hujših prometnih nesreč. Tudi za tržaške gasilce je bil več-

val slabega vremena je včeraj zajel vso deželo Furla- nijo-Julijsko krajino. Po daljšem premoru, sta se na Tržaškem po- novno pojavila burja in sneg. Po- dobnih obetajočim jutru se je o- poldanskim urah, ko so se začeli koli II. ure ulla močna ploha, na Krasu pa je začela padati snega. Dež ni potchal vse do večera, saj so se ves dan vrstile plohe z vmes- nimi krajsimi premori. Začela je pihati tudi precej močna burja, okoli poldneva pa je v višjih pre- delih tržaškega Krasa začelo sne- žiti. Snežna odeja je kaj kmalu pobelila področje v bližini mejnega prehoda pri Pesku, (na sliki), v večernih urah pa je sneg skopnel. Zaradi slabega vremena je bil o- teškočen promet, vendar na srečo ni bilo hujših prometnih nesreč. Tudi za tržaške gasilce je bil več-

nauticamp78 RAZSTAVA NAVTIKE, KAMPINGA IN KARAVANNING 11-19.marca Tržaški velesejem URNIK: 15 - 20 VSTOPNINA: 1.000 LIR TRG DE GASPERI 1 - Tel. (040) 733201 (sobota in nedelja 10 - 20) (ZNIZANA 700)

AMATERSKI ODER
Prosek - Kontovel

Danes, 19. marca, ob 18. uri v Prosvetnem domu na Proseku

JAKA STOKA

TRIJE TIKKI

Veseloigra v dveh dejanjih

Režija: Stane Raztresen

SPD IGO GRUDEN — Nabrežina

prideji danes, 19. marca, v društveni dvorani

slovenski kulturni dan
v počastitev
Prešernovega
in Zupancičevega
praznika

Zacetek ob 16. uri

Vljudno vabljeni

Misli ob poimenovanju šole v Ul. Donadoni po K. Široku

Ob raznih priložnostih slišimo, da smo bili Slovenci za časa Avstrije favorizirani. Toda resnici na ljubo, v mestu nismo nikoli imeli slovenske javne osnovne šole, ker bi jih morala ustanovljati občina.

Po avstrijskem šolskem zakonu je za mestne otroke veljala osemletna šolobveznost ali "a nadaljevalna šolanja v srednjih ali strokovnih šolah. V tržaški okolici (v Bartoljih, v Bazovici, na Katinari, na Videli, na Opčinah, na Proseku-Kontovelu, v Rojanu v Sv. Križu in v Škedinju) smo takrat imeli le štiri do šestletne slovenske šole, ki so jih izpopolnjevali s kmetijskimi nadaljevalnimi tečaji.

Že 1884. leta so slovenski starši vložili prošnjo na tržaški mestni svet za ustanovitev slovenske ljudske šole v mestu in ker niso dobili ugodne rešitve, so jo ponovno nastavili še 1891. leta. Uradno je bilo dognano, da bi v pelletni dobi 1888-1893 obiskovalo šolo 854 slovenskih otrok in sicer povprečno 170 otrok letno. Avstrijski državni šolski zakon je v zvezi z jezikovno enakopravnostjo predpostavljati petletno povprečje 40 otrok za ustanovitev nove šole, a kljub temu so njihovo zahtevo zavrnili. Mestni svet je odločno stal na stališču, da se ne sme kršiti italijanskega zakona z ustanovitvijo slovenskih ljudskih šol.

Proti temu sklepu so se našli predniki 1894. leta pritožili na c. kr. ministrstvo za bogocastje in uk. Šticevali so se na dejstvo, da so mestne šole osemletne, okoliške pa šestletne in bi otroci ne mogli nadaljevati šolanja 7. in 8. razreda v nobeni slovenski šoli. Okoliške, imenovane tudi deželne šole, so dopolnjevali s kmetijskimi tečaji, medtem ko so v mestu potrebovali slovenske šole, ki bi ustrezale za obrtniške in trgovske potrebe. Poleg tega so bile okoliške šole oddaljene uro od mesta. In končno, zakaj bi za slovenske otroke veljalo drugačno pravilo kot za italijanske. Zanje so ustanovljali šole v mestu in okolici, saj je iz okolice v mesto ravno toliko kot iz mesta v okolico.

Te prošnje ni ministarstvo nikoli rešilo.

Brezuspešen boj za slovenske ljudske šole v tržaškem okraju je trajal 34 let. Ves ta čas so moral tržaški Slovenci s težkimi denarnimi žrtvami in s pomočjo Ciril-Metodove družbe vzdrževati za imela velik odziv, saj je v šolskem letu 1893-94 obiskovalo 5 razredov kar 322 otrok. Zaradi pomanjkanja prostorov so jih morali

Stavba šole v Ul. Donadoni

nimi učenci. Število otrok je bilo vrsto let kar zavidanja vredno. Kot vse slovenske šole, je tudi ta doživela krizo, iz katere pa se je dvignila. Saj se že več let po naša s približno 60 vpisanimi in to je že druga generacija naših otrok, ki obiskuje to šolo. Z otroškim vrtcem, Kulturnim domom in cerkvijo st. Vincenca tvorijo šola "Karel Širok" pravo slovensko šolajlišče v samem mestu, kot je to od nekdaj mogoče le pri Sv. Jakobu, pri Sv. Izamu, in Rojanu in Škedinju.

Zaradi vsega tega lahko trdimo, da je današnja slavnost velikega pomena in presega meje našega šolskega okolja.

MARUSKA KURET

Prešernova in Zupancičeva
proslava danes v Nabrežini

Slovenski kulturni dan, vezan na Prešernovo in Zupancičevo proslavo, bodo občani Devina-Nabrežine proslavili danes ob 16. uri v dvorani prosvetnega društva "Igo Gruden". Pobudnik proslave, ki je bil zaradi mnogih težav prisiljen prenesti datum proslave na današnji dan, je tudi letos pripravil spored, ki se ponaša z množico zanimivih nastopov. Omeniti moramo predvsem nastop oktetja iz Slovenj Gradca, s katerim želi prosvetno društvo "Igo Gruden" na kulturnem polju navetati se tesneje stike. Znova in tako rekoč brez odmora — poslednjičkar smo jih poslali na zelo uspešno proslavo dneva žena — bo do na odstopi tudi zbori Igo Gruden. Poleg tega bodo tu še priznana solistka Ljubica Berce-Košuta in nepogrešljivi recitatorji, ki se pod vodstvom Patricije Terčič vneto pripravljajo za ta nastop. Torej ob 16. uri v društveni dvorani!

Dne 17. marca je naša mama in nona

MARIJA BAN

praznovala 80. rojstni dan.

Hčerka, zet in vnuki ji iz vesera srca čestitajo.

Družino Marije in Roberta Pipana je osrečilo rojstvo sina

VASILJKA

Iskreno jim čestita zbor Fantje izpod grmade.

JOSIPINA KJUDROVA JE SLAVILA SEDEMINDEVETDESETI ROJSTNI DAN

Verjetno ni na Tržaškem nobenega Jožefa ali Jožice, ki bi bila tako blizu velikemu jubileju, kot je Josipina Kjuder iz Lonjerja, ki slavi danes svoj 97. rojstni dan in bo torej čez tri leta slavila svoj stoti rojstni dan, kar ji iz srca veselečimo in želimo.

Josipina vd. Kjuder se je rodila v Lonjerju v številni zavedni kmečki družini čok po domače pri "Cerkovih". Še preden je končala ljudsko šolo, ki jo je obiskovala na bližnji Katinari, je Pepina, kot ji pravijo domačini, morala pomagati družini tako na domu, kot na kmetiji. Kljub tolikemu delu je Pepina našla čas za vaje, ker je več let pela v domačem cerkvenem zboru. Leta 1902 se je poročila z domačinom Andrejem Kjudrom in se preselila na močvirje do "Goldinokov", kjer je morala še delati, kajti "Goldinokovi" so bili premožni kmetje, imeli so veliko posestvo in več glavo živine. Za Pepo delo ni bilo samo na kmetiji, temveč tudi doma v družini; saj je v zakonu povila kar devet otrok in pri takšni družini moramo sami misliti, da dela Pepini nikoli ni manjkalo.

Za časa narodnoosvobodilne vojne je mati Pepca, kot vsa njena družina posebno pa mož Andrej, mnogo pomagala in delala za boljše bodočnost našega človeka. Leta 1954 ji je umrl mož in od tedaj živi s hčerko Jelko.

Četnikam otrok, sorodnikov ter vseh ljudev se pridružujeta tudi di uprava in uredništvo našega dnevnika, katerega je Pepina zvesta čitateljica od vsega začetka z željo, da bi zdrava dočakala sto in več let.

ra Marzani, upokojenec Antonio Del Piero in gospodinja Ines Versolatto.

Včeraj - danes

lessandro Oliva, Chiara Scianam-bio, Erica Sirovich, Anna Tria.

UMRLI SO: 66-letni Giuseppe Go-digna, 57-letna Ada Musina vd. Covelli, 66-letni Giovanni Dambro-33-letni Giacomo Baruch, 72-letni Mario Zagor, 64-letni Danilo Ceruccia, 50-letna Rosita Ferrarotto prof. Quarantotto, 79-letna Rosa Marengo vd. Ghilino, 62-letni Rodolfo Maurer, 86-letna Marija Jureca vd. Milčič 65-letni Giovanni Serli, 64-letni Pietro Pagliari, 78-letna Giulia Zuttioni, 81-letna Rosalia Marsich vd. Bonivento, 89-letna Carlotta Sbaiz, 88-letna Giovanna Urh vd. Čevlar, 77-letni A-gostino Giorgi, 87-letni Rodolfo Martini, 69-letni Renato Morbidelli, 73-letna Giuseppina Milos vd. Škerl, 72-letna Caterina Scalamera vd. Pulin, 82-letna Maria Bracig vd. Weiss, 74-letna Ivanka Dariaš vd. Visnjavec.

OKLICI: kolar Stanislav Zerul in delavka Marta Sedrnak, delavec Oscar Ursich in uradnica Mariel-la Pribac, delavec Alessio Ulisse in uradnica Maddalena Bartoli, uradnik Franco Benussi in uradnica Marina Giok, uradnik Fabio Tensi in krznarka Laura Martini, zidar Giovanni Coslovich in krznarka Maria Katarincic, sofer Dome-nico Valentini in pomočnica Lili-ana Mauri, obrtnik Vincenzo Salvemini in uradnica Nicoletta Giraldi, uradnik Florenzo Pittino in uradnica Gigliola Lorenzi, pilot Giuseppe Scura in prodajalka Dorina Pugliese, finančni podčastnik Michelino Princicotti in gospodinja Daniela Puzzer, finančnik Nicola De Domenico in gospodinja Con-cetta Barbaro, asistent na univerzi

USPELI PRAZNIKI ŽEN NA NAŠEM PODEŽELJU

V govornih poudarjena vloga ženske v današnji družbi

V DOLINI

V soboto, 12. t.m., so proslavljale mednarčni dan žene tudi žene iz Doline. Na pridelitvi je bilo letos zelo veliko število vaščanek, da je bila tokrat dvoranska prosvetnega društva "Valentin Vodnik" re pre-majhna. Kratkotrajni program je povezovala domačinka Ester Kočev-ar. Najprej je pozdravila delega-cija žena iz Boljunca, ki je se od-zvala vabilu in prisostvovala dolin-skemu praznovanju: poudarila, da so taki medsebojni stiki potrebni, ker pomagajo podirati še morebit-ke zastarele pregrade med vasmi. O-ne zastarele pregrade med vasmi. O-ne zastarele pregrade med vasmi. O-ne zastarele pregrade med vasmi.

V NABREŽINI

Nekoliko z zamudno, pa vendar! Prosiava ob dnevu žena Nabrežin-ke se je posrečila kot že dolgo ne. Če se v dvorani prosvetnega društva "Igo Gruden" zbere hkrati taka množ-ica, to je sicer pravi razveseljevo-jevanje, pa če se ista množica drena v takem tesnem in pretesnem prostoru (tu smo Nabrežinke dalec na najslabšem, kot je splošno zna-jevanje, postane taka proslava sila ne-prijetna stvar. Nabrežinske ženske so svoj dan vseeno proslavile kot se spodobi. V krajšem kulturnem programu so se z devetimi pesmimi predstavili moški, dekliški in mešar-ni zbor "Igo Gruden", z oganjivim interpretiranjem sta se postavili re-citatorji Tatjana Rojč in Luisa Co-nigli in prislulihni smo besedam. Majde Terčon (v slovenski) ter Tomo Veggiano (v italijanski), ki sta prisotnim govorili o problemih žensk v Italiji. V nadaljevanju druž-abnega večera se je v veliki gneči vsakdo našel, kot je vedel in znal (in marsikdo je bil ob užitek sicer lepo zamisljene proslave). (I.p.)

SEDEMINDEVETDESETI ROJSTNI DAN

V MAČKOLJAH

Tudi v Mačkoljah smo praznovali 8. marec — dan žena. V nagovoru smo opozorile vse prisotne na veliki važnost tega praznika, ki nam po-meni dolgoletni boj žensk v svetu. Nadalje pr. nam je ob bogato oblo-ženju mizi in veselju družbi potekal večer v prijetnem vzdušju in zado-voilstvu. Slovenska pesem je zado-ležila iz naših src in ob zvokih na-šega ansambla smo lahko tudi ve-sele v urno zaplesali.

Na žalost pa moramo povedati, da se v Mačkoljah zelo veliko šte-vilo žensk ne udeležuje tega prazni-ka, kar pomeni, da se ne zaveda ali pa sploh ne pozna njegovega prava-pomena in smisla. To je za dan-šnjo cases, ko ves napredni svet praznuje mednarodni praznik žena, negativno in nazadnjaško.

Zato pa gre tem večja zahvala tistim ženam, ki so s svojo prijet-nostjo in požrtvovalnostjo poskrbe-le, da se ta praznik v vasi iz leta v leto praznuje.

Upamo in želimo, da bodo v pri-hodnje tudi v Mačkoljah praznova-le 8. marec vse demokratične žene. Zene iz Mačkolj

NA REPENTABRU

Repentabrske žene so 11. marca posebno ustvarile svoj dan. Zbrale so se v gostilni Volnik, kjer sta imeli Bežica in Marinko priložnostni govor. Z obžalovanjem je Božica ugotovila, da kljub neutrudnemu boju za enakopravnost, svobodo in dostojanstvo ženskega stanu so še danes pridobitve le znane. Marinka je pritegnila pozornost na nasilje in uživanje mamil, ki se v naši družbi stopenjuje in na nevar-nosti, ki ob tem pretjio mladini.

V imenu občinske uprave je spregovoril odbornik Krizman, ki je po-leg voščil izjavil, da bo uprava na-pravila, kar je potrebno, da bi ženske praznovala prihodnji praznik z otvoritvijo novega socialnega cen-tra. Čvrtje, ki so žene dobile, so nesele k spomeniku padlim v NOB. Med večerjo so bile recitacije domače pesnice Stane. Lepo je prikazala globoko razumevanje ženske za so-cialno problematiko, posebno pa je prizadela občinstvo s pesmijo, ki je bila pravi slavospev materi. Velik uspeh so imeli tudi šaljivi narečni verzi domače humoristke Julke. Pomenbeno je bilo dejstvo, da se je letos prvič udeležilo praznika dosti domače mladine.

Vesela godba domačinov in ples sta polnila dvorano do 3. ure zjutraj. Priložnostna nabiralna akcija je pri-nesla 163.700 lir, ki so žene podarile prosvetnemu društvu "Kraški dom" z namenom, da bi simbolje uspelo srečanje, ki ga bo imel Repentabor s Tržičem na Gorenjskem.

Objavljene prednostne lestvice stanovanj IACP

Avtonomna ustanova za ljudske gradnje IACP obvešča, da so na oglašnih deskah posameznih občin in na sedežu ustanove v Ul. Ghirlandajo 43 na vpogled prednostne le-stvice za oddajo stanovanj v občinah Devin - Nabrežina, Dolina, Milje, Zvonik in Trst. Lestvice se nanasa-jo na natečaje od stev. 1/1977 do stev. 5/1977 z dne 1. januarja 1977. Med temi je tudi prednostna lestvica za 298 ljudskih stanovanj v kompleksu Roccol - Melara.

Prosvetno društvo "Kraški dom" z Repentabra se iskreno zahvaljuje ženam za nabiralno akcijo na prazniku žena v Rep-nu. Nabrani denar bo uporabljen ob priliki srečanja našera društva s kulturnim društvom "Pobratenje" iz Tržiča na Gorenjskem, ki bo konec aprila t.l.

Darovi in prispevki

ZA SPOMENIK PADLIM V NOB
S KOLONKOVA. IZ SKEDNJA IN OD SV. ANE

V počastitev spomina Uršule in Josipa Cerkevica daruje Anton 20 tisoč lir.

Dragica in Marija Caharija daru-jeta 50.000 lir za Kulturni dom Pro-sek - Kontovel.

Imenuje čvrtja na grob Itala Faggina darujeta Silva in Franjo Puntar 5.000 lir za Kulturni dom Prosek - Kontovel.

Neučno osebe šole Fran Levstik s Proseca z oddeljenimi razredi v Sv. Križu daruje 60.000 lir za od-kup kinodvorane Iris na Proseku.

Ob 3. obletnici smrti Darjaja Star-ca daruje družina 20.000 lir za vzdr-ževanje spomenika padlim v NOB na Opčinah.

Ob 33. obletnici smrti Drejkca Merzeka daruje družina 15.000 lir za vzdrževanje spomenika padlim v NOB na Opčinah.

Ob priliki 8. marca darujejo žene iz Mačkolj 40.000 lir družini Smoljak (štev. 123) in 15.000 lir za novostanovljeni vaški ansambel.

V spomin na gradbenika Antela Martelanca daruje družina Franja Kosovela 5.000 lir za Dijaško matico.

Nameste čvrtja na grob Romana Ludvika daruje družina Kržmančič (Padriče 41) 4.000 lir za SD Slavon.

V spomin na pok. Romana Ludvika daruje družina Grgič (Padriče 52) 5.000 lir za Zavod za rakasta o-bolenja. V isti namen daruje druž-ina Kalec 5.000 lir (Padriče 34) za CIRI.

V spomin na pok. Romana Ludvika daruje Lidija in Emil Grgič (Pa-driče 10) 5.000 lir za Zavod za rakasta obolenja.

V spomin na Valentina Vodopivca daruje Darjo Lovriha 5.000 lir za pevski zbor Valentin Vodnik iz Do-line.

Nameste čvrtja na grob Zdravka Vodopivca daruje Karlo Slavec 5.000 lir za pevski zbor Valentin Vodnik iz Doline.

Nameste čvrtja na grob Ivanke Dariaš vd. Visnjec daruje Bernard Slavec (Dolina 88) 5.000 za SD Breg in 5.000 lir za godbo Breg.

Nameste čvrtja na grob Marije Jurca vd. Milčič daruje družina šču-ric 10.000 lir za poimenovanje šole v Sempolaju.

Ob 4. obletnici smrti mošta Andre-ja Čoka daruje žena Sveta 10.000 lir za prosvetno društvo Lonjer - Katinara.

Ob 33. obletnici smrti padlega Da-nila Pregarca (Zmaj) iz Loga dar-juje sestra Jolanda 10.000 lir za Dijaško matico.

Nameste čvrtja na grob Ermana Ludvika darujeta Marija in Vida iz Padrič 6.000 lir za Zavod za raka-sta obolenja.

Nameste čvrtja na grob Milke Krizmančič, Zore Marc, Zore Grgič-roj, Krizmančič in Pasquette Baitz darujeta Zora in Silko Zagar 20.000 lir za Skupnost družina Opčine.

Nameste čvrtja na grob Valerije Purič daruje družina Josip Škabar (Veliki Reven 41) 10.000 lir za Skup-nost Družina Opčine.

Ob priliki dneva žena dar Jo-žef Raubar 7.000 lir za spomenik padlim v NOB v Malem Repnu.

Za nakup dvorane Iris darujejo: Marija Cibic vd. Prašelj 15.000 lir, Edi Furjan 10.000 lir.

Nameste čvrtja na grob Antona Prašlja darujejo: Angela Spečja 10 tisoč, Dragica Husu in Zvonko 5.000 lir za Kulturni dom Prosek - Kontovel.

Ob 5. obletnici smrti Alojza Grlan-ca daruje žena Marija 10.000 lir za Kulturni dom Prosek - Kontovel.

Nameste čvrtja na grob Ermana Ludvika daruje družina Kale (Pa-driče 35) 5.000 lir za Skupnost Dru-žina Opčine.

Ob priliki praznika žena daruje Zenska zveza Prosek - Kontovel 520 tisoč lir za Kulturni dom Prosek - Kontovel.

Ob priliki praznika žena daruje Ada Verlić 10.000 lir, za Kulturni dom Prosek - Kontovel.

V počastitev spomina našega dru-žnega Prašelj in Timesov 50.000 za Kulturni dom Prosek - Kontovel, 30.000 za SD Kontovel in 20.000 lir za FC Primorje.

V počastitev spomina dragoga vri-jatelja Itala Faggina daruje Haj-mud Prašelj 20.000 za FC Primorje Prosek in 10.000 lir za SD Kontovel.

Nameste čvrtja na grob Va'rije Ostrovska vd. Purič darujeta Maria in Celeste Danue 5.000 lir za SD Polet.

Nameste čvrtja na grob Zore Krizmančič daruje družina Frilino-va (Bazovica) 10.000 lir za Skupnost Družina Opčine. V isti namen da-rujeta Marija in Danilo Marc (Ba-zovica 263) 5.000 lir za Skupnost Dru-žina Opčine.

Ob priliki 8. marca daruje vesela družba žensk 20.000 lir za delovanje zbratstva staršev osnovne šole P. Tomazič v Trebbah.

Nameste čvrtja na grob Zore Kriz-mančič in Zore Marc darujeta Ro-za in Rudko (Lajčovi) 5.000 lir za SD Zarija in 5.000 lir za TPPZ.

Podporni član Karlo Sanež (Pu-lice) Domir daruje 10.000 lir za TPPZ.

V počastitev spomina očeta Klav-dija Repiča, Milka Skrapa in An-tona Martelanca daruje Neva Fe-rjančič 10.000 lir za Dijaško matico.

Podporna člana Boris Race 20.000 lir in Dušan Kosuta 20.000 lir daru-jeta za TPPZ.

V spomin na pok. sestro Zoro Marc in brata Karla Grgiča daru-jeta Lojzka in Ivan Grgič (Gropa-da) 10.000 lir za Skupnost Družina Opčine.

V spomin na pok. Zoro Marc da-ruje Marija Zagar (Bazovica 46) 5.000 lir za Skupnost Družina Opčine.

Nameste čvrtja na grob Zore Krizmančič darujeta Marija in Do-

FOTO-KINO ZA SPORT IN PROSTI ČAS!

Segulin
ulica mazzini 57

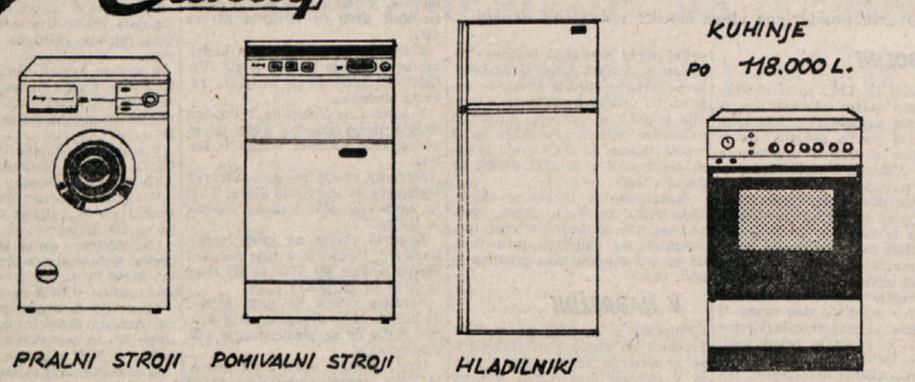
ULICA ROSSETTI, 6 - TEL. 795309 **MAGAZZINI** ULICA GIOTTO, 8 - TEL. 795313

GERBINI

...naše cene!

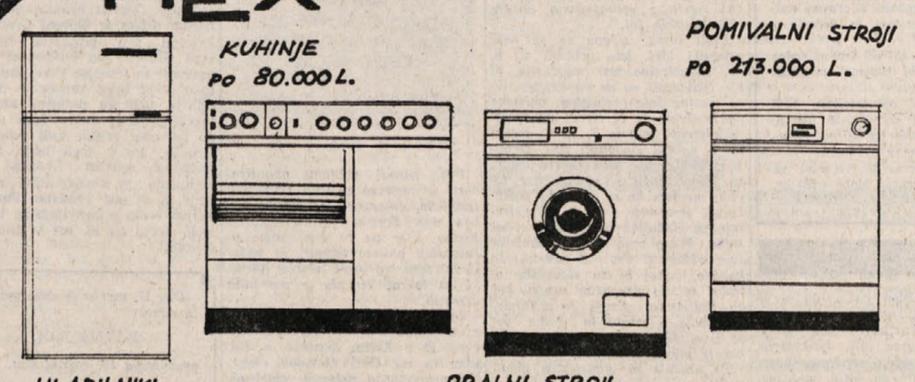
...naše cene!

Candy

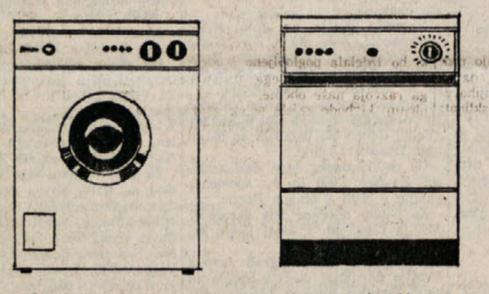
PRALNI STROJI po 148.000 L. POMIVALNI STROJI po 170.000 L. HLADILNIKI po 107.000 L. KUHINJE po 118.000 L.

REX

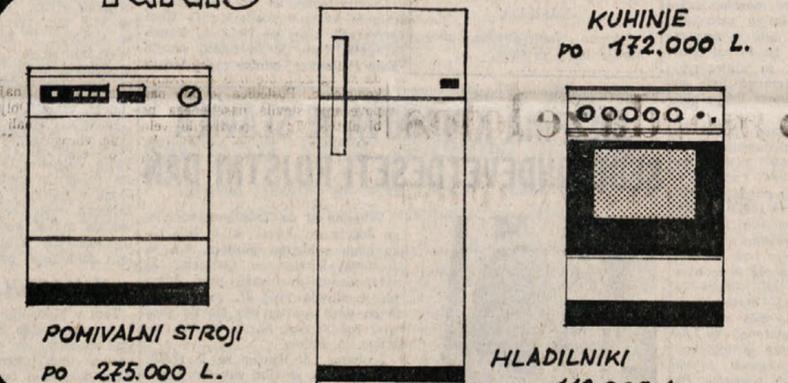
HLADILNIKI po 110.000 L. KUHINJE po 80.000 L. PRALNI STROJI po 180.000 L. POMIVALNI STROJI po 213.000 L.

PHILCO

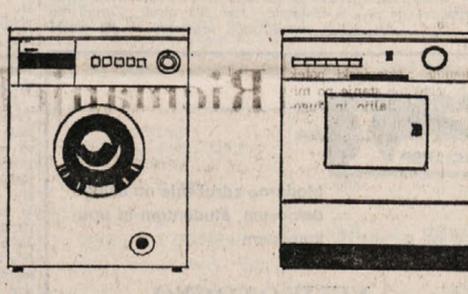
PRALNI STROJI po 210.000 L. POMIVALNI STROJI po 225.000 L.

IGNIS

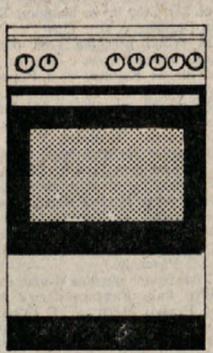
POMIVALNI STROJI po 275.000 L. KUHINJE po 172.000 L. HLADILNIKI po 110.000 L.

San Giorgio

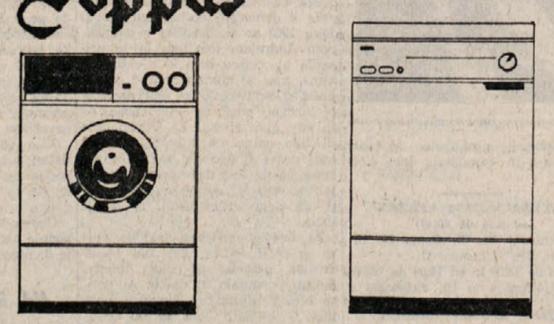
PRALNI STROJI po 180.000 L.

Gasfire

KUHINJE po 174.000 L.

Zoppas

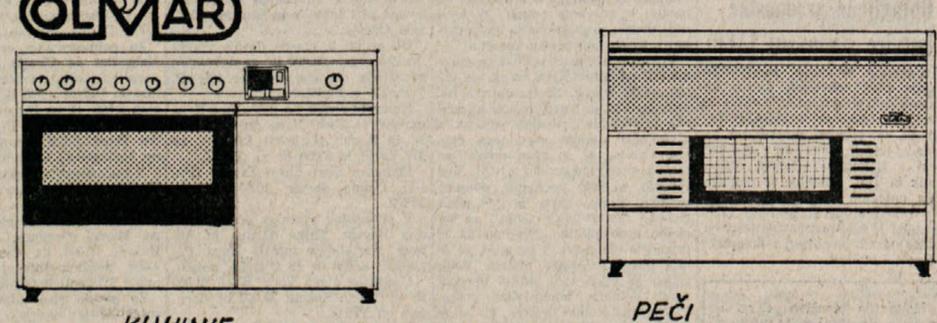
PRALNI STROJI po 179.000 L. POMIVALNI STROJI po 185.000 L.

HOOVER

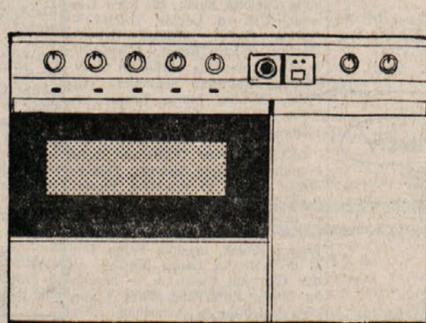
SESALCI po 43.000 L. TEPTALCI po 63.000 L. ČISTILCI po 80.000 L.

OLMAR

KUHINJE po 194.000 L. PEČI po 143.000 L.

INDESIT

KUHINJE po 84.000 L.

V CENO JE VKLJUČEN DAVEK I.V.A. IN DOSTAVA NA DOM (V MESTU)! ZA IZVOZ CENE BREZ DAVKA I.V.A. SERVISNA POMOČ V JUGOSLAVIJI

Pred skorajšnjo zadovoljivo rešitvijo vprašanja delovne dobe na ozemlju bivše cone B

Nihče ne more oporekati, da je v zadnjih 30 letih prišlo do občutnih izboljšav ter kakovostnega sklopa na področju socialnega varstva in skrbstva v prid celotnega delavskega razreda, ki je dosegel pomembne pridobitve na delovnem mestu in si zagotovil boljše pogoje za upokojevcе. Zakoni, sporazumi, mednarodne konvencije so v glavnem uredili vsa pereča vprašanja. Edini izjemo predstavlja kategorija tistih delavcev - zavarovancev, ki so sicer bili v rednem delovnem razmerju v bivši coni B Svobodnega tržaškega ozemlja (na ozemlju nekdanjih okrajev Koper in Buje) v »kritičnem obdobju« 1. 5. 1945 - 5. 10. 1956, vendar pa prebivajo v Italiji, zbirajo se na italijanski državljani. Le-ti še danes nimajo urejenih pravic iz socialnega zavarovanja, saj se jim ne šteje v pokojninsko dobo delovna doba, ki so jo opravičili v omenjeni bivši coni B in so bili tedaj tam začasno bivajoči oziroma so stalno prebivali izven te cone in so se dnevnico vozili tja v službo. Med temi diskriminiranimi in oskudnim zavarovancem (od katerih je doberšen del že v pokoji) je veliko število naših zamejskih Slovencev, ki so bili zaposleni v bivši coni B iz dveh razlogov: po aktivni udeležbi v NOB so se spontano vključili v tamkajšnji sistem, a so pozneje občutili domotožje, oziroma ker so bili v Kopru boljši pogoji za delo kot v Trstu. Zaradi tega namnega vztrajanja italijanskih oblasti pri neutemeljenih zahtevah v zvezi s teritorialno pripadnostjo oziroma bivše cone B (čeprav je po Londonskem memorandumu z dne 5. oktobra 1954 Jugoslavija razširila svojo civilno pravico na to območje), se je državno - pravna ureditev z vsemi posledicami zavlekla do trenutka, ko sta 10. novembra 1975 Italija in Jugoslavija podpisali v Osimu meddržavni sporazum o dokončni razrešitvi in ureditvi neresenih vprašanj, ki je bil ratificiran 3. aprila lani. Ta sporazum urči vse pereča vprašanja pravic in o veznosti iz socialnega zavarovanja na območju bivše cone B STO v razdobju 1. 5. 1945 - 5. 10. 1956, ki jih konvencija o socialni varnosti med obema državama, na izrecno zahtev italijanske delegacije v Ljubljano 1975, urejajo. Mešana jugoslovansko - italijanska komisija, ki je zadolžena za ureditev položaja na področju socialnega varstva, se je uradno sestala že dvakrat (prvič v tih dnehih bi moralo priti do pomembnega srečanja), tako da je skorajšnji dogovor tako rekoč že v zraku.

Pa razčlenimo zgodovinski potek dogodkov in obstoječe stanje po mirovni pogodbi med Italijo in Jugoslavijo z veljavnostjo od 15. 9. 1947, ki je uredila tudi vprašanja pokojninskega zavarovanja. Dogovor o porazdelitvi zavarovalnih bremen med državama je bil sklenjen 5. 2. 1959 in določa, z ozirom na obdobja, prebita na omenjenih območjih, takole:

a) do 30. aprila 1945 se je na območjih, ki jih je Italija »prejela« Jugoslaviji (»zone cedute«), izvajalo italijansko socialno zavarovanje. Po sporazumu obeh vlad ta obdobja krije tista država, katere državljan je zavarovavec; torej ni bilo nobenih nedostatkov, ker jugoslovanski državljani plačujejo Jugoslaviji, italijanski pa Italiji.

b) 1. 5. 1945 - 18. 12. 1954: delovna doba na »odstopljenih« območjih v tem obdobju je v breme Italije za tiste italijanske osebe, ki so bile na dan uveljavitve mirovne pogodbe (15. 9. 1947) italijanski državljani in so ta status pozneje tudi obdržale, pod pogojem, da so stalno prebivale na ozemlju, ki ga je Italija na podlagi mirovne pogodbe »odstopila« Jugoslaviji. Jugoslavija pa je krija zavarovalna obdobja svojih državljanov oziroma tistih, ki so se preselili na odstopljeno območje 30. 4. 1945.

c) Po 18. 12. 1954 velja vselej konvencija o socialnem zavarovanju med državama, ki je stopila v veljavo s 1. 1. 1961 in uvaja načelo recipročnosti.

d) Obdobje v bivši coni B med 1. 5. 1945 in 5. 10. 1956 (ko sta potekli dve leti po uveljavitvi Londonskega memoranduma): prva točka splošnega protokola h konvenciji o socialnem zavarovanju (14. 11. 1957) izrecno določa, da bosta državi posebej uredili to vprašanje in Italija je bilo potrebnih 20 let, da je Italija tudi formalno sprejela državno-pravno ureditev, ki je de facto veljala že od Londonskega memoranduma dalje. Vendar pa pri tem ne moremo spregledati dejstva, da osebami, ki sedaj živijo v bivši coni B, jugoslovanski zavarovalni zavod že priznava zavarovalna obdobja, prebita od 25. 10. 1954 v Italiji ali na območju STO. Po drugi strani pa je italijanski zakonodajalec z zakonom št. 226 z dne 30. 3. 1965 (in njegovim ponovnim 6-mesečnim odprtem od 24. 1. 1971) omogočil političnim pribežnikom - beguncem (»esuli«), da so odkupili zavarovalne prispevke po zelo ugodnih pogojih. Edini diskriminirani zavarovanci so torej naši zamejski Slovenci in tudi nekateri napredni delavci italijanske narodnosti, ki so po 1. 5. 1945 bili v delovni zvezi na območju bivše cone B. To zakasnelo uveljavljanje pokojnine oziroma pokojninske dobe pa jim povzroča veliko moralno in ekonomsko škodo.

Na podlagi mandata osimskih sporazumov se je doslej dvakrat sestala mešana italijansko - jugoslovanska komisija, julija 1977 v Beogradu in decembra lani v Rimu. Obe strani sta načelno že prišli do zadovoljive rešitve pravic in obveznosti iz dela in zavarovanja in območju bivše cone B pred 5. 10. 1956 s tem, da se meddržavna konvencija o socialni varnosti razširi tudi na omenjeno obdobje. Vsaka država naj bi namreč prevzela vse obveznosti do svojih državljanov tudi za delovno dobo v omenjenem kritičnem obdobju, kar pomeni, da bo do zavarovanci - upokojevcem, ki bivajo v Italiji in imajo italijansko državljanstvo (seveda ne glede na narodnostno pripadnost) lahko uveljavili pri INPS delovno dobo v bivši coni B med 1. 5. in 5. 10. 1956.

Načelna rešitev je torej sprejeta in izdati je treba le še nekatere odtentke, ki pa ne bi smeli bistveno vplivati na celotno zadevo. Naloga za izdelavo dokončnega sporazuma je bila poverjena Skupnosti invalidskega in pokojninskega zavarovanja v SR Sloveniji, ki že vrsto let na tem, da bi čimprej vendarle prišlo do toliko pričakovane rešitve tega perečega vprašanja. SPZ se posvečuje z različnimi socialnimi in družbenimi dejavniki v prizadevanjih, da bi res izbral najboljšo rešitev. Pri tem velja omeniti, da sta bila povabljeni na posvet tudi Patronat Kmečke zveze INAC in pa Društvo slovenskih upokojevcem v Trstu. INAC je prikazal nekatera stališča v zvezi z izvajanjem upravnega sporazuma o socialnem zavarovanju v sklopu sporazumov za izvajanje Osimskih sporazumov, kakor sledi:

A) prvi pomislek zadeva vprašanje, od katerega datuma dalje bodo upravičeni lahko uveljavili omenjeno zavarovalno dobo. Možne so tri različne variante: 1. od specifičnega dogovora med akreditiranimi predstavništvi obeh držav v zvezi s priznanjem pravic o socialnem zavarovanju na območju bivše cone B v kritičnem obdobju, do tega dogovora pa mora še priti, torej poravnava o bodočnosti; 2. od ratifikacije Osimskih sporazumov (3. 4. 1977) ali pa celo od podpisu sporazuma samega (10. 11. 1975); 3. retroaktivno, se pravi od dneva, ko je upravičenec stopil v pokoj (kdor je npr. pokojju že 10 let, bi mu moralo ponovno likvidirati pokojnino z vsaj osnovno in bi mu morali tudi plačati vse dozorele obroke). Običajno imajo taki sklepi veljavnost od datuma, ko pride do meddržavnega dogovora, vendar pa je INAC odločno postavil zahtevo, da lahko prizadevni uveljavljajo svoje pravice retroaktivno, ker edinole taka re-

šitev bi bila moralno pravična do zavarovancev, ki nimajo nobene krivde za tako zakasnelo reševanje. Vsekakor je v pristojnosti obeh držav (ki pa se morata s tem strinjati), da s prehodno normativno mogocita tako pravično rešitev.

B) Italijanski zavarovalni zavod INPS absorbira upokojevcem sorazmerni del jugoslovanske pokojnine, v primeru, da ima v Italiji minimalno pokojnino, vse dokler oba sorazmerna dela pokojnine skupaj ne presegata minimalno znesek (trenutno 102.500 lir). Mi pa smatramo za pravilno, da se italijanskim državljanom, ki so v Italiji tako ali drugače dosegli pravico do nakazovanja vsaj minimalne pokojnine, sorazmerni del jugoslovanske pokojnine doda v celoti. Preprečiti je treba absorbiranje s strani INPS, saj tega konvencija izrecno ne predvideva, pa tudi v drugih državah (ZRN, Avstrija) tako ne ravna.

C) Borcem NOV pred 9. 9. 1943, ki se upokojijo v Italiji s 60. letom, naj bi nakazovali sorazmerni del jugoslovanske pokojnine retroaktivno od 55. leta starosti dalje, da bi tako prišli do dejanskega izenačenja ugodnosti z jugoslovanskimi državljani, saj so bili vsi enako za služni za strje nacifasistične stra-hovlade.

Kot je iz vsega tega razvidno, ostajajo še vedno nekatere senčne strani, neglede na nadaljnjo soretje vseh teh ugovorov pa je pozitivna plat v tem, da bo celotna zadeva rešena v prihodnjih mesecih, ko bodo opravičili tako strahovito krivico, ki so jo utrpeli številni zavarovanci. Vsem prizadetim zavarovancem svetujemo, da se zgledajo v uradih Patronata Kmečke zveze INAC v Trstu, UL, Cicerone 8/b (tel. 62785), da se kontrolira dokumentacija oziroma, da se naslovi na SPZ zahteve za inštantno pregleda pokojninske dobe. Kdor bo namreč imel vse dokumente v redu, bo lahko takoj po podpisu meddržavnega dogovora uveljavil svoje pravice brez nadaljnjih zamud.

BORIS SIMONETA

Prispevajte za DIJAŠKO MATICO

Prispevajte za DIJAŠKO MATICO

PRICELA SO SE OBNOVITVENA DELA V «BABNI HIŠI»

Prispevajte za DIJAŠKO MATICO

RICMANJE BODO MORDA ŽE LETOS BOGATEJŠE ZA NOV PROSVETNI DOM

Prispevajte za DIJAŠKO MATICO

OBNOVITVENA DELA V «BABNI HIŠI»

Prispevajte za DIJAŠKO MATICO

RICMANJE BODO MORDA ŽE LETOS BOGATEJŠE ZA NOV PROSVETNI DOM

Prispevajte za DIJAŠKO MATICO

OBNOVITVENA DELA V «BABNI HIŠI»

Prispevajte za DIJAŠKO MATICO

OBNOVITVENA DELA V «BABNI HIŠI»

Prispevajte za DIJAŠKO MATICO

RICMANJE BODO MORDA ŽE LETOS BOGATEJŠE ZA NOV PROSVETNI DOM

Prispevajte za DIJAŠKO MATICO

OBNOVITVENA DELA V «BABNI HIŠI»

Prispevajte za DIJAŠKO MATICO

OBNOVITVENA DELA V «BABNI HIŠI»

Prispevajte za DIJAŠKO MATICO

RICMANJE BODO MORDA ŽE LETOS BOGATEJŠE ZA NOV PROSVETNI DOM

Prispevajte za DIJAŠKO MATICO

OBNOVITVENA DELA V «BABNI HIŠI»

Prispevajte za DIJAŠKO MATICO

Pogled na nabrežinski trg

KLJUB DEŽELNEMU NERAZUMEVANJU POTREB PREBIVALSTVA

NEKATERE MOŽNOSTI GRADENJ V MEJAH VASI DEVINSKO - NABREŽINSKE OBČINE

Obcinska uprava si bo še naprej z vsemi svojimi močmi in s podporo javnosti prizadevala za smotrno in načrtno upravljanje teritorija in za zaščito etnične sestave občine

Doletelo sem se napisati te vrste za bralce Primorskega dnevnika o urbanističnem vprašanju devinsko-nabrežinske občine s posebnim udarkom na tista vprašanja naših kraških vasi, ki se nahajajo nad zelenico vzdolj meje z matično domovino.

Posebno zadnje čase se veliko govori o urbanističnih problemih, o zaščiti narave in o splošnih regulacijskih načrtih.

Javna občila, kot so časopisi, revije, radijske in televizijske oddaje, nas seznanjajo z nepopravljivo škodo, ki je bila povzročena v različnih krajih države zaradi nepravilnega uporabljanja teritorija. Vsepono, in še posebej v velenstih Italije, smo priča velikim gradbenim spekulacijam, prekupčevanju z zavidljivimi zemljišči, čimraj gradnjami celih mestnih predelov in veliki poplavi cementa, kar uničuje neizmerno bogostvo naravnega okolja. Vse to opozarja državne in javne uprave, da je treba čimprej zaustaviti

negativno regulacijskega načrta. Izvršne norme te variante so pod členom 26 predvidevale, da si bodo lahko domačini zgradili svoja stalna stanovanja na področjih, namenjenih za kmetijstvo. Uprava se je veliko prizadevala pri deželnih oblasteh za odobritev omenjene norme. Hotela je na ta način vsaj za delno rešiti gradbeno vprašanje domačinov in obenem preprečiti razprodajo zemljišč ter zavreti etnično spreminjanje teh krajev. Kljub temu največja težava slovišča nabrežinskega kamna. Zapravljen je bil tako teritorij, ki bi ga bilo treba očistiti zaradi podzemskih bogastev, za nadaljnji razvoj kamnarske industrije.

Naša občina je bila med prvimi na Trzaskem, ki si je prisrkel svoj splošni regulacijski načrt. Odboren je bil že leta 1964 in je predstavljal za takratni čas precejšnjo pridobitev, čeprav se je kmalu izkazal kot neprimeren in površen instrument. Zazidljiva področja na območju delu občine in indeks zazidljivosti so bili preveliki, kar je omogočilo mnogim spekulantom, da so zgradili številne stanovanjske komplekse. Posledica je bila naglo povečanje števila naseljenega prebivalstva. To je povzročilo veliko spremembo v etnični sestavi občanov na škodo slovenske manjšine. Obnemem je povzročilo mnogo težav občinski upravi, ki je morala oskrbovati prebivalstvo s socialnimi storitvami. V samem Sešljanju je naraslo število prebivalcev v desetletju 1961-71 za 1172 enot. Zazidlo pa je, da smo istočasno zabeležili ravno obratni pojav, to je naglo pomanjkanje ljudi v vseh naših gornjih predelu občine, kjer strnjeno prebivajo Slovenci. Od teh vasi se je najbolj izpraznil Prečnik. V desetih letih od 1961 do 1971 je padlo število vaščanov od 132 na 90! Vzroke tega zaskrbljujočega pojava je treba pripisati, poleg slabim gospodarskim razmeram, tudi občinskimi in deželni upravitelji, ki niso našli odstranitvi gradbenih evincij v korist predvsem mladih domorodcev. Sedanja uprava, ki je to stanje podedovala, ni še uspela odpraviti zaprek, ki ovirajo gradnjo stanovanj po naših kraških vashh.

Obnova zgradba bo obsegala približno 440 kv. m uporabne površine. V malem prizidku bodo nameščene stopnice, manjša shramba, kotlarna in sanitarije. Kletni prostori s približno 130 kv. m bodo urejeni za razstavno dejavnost, družabnost in podobno. Prilike nam kletjo bo imelo večjo sobo z nad 50 kv. m, še eno s 30 kv. m ter prostor za ambulanco z dvojnimi sanitariji. V prvem nadstropju bo večja dvorana s skoro 140 kv. m, kar bi moralo povsem zadostiti za vsake potrebe; v to dvorano bodo vodile stopnice iz prizidka, predviden pa je tudi varnostni izhod po zunanjih stopnicah. Novost glede na prvotne načrte je, da bo dvorana usposobljena za vsako predstavo, to je, da bo moral imeti vse zahtevane varnostne pogoje.

Človek je že v davni zgodovini udomačil mnogo vrst živali. Nekateri je izkoriščal za hrano, druge za delo. Poleg tega je živali uporabljal za transport, vojskovanje, lov in še za mnoge druge dejavnosti. Živali pa je tudi cenil kot življenjske prijatelje in celo kot simbole v rekatih religijah.

Obnova zgradba bo obsegala približno 440 kv. m uporabne površine. V malem prizidku bodo nameščene stopnice, manjša shramba, kotlarna in sanitarije. Kletni prostori s približno 130 kv. m bodo urejeni za razstavno dejavnost, družabnost in podobno. Prilike nam kletjo bo imelo večjo sobo z nad 50 kv. m, še eno s 30 kv. m ter prostor za ambulanco z dvojnimi sanitariji. V prvem nadstropju bo večja dvorana s skoro 140 kv. m, kar bi moralo povsem zadostiti za vsake potrebe; v to dvorano bodo vodile stopnice iz prizidka, predviden pa je tudi varnostni izhod po zunanjih stopnicah. Novost glede na prvotne načrte je, da bo dvorana usposobljena za vsako predstavo, to je, da bo moral imeti vse zahtevane varnostne pogoje.

Človek je že v davni zgodovini udomačil mnogo vrst živali. Nekateri je izkoriščal za hrano, druge za delo. Poleg tega je živali uporabljal za transport, vojskovanje, lov in še za mnoge druge dejavnosti. Živali pa je tudi cenil kot življenjske prijatelje in celo kot simbole v rekatih religijah.

Obnova zgradba bo obsegala približno 440 kv. m uporabne površine. V malem prizidku bodo nameščene stopnice, manjša shramba, kotlarna in sanitarije. Kletni prostori s približno 130 kv. m bodo urejeni za razstavno dejavnost, družabnost in podobno. Prilike nam kletjo bo imelo večjo sobo z nad 50 kv. m, še eno s 30 kv. m ter prostor za ambulanco z dvojnimi sanitariji. V prvem nadstropju bo večja dvorana s skoro 140 kv. m, kar bi moralo povsem zadostiti za vsake potrebe; v to dvorano bodo vodile stopnice iz prizidka, predviden pa je tudi varnostni izhod po zunanjih stopnicah. Novost glede na prvotne načrte je, da bo dvorana usposobljena za vsako predstavo, to je, da bo moral imeti vse zahtevane varnostne pogoje.

Človek je že v davni zgodovini udomačil mnogo vrst živali. Nekateri je izkoriščal za hrano, druge za delo. Poleg tega je živali uporabljal za transport, vojskovanje, lov in še za mnoge druge dejavnosti. Živali pa je tudi cenil kot življenjske prijatelje in celo kot simbole v rekatih religijah.

Obnova zgradba bo obsegala približno 440 kv. m uporabne površine. V malem prizidku bodo nameščene stopnice, manjša shramba, kotlarna in sanitarije. Kletni prostori s približno 130 kv. m bodo urejeni za razstavno dejavnost, družabnost in podobno. Prilike nam kletjo bo imelo večjo sobo z nad 50 kv. m, še eno s 30 kv. m ter prostor za ambulanco z dvojnimi sanitariji. V prvem nadstropju bo večja dvorana s skoro 140 kv. m, kar bi moralo povsem zadostiti za vsake potrebe; v to dvorano bodo vodile stopnice iz prizidka, predviden pa je tudi varnostni izhod po zunanjih stopnicah. Novost glede na prvotne načrte je, da bo dvorana usposobljena za vsako predstavo, to je, da bo moral imeti vse zahtevane varnostne pogoje.

Človek je že v davni zgodovini udomačil mnogo vrst živali. Nekateri je izkoriščal za hrano, druge za delo. Poleg tega je živali uporabljal za transport, vojskovanje, lov in še za mnoge druge dejavnosti. Živali pa je tudi cenil kot življenjske prijatelje in celo kot simbole v rekatih religijah.

Obnova zgradba bo obsegala približno 440 kv. m uporabne površine. V malem prizidku bodo nameščene stopnice, manjša shramba, kotlarna in sanitarije. Kletni prostori s približno 130 kv. m bodo urejeni za razstavno dejavnost, družabnost in podobno. Prilike nam kletjo bo imelo večjo sobo z nad 50 kv. m, še eno s 30 kv. m ter prostor za ambulanco z dvojnimi sanitariji. V prvem nadstropju bo večja dvorana s skoro 140 kv. m, kar bi moralo povsem zadostiti za vsake potrebe; v to dvorano bodo vodile stopnice iz prizidka, predviden pa je tudi varnostni izhod po zunanjih stopnicah. Novost glede na prvotne načrte je, da bo dvorana usposobljena za vsako predstavo, to je, da bo moral imeti vse zahtevane varnostne pogoje.

Človek je že v davni zgodovini udomačil mnogo vrst živali. Nekateri je izkoriščal za hrano, druge za delo. Poleg tega je živali uporabljal za transport, vojskovanje, lov in še za mnoge druge dejavnosti. Živali pa je tudi cenil kot življenjske prijatelje in celo kot simbole v rekatih religijah.

Obnova zgradba bo obsegala približno 440 kv. m uporabne površine. V malem prizidku bodo nameščene stopnice, manjša shramba, kotlarna in sanitarije. Kletni prostori s približno 130 kv. m bodo urejeni za razstavno dejavnost, družabnost in podobno. Prilike nam kletjo bo imelo večjo sobo z nad 50 kv. m, še eno s 30 kv. m ter prostor za ambulanco z dvojnimi sanitariji. V prvem nadstropju bo večja dvorana s skoro 140 kv. m, kar bi moralo povsem zadostiti za vsake potrebe; v to dvorano bodo vodile stopnice iz prizidka, predviden pa je tudi varnostni izhod po zunanjih stopnicah. Novost glede na prvotne načrte je, da bo dvorana usposobljena za vsako predstavo, to je, da bo moral imeti vse zahtevane varnostne pogoje.

Človek je že v davni zgodovini udomačil mnogo vrst živali. Nekateri je izkoriščal za hrano, druge za delo. Poleg tega je živali uporabljal za transport, vojskovanje, lov in še za mnoge druge dejavnosti. Živali pa je tudi cenil kot življenjske prijatelje in celo kot simbole v rekatih religijah.

SKLEP SEJE PODODBORA V KOPRU

Na Vinici se bodo srečali borci 5. prekomorske brigade

Srečanje bo 16. aprila - V tej elitni brigadi so se borili tudi številni primorski partizani

V soboto je bila v Kopru seja pododpora za 5. prekomorsko brigado, ki so se udeležili delegati iz vseh občin Primorske ter Stane Mahne, predsednik domoljubnega odbora brigade, ki ima svoj sedež v Celju. Beseda je tekla o neposrednih pripravah za izvedbo tovaršinskega srečanja nekdanjih borcev te brigade, ki bo na Vinici 16. aprila letos in ki ga prirejajo tamkajšnje družbene-politične organizacije in domiljni odbor 5. prekomorske brigade v spomin in počastitev 33-letnice prihoda brigade v Slovenijo in vključitev borcev v enote 7. slovenskega korpusa.

Znano je, da je ta partizanska enota bila ustanovljena v Angliji v jeseni 1944 iz istih naših sonarodnjakov, ki so se pod silo razmer, znašli v zavezniškem vojnem ujetništvu in ki so se plebiscitarno izrekli za vstop v vrste NOVJ. V Sple, so enote (čete in bataljone) dopolnili z novimi borci predvsem primorskimi Slovenci, oblikovali so nove komande čete, štabe bataljонов in brigade ter ustanovili potrebne pristabne in druge enote, ki so bile potrebne za uspešno vodenje borbe. V začetku je bilo v brigadi vključenih 3.200 borcev, toda v Slovenijo je prispelo 2.400 dobro oboroženih borcev, ki so s seboj prinesli 500 brzostrelk, 200 strojníc, 8 minometov, protitankovske puške, radijsko postajo itd. Za očiščevalne operacije v Dalmaciji je brigada bila operativno podrejena 19. dalmatinski diviziji. Ob ustanovitvi IV. armade je bila vključena v 20. dalmatinsko divizijo v sklopu četne, se je udeležila številnih borb v Liki in še zlasti se je izkazala v borbah za osvoboditev Gospiča. Tudi pozneje so se borci omenjene brigade izkazali v borbah pri Podturnu, Črmošnjah, Starih Zagah in še zlasti pri Orlah v bližini Ljubljane. V boju je padlo 256 borcev in bork.

Tovariško srečanje borcev brigade bo 16. aprila 1978 ob 10. uri ob Kolpi pri Vinici. V primeru slabega vremena bodo srečanje priredili v prostorišče osončne šole na Vinici. V izvedbi kulturnega programa bodo sodelovali domači izvajalci, med njimi tudi pevski zbor, ki bo prvič pred nekdanjimi borci brigade zapel pesem 5. prekomorske brigade, ki jo na besedilo književnika Jožeta Šmita uglasbil Rado Simonič. Muzej revolucije iz Celja pa pripravljajo posebno razstavo o razvojni in borbeni poti 5. prekomorske brigade na Vinici. Kasneje bo ta razstava obiskala še nekatere kraje v Sloveniji, med njimi tudi Koper in Novo Gorico. Za organiziran prevoz z avtobusi naj se zainteresirani prijavijo pri občinskih odborih ZZZB NOV Primorske najkasneje do sobote 2. aprila 1978. Če bo dovolj prijav bilo posebnih avtobusov peljajočih iz obalnega območja in Sežane nato v Lirske Bistrice, Postojno in Ajdovščino ter iz Nove Gorice, Tolmina in Idrije. Organizatorji tovaršinskega srečanja se posebno taborijo vse nekdanje borce brigade, naj se s svojimi člani družine udeležijo srečanja v čimvečjem številu. Prav tako vabijo na zborovanje vse ostale borce in druge.

Tovariško srečanje borcev brigade bo 16. aprila 1978 ob 10. uri ob Kolpi pri Vinici. V primeru slabega vremena bodo srečanje priredili v prostorišče osončne šole na Vinici. V izvedbi kulturnega programa bodo sodelovali domači izvajalci, med njimi tudi pevski zbor, ki bo prvič pred nekdanjimi borci brigade zapel pesem 5. prekomorske brigade, ki jo na besedilo književnika Jožeta Šmita uglasbil Rado Simonič. Muzej revolucije iz Celja pa pripravljajo posebno razstavo o razvojni in borbeni poti 5. prekomorske brigade na Vinici. Kasneje bo ta razstava obiskala še nekatere kraje v Sloveniji, med njimi tudi Koper in Novo Gorico. Za organiziran prevoz z avtobusi naj se zainteresirani prijavijo pri občinskih odborih ZZZB NOV Primorske najkasneje do sobote 2. aprila 1978. Če bo dovolj prijav bilo posebnih avtobusov peljajočih iz obalnega območja in Sežane nato v Lirske Bistrice, Postojno in Ajdovščino ter iz Nove Gorice, Tolmina in Idrije. Organizatorji tovaršinskega srečanja se posebno taborijo vse nekdanje borce brigade, naj se s svojimi člani družine udeležijo srečanja v čimvečjem številu. Prav tako vabijo na zborovanje vse ostale borce in druge.

Tovariško srečanje borcev brigade bo 16. aprila 1978 ob 10. uri ob Kolpi pri Vinici. V primeru slabega vremena bodo srečanje priredili v prostorišče osončne šole na Vinici. V izvedbi kulturnega programa bodo sodelovali domači izvajalci, med njimi tudi pevski zbor, ki bo prvič pred nekdanjimi borci brigade zapel pesem 5. prekomorske brigade, ki jo na besedilo književnika Jožeta Šmita uglasbil Rado Simonič. Muzej revolucije iz Celja pa pripravljajo posebno razstavo o razvojni in borbeni poti 5. prekomorske brigade na Vinici. Kasneje bo ta razstava obiskala še nekatere kraje v Sloveniji, med njimi tudi Koper in Novo Gorico. Za organiziran prevoz z avtobusi naj se zainteresirani prijavijo pri občinskih odborih ZZZB NOV Primorske najkasneje do sobote 2. aprila 1978. Če bo dovolj prijav bilo posebnih avtobusov peljajočih iz obalnega območja in Sežane nato v Lirske Bistrice, Postojno in Ajdovščino ter iz Nove Gorice, Tolmina in Idrije. Organizatorji tovaršinskega srečanja se posebno taborijo vse nekdanje borce brigade, naj se s svojimi člani družine udeležijo srečanja v čimvečjem številu. Prav tako vabijo na zborovanje vse ostale borce in druge.

Tovariško srečanje borcev brigade bo 16. aprila 1978 ob 10. uri ob Kolpi pri Vinici. V primeru slabega vremena bodo srečanje priredili v prostorišče osončne šole na Vinici. V izvedbi kulturnega programa bodo sodelovali domači izvajalci, med njimi tudi pevski zbor, ki bo prvič pred nekdanjimi borci brigade zapel pesem 5. prekomorske brigade, ki jo na besedilo književnika Jožeta Šmita uglasbil Rado Simonič. Muzej revolucije iz Celja pa pripravljajo posebno razstavo o razvojni in borbeni poti 5. prekomorske brigade na Vinici. Kasneje bo ta razstava obiskala še nekatere kraje v Sloveniji, med njimi tudi Koper in Novo Gorico. Za organiziran prevoz z avtobusi naj se zainteresirani prijavijo pri občinskih odborih ZZZB NOV Primorske najkasneje do sobote 2. aprila 1978. Če bo dovolj prijav bilo posebnih avtobusov peljajočih iz obalnega območja in Sežane nato v Lirske Bistrice, Postojno in Ajdovščino ter iz Nove Gorice, Tolmina in Idrije. Organizatorji tovaršinskega srečanja se posebno taborijo vse nekdanje borce brigade, naj se s svojimi člani družine udeležijo srečanja v čimvečjem številu. Prav tako vabijo na zborovanje vse ostale borce in druge.

Tovariško srečanje borcev brigade bo 16. aprila 1978 ob 10. uri ob Kolpi pri Vinici. V primeru slabega vremena bodo srečanje priredili v prostorišče osončne šole na Vinici. V izvedbi kulturnega programa bodo sodelovali domači izvajalci, med njimi tudi pevski zbor, ki bo prvič pred nekdanjimi borci brigade zapel pesem 5. prekomorske brigade, ki jo na besedilo književnika Jožeta Šmita uglasbil Rado Simonič. Muzej revolucije iz Celja pa pripravljajo posebno razstavo o razvojni in borbeni poti 5. prekomorske brigade na Vinici. Kasneje bo ta razstava obiskala še nekatere kraje v Sloveniji, med njimi tudi Koper in Novo Gorico. Za organiziran prevoz z avtobusi naj se zainteresirani prijavijo pri občinskih odborih ZZZB NOV Primorske najkasneje do sobote 2. aprila 1978. Če bo dovolj prijav bilo posebnih avtobusov peljajočih iz obalnega območja in Sežane nato v Lirske Bistrice, Postojno in Ajdovščino ter iz Nove Gorice, Tolmina in Idrije. Organizatorji tovaršinskega srečanja se posebno taborijo vse nekdanje borce brigade, naj se s svojimi člani družine udeležijo srečanja v čimvečjem številu. Prav tako vabijo na zborovanje vse ostale borce in druge.

Tovariško srečanje borcev brigade bo 16. aprila 1978 ob 10. uri ob Kolpi pri Vinici. V primeru slabega vremena bodo srečanje priredili v prostorišče osončne šole na Vinici. V izvedbi kulturnega programa bodo sodelovali domači izvajalci, med njimi tudi pevski zbor, ki bo prvič pred nekdanjimi borci brigade zapel pesem 5. prekomorske brigade, ki jo na besedilo književnika Jožeta Šmita uglasbil Rado Simonič. Muzej revolucije iz Celja pa pripravljajo posebno razstavo o razvojni in borbeni poti 5. prekomorske brigade na Vinici. Kasneje bo ta razstava obiskala še nekatere kraje v Sloveniji, med njimi tudi Koper in Novo Gorico. Za organiziran prevoz z avtobusi naj se zainteresirani prijavijo pri občinskih odborih ZZZB NOV Primorske najkasneje do sobote 2. aprila 1978. Če bo dovolj prijav bilo posebnih avtobusov peljajočih iz obalnega območja in Sežane nato v Lirske Bistrice, Postojno in Ajdovščino ter iz Nove Gorice, Tolmina in Idrije. Organizatorji tovaršinskega srečanja se posebno taborijo vse nekdanje borce brigade, naj se s svojimi člani družine udeležijo srečanja v čimvečjem številu. Prav tako vabijo na zborovanje vse ostale borce in druge.

NA POBRATENJU S SOVODNJAMI V ŠKOFJI LOKI

Poudarjena bratska enotna prizadevanja Slovencev v domovini in v zamejstvu

Listino o pobratenu sta podpisala župan Jožef Češut in predsednik občinske skupščine Tone Poljanar - Govorila sta oba župana in član RK SZDL Jože Hartman - Nastop pevskih zborov in recitatorjev

S slovesno in istočasno prijetno domačo svečanostjo je prišlo včeraj do pobratena med občinama Sovodnje in Škofja Loka. Listino o pobratenu sta podpisala sovodnjski župan Jožef Češut in predsednik občinske skupščine Škofja Loka Tone Poljanar. Svečanost je bila v dvorani na škofjelokem gradu, prisostvovalo ji je zelo veliko ljudi iz obeh krajev. Prisotni so bili tudi zastopniki družbenopolitičnih in kulturnih organizacij.

Prebivalce sovodnjske občine, člane občinskega sveta, zastopnike prosvetnih društev in pevcev so na starinskem trgu sredi tega gorenskega mesta pričakali domačini. Za Sovodnje je bilo priseneženje v tem, da jih je v Škofji Loki komaj tri dni pred uradnim začetkom pomladi in potem ko so doma imeli navsezgodaj lepo sončno vreme, presenelit sneg, ki je že dopoldne pobežlil gorensko pokrajino ter strehe starodavnih hiš. Na grajskem dvorišču so jih pričakali loški gozdeniki z veselimi korčakami.

Grajsko dvorano, na stenah katere so visele slike dveh domačih slikarjev, bratov Šubičev, so gostje in domačini napolnili do zadnjega kotička. Prisotni so bili, kot smo že omenili, zastopniki društev, ki delujejo v sovodnjski občini, občinski svetovlaci z županom Češutom na čelu, jugoslovanski vicekonzul in Trstu Lojze Kante, člana republiške konference SZDL Jože Hartman, župan doberdobske občine Andrej Jarc, zastopnik SKGZ in SPZ Marko Waltritsch in zastopnik SSO Damjan Paulin. S Škofjo Loko pobratena občina Smederevska Palanka je poslala podramni telegram.

Najprej so nekaj pesmi zapeli škofjelokski komorni mešani zbor pod vodstvom Janka Močnika in združenji pevci iz sovodnjske občine pod vodstvom Zdravka Klančiča, ki sta zapela dve partizanski pesmi.

Predsednik škofjelokse občinske skupščine Tone Poljanar je v pozdravnem govoru dejal, da je prišlo do uradnega pobratena med občinama, ki sta sicer v različnih državah, prebivalci pa so slovenske narodnosti, po večji deli plodnega sodelovanja in občinski, kulturni in športni ravni. Prišlo se je v stiki društev včlenjenih v Slovensko prosvetno zvezo, s prosvetnim društvom v Železnikih, sodelovanje pa je kasneje zavzelo večji obseg. Slike pa segajo že v preteklost, poglabili so se med narodnosovobodilno borbo. Gorenjci ugotavljajo, da je v goriškem zamejstvu vsaka narodnostna zavest, istočasno pa se zavedajo, da tudi tak srečanja pripomorejo k utrjevanju prijateljstva med jugoslavijo in Italijo, ki je dobilo še večje razsežnosti z osimskim sporazumom.

Sodelovanje med občinama, kulturni in športni skupinami ter prebivalstvom obeh občin se v bodoče še povečalo, je dejal Poljanar, nakar je prebral listino o pobratenu. Zatem je predsednik škofjelokse občine izrazil še zaskrbljenost zaradi nedavnih nasilnih dejanj v Italiji, dejal je, da jih vsi trezni ljudje obojajo, ker utegnejo taka dejanja spremeniti mirni potek dogajanja in skvariti tudi sodelovanje med narodi.

Sovodnjski župan Jožef Češut je dejal, da za zamejce zadovoljni, ker se lahko bratijo z rojaki v matični domovini, s katerimi jih vežejo krvne in prijateljske vezi. Skupno smo se borili za boljši jutri med narodnosovobodilno borbo, je dejal Češut, že takoj po osvoboditvi in po kasnejši povojni razmejitvi smo se zamejski Slovenci dobro zavedali, da se moramo nasloniti na matično domovino socialistično Slovenijo in Jugoslavijo, da nam bo ta vsestransko pomagala v naših prizadevanjih za ohranitev in razvoj.

Tudi Češut je poudaril številne stike med kulturnimi društvii, ki so prerasli raven občinskega sodelovanja. Za nekaj let sem gre za stalno obojestransko obiskovanje kulturnih kupin, ki so domala obiskala vse kraje obeh občin. To bomo še povečali, je dejal sovodnjski župan, poudaril doprinos teh skupin k sodelovanju med sosednima državama in povabil škofjelokane na drugi del pobratena, ki bo letos junija v Sovodnjah.

Zatem sta župana podpisala listino o pobratenu (ta je napisana v slovenskem in italijanskem jeziku), nakar je Tone Poljanar daroval Jožefu Češutu leseno skulpturo domačega umetnika, samouka Alojzija Igljarja. Ta skulptura ima naslov »Partizanska kolona«.

Nekaj pozdravnih besed je še spregovoril župan korško občine Sele Toni Hribernik, nakar je spregovoril član republiške konference SZDL Jože Hartman. V tem pobratenu je tudi nekaj simbolike, ker ležijo Sovodnje ob sotočju Soče in Vipave, Škofja Loka pa na sotočju dveh Sor. Pomembnost tega pobratena pa je predvsem v tem, da ne gre za pobrateno s tujo občino, marveč s slovensko občino, ki se nahaja v Italiji. V svojem govoru je Hartman dejal še, da je ta politika prijateljstva istna jugoslovanskim narodom, ki si prizadevajo ustvariti dobre odnose v svetu. V to politiko se uvrščajo tudi zadnja važna potovanja jugoslovanskega predsednika Tita. Poudaril je še visoko narodnostno zavest med Slovenci v Italiji, istočasno je dal priznanje sovodnjskemu županu Jožefu Češutu, ki ima najstarejši županov staž

Razdeljevanje bonov v okviru proste cone

Goriška trgovinska zbornica sporoča, da se prvi ciklus razdeljevanja bonov za nakup bencina in olj v sklopu proste cone, ki se je pričel 1. februarja, zaključil v petek, 24. marca.

Finančni strážniki prijeli tihotapca govejega mesa

Tržiški finančni strážniki so v predmestju stopili na prste 34-letnega Eliu Daniliju iz Jesola, v čigar avtomobilu z evidenčno tablico iz Benetk so odkrili 180 kg pretihotapljenega govejega mesa. Nezakonito uvoženo bako, kakor tudi vozilo fulvija coupé so strážniki seveda zaplenili, vozilnika pa prijavitli sodni oblasti zaradi kršenja carinskih predpisov.

ODMAKNJENI PREDEL SLOVENSKE ZEMLJE

Kanalski Slovenci so kljub pritiskom ohranili svojo slovensko identiteto

V četrtjek zvečer bo ljubljanska televizija predvajala dokumentarec o življenju v teh krajih - Današnja prizadevanja za pouk v slovenskem jeziku

V četrtjek, 23. marca, ob 20.35 bo ljubljanska televizija predvajala celovečerni dokumentarni film o življenju v Kanalski dolini, ki ga je z ekipo strokovnjakov pripravila novinarka Dorica Makuc. Film so smelali pred nekaj meseci. Prikazal nam bo življenje Slovencev v teh krajih. Za naš list je Dorica Makuc napisala o Slovencih v Kanalski dolini naslednji članek.

Prvo naše srečanje z Ukijani je bilo na Štefanovo. Po lepi stari slovenski navadi smo se zbrali po maši pri »Pošti«; tja zahajajo cerkveni pevci in pevke, ki nastopajo tudi pod okriljem pevskega zbora »Planinka«. Veliko besed ni bilo potrebno; v majhnem gostilniškem prostoru z značilno kmečkajo pečjo je zadonela čudovita koruška pesem, zamaknjeno smo zrlj v Ukijane in nehotne se nam je utrlila misel: kaj bi bilo s koruškim Slovincem, če bi skozi kruta stoletja nemškega potujevanja ne imel svoje pesmi v nežnem materinem jeziku, v mehkih narečjih Roža, Podjune in Zile. Ostrtel bi naš koruški Slovenec, zgubil bi svoje ime, poreklo, pozabil bi verjetno, kaj hoče. Toda Ukijani so navkljub fašizmu in celo nacizmu gojili slovensko pesem, peli so v cerkvi in doma, ko pa je bilo najhujše, so pred potujevalnimi besedami dali v cerkvi prednost le latinščini, tako kot si je naš nepozabni Čedermac, beneški duhovnik Anton Cufolo dal na nagrobni kamen napisati latinsko posvetilo.

Pri »Pošti« nam je tistega mrzlega jutra slovenska pesem zadonela, vsaj tako se mi je zdelo, tudi nekam bolj veselo, kot sicer. Ukijani so ob svojem novem Čedermacu, prijaznem beneškem duhovniku Mariu Gariupu, nabrali novih moči in spodbud v boju za nadaljnji obstoj in razvoj slovenske besede pod Višarjami. Kako huda so bila desetletja, ki so jih morali preživeti ob tujih dušnih pastirjih, ki se slovenskega jezika niso bili naučili, kako trdovratno so se borili za vsako slovensko besedo takrat, ko je vse naokrog od cerkve do doma pa se domá (radio in televizija) bobnela po italijansko in nemško. In to, razen v cerkvi, bobni še danes!

Srečanje z najmlajšimi Ukijani na traktorju, ki nas je peljal na visoko Planino, kjer preživi še veliko domačih kmetov skoraj polovico letnega časa, kjer planinarjo tako kot nekoč mnogi Slovinci in je že to posebnost, zaradi katere se je vredno pripeljati v Kanalsko dolino in spoznati nje običaje in način življenja domačega prebivalstva, je bilo posebej dragoceno: »Kako govorite pri vas doma« smo spraševali Sandre, Huberte, Makse (že sama imena so nam bila ogledalo ukijanske in siceršnje zgodovine kanalskih Slovincov). Odgovor je bil vedno isti: »po ukijansko«. Tako so nam od-

govarjali otroci ne vedoč, da je »po slovenski«, kot je nato pripomnil še domačin Boštjan, ki nas je peljal v planino, da je to pač slovensčina, slovenski jezik, tisti, ki ga je njihov največji soimenjak Preseren ponesel v evropski prostor prav tako imenitno kakor italijanski Dante ali nemški Goethe.

V Ukvah, kjer je še ta posebnost, da je več Prešernov kot v Vrbi na Gorenjskem, bi vsakega prešernolovca verjetno zamakalo, da pobrajska po dokumentih in skušanih govornih dohlin, kjer ni naravnih preprek, da ne bi bili stiki med Slovinci obeh dolin bolj priprani in bližnji kot so to danes.

Toda večino Gorenjcev zanese pot danes do Trbiža in tamkajšnjega Šangaja, ki se lahko kosa s tržiškimi Ponterošom, ali pa do Višarji, če imajo izletniki pač svoja vozila; prepotrebne redne avtobusne proge iz slovenskih središč do najstarejše in narodnostno najbolj odmaknjene božje poti in planinske postojanke Višarje pa še vedno ni. Pa bi tudi ta Slovincem v Kanalski dolini, Zabnicah, Ovečji vesi in vse tja do Tabije še kako veliko pomenila! Morda bi s takšnimi prometnimi posesti domačini prej zagledali pred Višarjami pa tudi pred svojimi vasmj potokaze v materinem jeziku, tistem avtohtonem, v kakršnem je govorilo ljudstvo, ki se je pred več kot tisoč leti odločilo, da se naseli v lepi, pa za življenje tako težko dostopni dolini, kot je prav Kanalska.

Sredi Ukeve se ob glavni cesti bobohi danes nova zgradba, ki naj bi že prihodnje jesen sprejela naše mlade znance s poti na planino. Ukijanski otroci so zaslužili lepo solsko stavbo, marljivo so in nič po mestno oholi in ošabni, prijazno te pozdravijo, tako kot je naš človek nekoč - zdi se nam, da je to bilo že zdavnaj - po zdravljal vsakogar, tudi tučja. Toda v dosedaj ukijanski šoli sta imela domovinsko pravico le italijansčina in nemščina, medtem ko je bila slovensčina uradno ignorirana in na družbeni lestvici zapostavljena. Materin jezik Ukijanov se je moral skriti v skromno sobico ukijanske mlekarne. Tam zbira ukijanske otroke vseh starosti k učenju slovenskega knjižnega jezika v svojem skromnem prostoru času neumorno prof. Salvatore Venosi iz Zabnice.

Njegov tečaj ne poteka po nekem strogem šolskem redu; z otroki se pogovarja, poje pa tudi igra tako lepo po domače, v tistem zvočnem koruškem narečju, ki bi ga mi poslušali noč in dan. Stejejo po »slovenski« berejo že tudi tako lepo, da »njihov« Mario nima več težav z njimi pri branju katekizma. Prošnja, ki so jo bil pred leti naslovili Ukijani na videmškega nadškofa Battistija, da bi dobili duhovnika Slovence, ta kima, ki bi jih lahko razumel in jim tudi najbolj koristil, ni bila zman. Obrodila je sadove, ki jim morda še ne vedo prave vrednosti; položila je seme v nova polja; v prihodnje rodove kanalskih Slovincov, ki se bodo zavedali svoje narodnostne preteklosti, ki bodo znali presoditi, kakšna je njihova narodnostna identiteta in jih ne bo sram pripadnosti slovenskemu narodu, ki ima prav tako vse pravice in vse odlike, da živi na tem evropskem prepluhu enakovredno narodom, ki nanj mejijo s severa ali zahoda.

DORICA MAKUC

Pri »Pošti« nam je tistega mrzlega jutra slovenska pesem zadonela, vsaj tako se mi je zdelo, tudi nekam bolj veselo, kot sicer. Ukijani so ob svojem novem Čedermacu, prijaznem beneškem duhovniku Mariu Gariupu, nabrali novih moči in spodbud v boju za nadaljnji obstoj in razvoj slovenske besede pod Višarjami. Kako huda so bila desetletja, ki so jih morali preživeti ob tujih dušnih pastirjih, ki se slovenskega jezika niso bili naučili, kako trdovratno so se borili za vsako slovensko besedo takrat, ko je vse naokrog od cerkve do doma pa se domá (radio in televizija) bobnela po italijansko in nemško. In to, razen v cerkvi, bobni še danes!

Srečanje z najmlajšimi Ukijani na traktorju, ki nas je peljal na visoko Planino, kjer preživi še veliko domačih kmetov skoraj polovico letnega časa, kjer planinarjo tako kot nekoč mnogi Slovinci in je že to posebnost, zaradi katere se je vredno pripeljati v Kanalsko dolino in spoznati nje običaje in način življenja domačega prebivalstva, je bilo posebej dragoceno: »Kako govorite pri vas doma« smo spraševali Sandre, Huberte, Makse (že sama imena so nam bila ogledalo ukijanske in siceršnje zgodovine kanalskih Slovincov). Odgovor je bil vedno isti: »po ukijansko«. Tako so nam od-

govarjali otroci ne vedoč, da je »po slovenski«, kot je nato pripomnil še domačin Boštjan, ki nas je peljal v planino, da je to pač slovensčina, slovenski jezik, tisti, ki ga je njihov največji soimenjak Preseren ponesel v evropski prostor prav tako imenitno kakor italijanski Dante ali nemški Goethe.

V Ukvah, kjer je še ta posebnost, da je več Prešernov kot v Vrbi na Gorenjskem, bi vsakega prešernolovca verjetno zamakalo, da pobrajska po dokumentih in skušanih govornih dohlin, kjer ni naravnih preprek, da ne bi bili stiki med Slovinci obeh dolin bolj priprani in bližnji kot so to danes.

Toda večino Gorenjcev zanese pot danes do Trbiža in tamkajšnjega Šangaja, ki se lahko kosa s tržiškimi Ponterošom, ali pa do Višarji, če imajo izletniki pač svoja vozila; prepotrebne redne avtobusne proge iz slovenskih središč do najstarejše in narodnostno najbolj odmaknjene božje poti in planinske postojanke Višarje pa še vedno ni. Pa bi tudi ta Slovincem v Kanalski dolini, Zabnicah, Ovečji vesi in vse tja do Tabije še kako veliko pomenila! Morda bi s takšnimi prometnimi posesti domačini prej zagledali pred Višarjami pa tudi pred svojimi vasmj potokaze v materinem jeziku, tistem avtohtonem, v kakršnem je govorilo ljudstvo, ki se je pred več kot tisoč leti odločilo, da se naseli v lepi, pa za življenje tako težko dostopni dolini, kot je prav Kanalska.

REAKCIJE NA UGRABITEV MORA IN UBOJ NJEGOVIH TELESNIH STRAŽ

V solidarnosti vseh demokratičnih sil najučinkovitejši odgovor prevratnikom

Protestni izjavi goriškega tajništva Sindikata slovenske šole in mladinske sekcije SSK, resoluciji štandreske rajonske konzulte in doberdobskega občinskega sveta

Kakor je bilo upravičeno pričakovati, se neprestano množijo protestne izjave iz javnih ter zasebnih krogov v zvezi z ugrabitvijo predsednika KD Alda Mora in divjaškim ubojem njegovih petih telesnih straž, pripadnikov karabinerskega zbora in službe javne varnosti.

V njih se odraža trdna volja demokratičnih strank, družbenih sil in velike večine občanov, da se docela strnjeno, ne glede na ideološko obarvanost in sploh svetovno-nazorsko prepričanje odločno postavijo po robu mračnim silam, ki bi rade pahnile Italijo v objem nove diktature po vzoru turonškega dvajsetletja.

V naših krajih so razumljivo zlasti pomenljive reakcije zastopnikov slovenskega življa, ki se pač po pravici čuti še najbolj neposredno ogrožen ob tolikernem razbohotenju prevratniških načrtov, pa naj se ti skrivajo pod katero koli k.l.n.l.o.

Goriško tajništvo Sindikata slovenske šole je npr. posredovalo sledečo izjavo:

»Ugrabitev Alda Mora, enega izmed najpomembnejših protagonistov italijanskega političnega življenja, in usmrteve petih njegovih osebnih stražnikov vzbujajo ogorčenost in gnev proti terorističnemu zločinu. Sindikat slovenske šole izraža svojo prizrženost idealom svobode in demokracije, »vziva vse svoje članke k t. l. nosti in spodbuja šolnike, naj krepijo v dijakih čut dolžnosti in naj jih vzgajajo v duhu demokracije«.

Stroga obsodba tragičnega rimskega dogodka je nadalje prišla iz vrst štandreske rajonske konzulte, katere predsednik Valter Reščič je predložil ustrezno resolucijo goriškemu županu in pristojnim oblastem v Ljmu. V njej je naglašena nujna potreba po vzajemni solidarnosti vseh naprednih sil v državi v boju ne le proti krivicem pokola ob Morovi ugrabitvi, temveč proti vsem, ki že dolgo snujejo prevratniške načrte za strmooglavljenje republiške ureditve in demokratičnih ustanov v državi. Resolucija posebej omenja pomembno vlogo, ki jo igra v procesu za nadaljnjo demokratizacijo oziroma družbeni prepovor v Italiji slovenska narodnostna skupnost; Slovinci smo pač še prav posebno na prepihu, saj smo že v preteklosti bili prve žrtve fašizma.

Z druge strani je mladinska sekcija Slovenske skupnosti ob ogorčenih reakcijah na Morovo ugrabitev in pokol petih telesnih straž izdala naslednjo izjavo:

»Sem tistom, ki je sledil številnim drugim, skušajo italijanski teroristi zrušiti demokratični parlamentarni sistem. Pri tem se ne ozirajo na številne žrtve, ki padajo pod njihovimi streli in se ne zavedajo, da so umorjeni sinovi tistega ljudstva, tistih socialnih plasti, ki jih nameravajo rdeče brigade osvoboditi. Jasno je torej, da delovanje rdečih brigad ni nikakršno izvajanje obojestrane boja proti kapitalizmu, temveč le egoistično »svetovno« oluščarstvo masturbiranje, ki je cilj samo sebi. Zato pozivamo javnost, naj ne pusti, da bi v državi zavladal kaos (kar je tisto, k čemur težijo teroristične organizacije) in izražamo zadovoljstvo ob ugotovitvi, da bo kljub hudemu zločinu v Rimu turinski proces vseeno redno stekel.«

Nezaslišani rimski dogodek sta ožigotala med drugim še profitašistični odbor iz Gradišča ter oglejska občinska uprava.

Občinski svet v Doberdobi je imel v »etek v prvih popoldanskih urah izredno sejo, na kateri so svetovlaci soglasno odobrili resolucijo, ki sta jo sestavila večinska in manjšinska skupina. V njej obojajo atentat na državo, ki ga predstavlja ugrabitev predsednika KD Alda Mora ter umor njegove osebne straže. Ob predložitvi resolucije so spregovorili: župan Andrej Jarc ter načelnika večinske in manjšinske skupine v občinskem svetu v Doberdobi Jože Jarc in Marija Ferletič.

Goriško županstvo javlja, da lahko ostanejo danes, 19. marca, cvetličarne odprte javnosti. Z druge strani dovoljuje trgovcem z jastvinami, da smejo redno obratovati tudi prihodnje sredo, 22. marca, v popoldanskih urah, ko bi sicer morale biti njihove trgovine zaprte zaradi obveznega tedenskega počitka.

Koncert Glasbene matice jutri v Avditoriju

Na naši sliki je prof. Jože Falout, ki bo kot solist nastopil jutri ob 20.30 na zadnjem abonmanskem koncertu Glasbene matice, ki bo v goriškem Avditoriju. Prof. Falout bo igral solo v Mozartovem koncertu za rog šte. 1 v L-duru in za godalni orkester.

Komorni orkester Akademije za glasbo v Ljubljani, ki ga vodi prof. Uroš Prevoršek, bo jutri zvečer izvajal dela Vivaldija, Bacha, Haendla, Glazunova, Mozarta, Osterca in Bartoka.

Razna obvestila

Mladinska sekcija Slovenske skupnosti priredi v nedeljo, 9. aprila, mladinski kongres v Avditoriju v Ulci Roma.

Slovensko planinsko društvo v Goriči bo priredilo v nedeljo, 9. aprila, na Neveškem sedlu društveno prvenstvo v veselaletju v sodelovanju s tamkajšnjim smučarsko šolo. Tekmujejo lahko samo člani. Posebno zaželeni so mlajši in starejši začetniki. Vpisovanje osebno vsak dan na sedcu v Ulci Malta 2. Zaključje se neprekinjeno 23. marca. Nagrade, nje bo v tamkajšnjem planinskem domu, kjer bo na voljo tudi skupna postajšča.

Goriška državna knjižnica v Ulci Mameli bo zaprta zaradi občinskega spomladanskega čiščenja od ponedeljka, 20. marca, do sobote, 25. marca. Odprta bo vsak dan le od 10. do 11. ure za povračilo izposojenih knjig.

Kino

Gorica
VERDI 15.30-22.00 »Il casotto«. Marjančela Melato in Ugo Tognazzi, prepovedan mladini pod 14. letom.
CORSO 15.15-22.00 »Il triangolo delle Bermude«. J. Houston in G. Guida, v barvah (do ponedeljka).
MODERNISSIMO 15.45-22.00 »Anno Domini«. F. Sovagović in V. Zivojnovič. Barvni film.
CENTRALE 15.00-22.00 »Quello strano cane di papà«. Walt Disneyeva risanka.

Tričič
PRINCIPE 14.00-22.00 »Via col vento«. EXCELSIOR 14.00-22.00 »In nome del papa re«.

Nova Gorica in okolica
SOCA »Svet ponoči« danes italijanski film ob 16.00, 18.00 in 20.00.
SVOBODA »Jezdec na stranopis«. ameriški film ob 16.00, 18.00 in 20.00.
DESKLE »Dvojbo na Missouriju«. ameriški film, ob 17.00 in 19.30.

DEZURNA LEKARNA V GORICI
Danes ves dan in ponoči je v Goriči dezurna lekarna Pontoni & Bassi, Ul. Raštel 52, tel. 83-349.

DEZURNA LEKARNA V TRZICU
Danes ves dan in ponoči je v Trzicu dezurna lekarna Alla salute, Ul. Cosulich 117, tel. 72-480.

Izleti

Slovensko planinsko društvo priredi 2. aprila družinski izlet v Landarsko jarno in na Staro goro v Benedičju. Vpisovanje vsak dan ob 30. marca ali do zasedbe razpoložljivi mest v avtobusu, v uradnih urah na sedcu društva v Ulci Malta 2.

Prispevki

Med praznikom žena na Vrhu so žene nabrale 135.000 lir za Gospodarsko združenje, ki skrbi za gradnjo Kulturnega doma na Vrhu.

ZAHVALA

Ob bridki izgubi našega dragoga Jožefa Nikolavčiča se toplo zahvaljujemo darovalcem cvetja in vsem, ki so na katerikoli način počastili njegov spomin. Posebna zahvala zdravnikom in stročnemu osebju uroškega oddelka bolnišnice v Gorici ter gospodu župniku.

Heerki Vanda in Marija ter sin Mirko z družinami
Števerjan, 19. marca 1978

Mali oglasi

PRODAJAMO mali tovornjak ford transit, letnik 1976. Telefonirajte na šte. 0481-5517.

VLADIMIRA HLEDETA

se ga z ljubeznijo spominjajo žena Milka in hčerke z družinami
Števerjan, 19. marca 1978

GORICA, Korzo Italija 76
tel. 81-032
TEKNOPEC

PISALNI STROJI - STROJI ZA FOTOKOPIRANJE - OFFSET POHISTVO ZA URADE PISARNIKO POHISTVO SERVIS IN TEHNIČNA POMOC

AUTO SACCHETTI servis za VOLKSWAGEN AUDI PORSCHE

GORICA - Ulica G. Cascino 7 - tel. 2069
Avtomobilske dobave - Delavnica - Oprema in potrebščine
URNIK: vsak dan od 8. do 12. ter od 14. do 18. ure ob sobotah od 8. do 12. ure

TVRDKA
LESTAN NICOLÒ
GORICA - Ul. Garzarolli 105 - Tel. 81-801

Edini zastopnik za barvne TV sprejemnike SABA, SCHAUB LORENZ, NORD MENDE, LOEWE OPTA.

V prodaji tudi ostali barvni TV sprejemniki kot GRUNDIG, BLAUPUNKT, SIEMENS itd.

Specializirana trgovina za HI FI naprave: YAMAHA, AKAI, SANYO, MARANTZ, AR, ADC, AUGUSTA, CORAL, KOSS NAD, THORENS, WINTEC, REVAL.

Vse v najsoodnejših tehničnih izvedbah in po najkonkurennejših cenah.

POKLINC FOTO STUDIO ASSIRELLI
GORICA
Ul. S. Giovanni 9 - Tel. 2929
(blizu Kulturnega doma v gradnji)

♦ slikanje - razvijanje - prodaja
♦ za vsak razvit film brezplačno ena povečava v barvah

Priznato mednarodno avtorevozniško podjetje
LA GORIZIANA
GORICA - Ul. Duca D'Aosta 180 - tel. 28-45 - GORICA
PREVZEMAMO PREVOZ VSAKOVRSNEGA BLAGA

AGROMARKET IMPORT-EXPORT
GORICA, Ul. Favetti 5 - tel. 27-41
Izključni zastopnik traktorjev ZETOR od 52 do 120 KS teži in kvaliteti v najsoodnejših tehnični izvedbi po zelo konkurenčnih cenah.
Prodajamo tudi vse ostale kmetijske stroje.

KMEČKA BANKA
USTANOVljena LETA 1909
GORICA - Ulica Morelli 14
Tel. 2206-2207
VSE BANČNE USLUGE - MENJALNICA

NEKAJ IZ PRETEKLOSTI SKOZI OHRANJENE SPOMENIKE

Važnost strateške lege Kanala v bojih med patriarhi in grofi

Lani so v Kanalu obnovili stolp nekdanjega gradu in v njem uredili Debenjakovo galerijo Pomembno delo Zavoda za spomeniško varstvo pri ohranjanju spomenikov na Primorskem

Prof. Emil Smole, ki se na tej strani oglašuje s priporočkom o obnovi stolpa v Kanalu, je direktor Zavoda za spomeniško varstvo Gorica v Novi Gorici. Delokrog zavoda zajema vse občine severne Primorske, t.j. Nove Gorice, Tolmina, Idrije, Ajdovšine, Postojne, Sežane in Ilirske Bistrice. V povojnem času so prenovili in ohranili marsikatero zanimivost na tem področju.

Goriški prostor v širšem geografskem smislu je prav tako, kot je splošno kulturnem smislu, tudi v etnografsko-zgodovinskem razvoju izredno zanimiv, katerega sestavni deli so bolj ali manj porazdeljeni med arhitekturo, kiparstvom in slikarstvom. V posameznih stalinah obdobjih je v tem prostoru izstopala vedno ta, zdaj ona umetniška zvrst, zdaj tako, da nikoli ni izgubila stika z ostalima dvema. Iz katerega sožitja je v srednjem veku nastala na Goriškem vrsta odličnih spomenikov, koncentriranih zlasti v Posočju, kjer je še posebej v freskah opazna stilna povezanost z Gorenjsko, deloma celo s Korosko, saj so prav po tej dolini skozi Kanal vodile preko Boveca in Predela pomembne poti, po katerih so se pretakali tudi kulturno-umetniški tokovi.

Z vidika znanosti zasluži med kulturnimi spomeniki neposredne okolice Kanala še prav posebno pozornost skupina poznorenesančnih sakralnih arhitektur, med katerimi so nekatere obogatene tudi s freskami, kot so n.p.r. romanska Krestenica pri Kanalu, kjer se v arhitekturi izpichujejo stilni vpivi istrskega izbratstva, dopolnjeni s notranjskimi s plastiko iz XIV. stoletja, ter freskami Jerneja iz Loke iz začetka XVI. stoletja. Prileške freske goriško-gorenjske slikarske smeri iz sred. XV. stoletja so skupaj s sorodnimi freskami v Avčah nad Kanalom iz tretje četrtine XV. stoletja temeljni kamni v razvoju slovenskega srednjeveškega slikarstva nasploh. Med izredno pomembne kulturne spomenike območja, katerega središče je danes Kanal, sodijo še poznogotška arhitektura Marije Snežne nad Avčami iz leta 1515 s kiparskim inventarjem koroske smeri iz okoli 1520. leta ter s furkanskimi umetnostnimi tokovi prežete freske na Goljevici nad Avčami, pa še številni drugi spomeniki, ter ne nazadnje tudi stavbna dominantna kanalskega urbanega središča — cerkev, ki jo viri omejujejo že 1389. leta, njen gotski pre-

stavbe tako, da se sčasoma vse bolj in bolj zrahlja črta obzidja, ki ji danes sledimo slej ko prej le v baziliki hiš vzdolž Soče ter še v nekaterih drugih mestih, razpeth med ostanki stolpov, ki so že zdavnaj izgubili svojo obrambno funkcijo ter do pred kratkim prevzemali le tretjerazredne naloge.

Med ostanki obzidja in stolpa v Kanalu pa se je do danes še najbolj neokrnjeno ohranil del obzidja s stolpom, kar ni naključje, saj so v tem predelu naselja, kuder se danes skozi stara mestna vrata poteka slikovita pot nad levim bregom Soče, nekoč nahajali pomembni objekti: stara sola, pa tudi odlično baročno poslopje sodnije, ki so ga dokončno porušili pred kakimi petnajstimi leti.

Razne ustanove, Zavod za spomeniško varstvo, Kulturna skupnost Slovenije, Kulturna skupnost Nova Gorica, krajevna skupnost v Kanalu in drugi, pa so izvedli zamisel o rešitvi naše kulturne dediščine. Delo profesionalnih strokovnjakov, v tem primeru tudi konser-

vatorjev — delavcev Zavoda za spomeniško varstvo, pa najsij gre za prezentacijo fasad trga in glavnih komunikacij, za obnovu Neptunovega vodnjaka ali za obnovu stolpa ali tistih, kih jih načrtujemo za jutri, postane delo skrbno uigranega ansambla z istimi idejnimi izhodišči, usmerjenimi v isti končni cilj.

Danes je ureden prvi del urejanja starega historičnega jedra Kanala. V uredenjem obrambnem stolpu je urejena stalna galerija, ki je poimenovana po domačem slikarju Karlu Debenjaku.

V Kanalu bo moč v bodoče uveljaviti tudi vse ostale pozitivne zaletosti kreativnih povezav med preteklostjo in sedanjostjo in bo na tem koščku slovenske zemlje tudi za kulturno dogajanje enkrat za vselej potrjeno, da nismo narod brez lastnih tradicij in da smo delo, ki je pretekla in današnja kulturna dediščina daje poseben karakter in ustrezno kulturno pomembnost tudi v krogu srednjeevropske kulturne stvarjalnosti.

EMIL SMOLE

SLOVENSKA PROSVETNA ZVEZA OKROŽNI ODBOR ZA PORIŠKO GORIŠKI PEVSKI ZBORI I. PEVSKA PRIREDITEV V GORICI Dvorana Ljudskega doma, dne 10. in 11. novembra 1945 VODIJO: BRAJDOT IVAN, KOMEL EMIL, LUPIN FRANC, SILIČ CIRIL

IZ ORUMENELIH LISTOV

Ko je ponovno oživela slovenska pesem v Gorici

Na prvi večji pevski prireditvi v dvorani Ljudskega doma je nastopilo nad 200 pevcev

«Pesem ni nikdar zamrla v našem človeku. Ko so jo prepovedali, je pel na skrivaj. Odmevala je med prasketanjem strojin, naši borci so jo peli po gozdovih; razlegala se je po afriških peščenih pokrajinah, na boji proti zatiralcu svoje domovine, v Franciji je zadonela, v Ameriki se je ob njej naše ljudstvo navduševalo za borbo svojih rojakov v stari domovini, v Angliji so jo prepelvali begunci, v Italiji je vrela iz src ranjencev po bolnicah in okreviščih, invalid se je ob njej razvnel, donela je iz grl naših fantov, ki so se pripravljali in kasneje osvobodili naše domovine.»

To je prvi odstavek uodne besede na programskem listu prve pevске prireditve v Gorici, ki jo je v dvorani Ljudskega doma priredila 10. in 11. novembra 1945 Slovenska prosvetna zveza. Kot je razvidno iz fotografirane prve strani programskega lista, so nastopili zbori iz Kromberka, Pevme, Podgora, Solkana, Gorice, Standreža in Vrtojbe, t.j. iz mesta in njegove neposredne okolice. Zbore so vodili Ivan Brajdot, Emil Komel, Franc Lupin, Ciril Silič in Ivan Silič.

O prireditvi je Primorski dnevnik v četrtek, 15. novembra, pod naslovom «Pevska prireditve v Gorici» pisal takole:

«Veliki pevski prireditve v Gorici je prijetno presenetila slovenska občinstvo. Dvorana Ljudskega doma je bila napolnjena do zadnjega kotička. Kot še nikoli do sedaj so zadoneli pesmi naše zemlje; to so pesmi, ki so — kakor pravi Uvodna beseda — odmevale med prasketanjem strojin, p smi, ki so jih peli naši borci po gozdovih...»

«Občinstvo se je nagradilo pevce z viharnimi aplavzi. Nekateri druge pesmi pa so morali pevci ponoviti, tako npr. mogočno pesem, živ utrip naših src: «Mi smo ubežniki, potem veselo in poskočno: «Polka je ukazana», ki so jo peli zbori Solkana in Podgora. V grobni tišini je občinstvo postalo premišlo makedonsko «Mile pop Jordanov» in ob njej kar stremelo. Na zahtev, naj jo ponove, je goriški zbor rajal za pol ruskog «Poljuško polje...», ki je vsem enako ugajala. Kot ob prvi točki «Podravs», tako je tudi ob zaključku svreda stopilo na oder okrog 200 pevcev. Silni ljudski zbor se je zbil v mogočno «Pesem o svobodi», ki so jo vsi zbori skupaj dvakrat ponovili ter tako sprostiti val navdušenja med poslušalci, ki so končno radostno zapeli himno «Hej Slovani...», vzklikali: Titu in Stalimu. S tem je bila manifestacija še močnejša ljubezen do naše zemlje, svobode in naše pesmi.»

Prav tako pohvalno se o koncertu izražajo Solki tehnik (Nastop 17. novembra z naslovom «Nastop pevskih zborov v Gorici»), ki tako zaključuje svoj članek:

«Občinstvo se je le težko razšlo, hotelo je še in še poslušati. Med mogočnimi zbori, katere je z znano skrbnostjo vodil tov. Silič Ivan, se je spontano izročila tista topla požarnost med njimi in hvalnim poslušalstvom, ki je dala celemu večeru mogočen pečat ljubezni do naše lepe pesmi.»

Podatke zbral MARKO MARINČIČ

Delavci tovarne Rigonat ne bodo ostali na cesti

Vodstvo tovarne likerjev Rigonat je preklicalo sklep o odpustu delovne sile, s katerim je seznanilo sindikalne organizacije 21. februarja letos. Uslužbenec je hotelo pušiti na cesti z utemeljitvijo, da je proizvodnja prekomerno padla spridlo splošne gospodarske krize. Sindikati so seveda odločno nastopili proti vsakemu skrajnemu števila delovnih moči in zahtevali preusmeritev proizvodnje oziroma iskanje novih tržišč, tako se predvsem v tujini.

Njihova prizadevanja so bila torej poplačana. Tovarniška uprava je, kakor rečeno, preklicala odpust, razen tega pa sporočila, da bo vpisala v dopolnilno blagajno za dobo osmih tednov (od 13. marca pa do 6. maja) ves delovni kader; uslužbenec bodo po tako imenovanem rotacijskem sistemu delali 24 ur na teden namesto rednih 40, plačani pa bodo 100-odst.

Obenem se je tovarniško vodstvo obvezalo, da bo uredilo vrsto novih naložbenih načrtov, s katerimi naj bi ojačilo proizvodno zmogljivost pa tudi raztegnilo tržne obsežnosti z dolobeno preusmeritvijo proizvodnjalnega postopka. Tajništvo sindikata Filipa sicer ne odobrava uporabe dopolnilne blagajne, toda z druge strani priznava tovarni prizadevanje za rešitev krize.

Po osvoboditvi je bila Angela Pavlinova izvoljena v okrajni odbor APZ MARKO WALTRITSCH (Nadaljevanje na 10. strani)

SLOVENSKE GOSTILNE SO BILE POGOSTO PRIZORIŠČA NAŠE ZGODOVINE

Pri Pavlinovih v Drevoredu XX. septembra so se redno sestajali tigrovci in partizani

Vsa družina je bila aktivna v protifašističnem boju - Milan Pavlin je okusil grenkobe fašističnih zaporov - Angela Pavlinova je zbirala živež za internirance v Gonarsu

Kdor se bo lotil pisanja zgodovine goriških Slovencev v času od prve svetovne vojne do današnjih dni, ne bo mogel mimo tistih naših gostin in kavar, v katerih so se zbirali javno ali na skrivaj naši ljudje in naši narodni voditelji, predstavniki društev in organizacij, partizanski kurirji in aktivisti. Prav tako, ker je bila gostilna javni lokal, v kateri so se zbirali vsi, je bilo v njej večkrat mogoče prirediti sestanke in v teh prostorih so se večkrat pripravljale akcije, sestavljale resolucije, ki so potem prišle v javnost z uradnim pečatom te ali druge organizacije. Pa žalost se zgodovinarji prevečkrat omejijo na golo naštevovanje dokumentov, časopisnih član- kov, povzetkov govorov v raznih svetih ali na kongresih, opuščajo pa tisto gonilno človeško silo, ki je lastna našemu človeku. Že iz zajetne knjige Andreja Gabrščaka «Goriški Slovenci», ki opisuje goriško zgodovino v prejšnjem stoletju tja do konca prve svetovne vojne in do nove razmejitve, je razvidno, da so se naši ljudje zbirali v takih prostorih tudi iz preprostega razloga, ker je bil to včasih edini prostor v katerem so bile posebne sobe ali dvorane, ki so bile na razpolago za razne prireditve in ne samo za sestanke. Tako je bilo tudi kasneje. Do volje je, da se spomnimo samo nekaterih primerov v Gorici. V sobanah hotela «Pri zlatem jelenu» so se pred prvo vojno vršila predavanja, koncerti, plesi. V dvorani gostilne «Briskov» v Standrežu so bile tudi po tej vojni številne prireditve. V dvorani gostilne «Pri zverdu» na Trgu sv. Antona je bil pred tridesetimi leti ustanovni kongres Demokratske fronte Slovencev. V isti gostilni sta bila dolgo vrsto let občni zbori Slovenskega planiškega društva, seje tega društva pa so bile v Pavlinovi gostilni v Drevoredu 20. septembra.

Omenili smo Pavlinovo gostilno. Ta je sestavni del naše narodnozgodovine v Gorici. Od let takoj po prvi vojni pa do današnjih dni je bila vedno na stečaj odprta našim ljudem, njeni lastniki so bili v prvih vrstah goriškega slovenskega gibanja, v njej so se zbirali in sestankovali ljudje, ki imajo vidno mesto v naši primorski zgodovini.

Pavlinovo so gostilno upravljali od leta 1921 do 1971, torej polnih petdeset let. Gostilničarstvo pa je bilo te družini, k prvi, ker so pred prvo vojno imeli gostilno na Oslavju. V prvi polovici prejšnjega stoletja je sredi razmršenih kmečkih hiš na Oslavju, ob glavni cesti, ki je vezala Gorico z osrčjem Brd, neki Kobal, doma iz Planine, odprl gostilno. Moč se je sicer ukvarjal tudi s slikanjem fresk v raznih cerkvah, zato so domačini njegovi gostilni rekli kar po domače: «Pri malarju». Ena izmed Kobalovih hčera se je poročila z domačinom Blažem Pavlinom. Skupno sta upravljala gostilno do leta 1895. Blažev sin Ivan si je takrat zgradil novo hišo (poročeni je bil z Josipino Primožičevič) in oprostil prvotni krojaški poklic. Ker je bila to takrat edina gostilna na Oslavju, so v njej imeli tudi trgovino in trafiko. Hiša je stala nasproti sedanjim vodovodnim napravam. Zdal je ni več, ker je bila podrt v prvi svetovni vojni.

Že prvi dan po izbruhu vojne so morali Pavlinovi v Gorico. V njih hiši se je nastanila komanda nekake avstrijske polke, okrog hiše so pričeli kopati jarko. Številna Pavlinova družina je morala v begun-

stvo v razne kraje Slovenije, v Boštanj, v Podute, v Dravjce. Nazadnje pa v Ljubljano, kjer so prevzeli upravo gostilne v Rokodelskem domu.

Po vojni so se vrnil domov in z denarjem vojne škode si je Ivan Pavlin, čeprav niso na podgorskem županstvu bili s tem zadovoljni (Oslavje je takrat spadalo pod podgorško občino), kupil zemljišče na goriški strani, medleč od pevskega doma. Močvirnato zemljo mu je prodala baronica Elvira Baum de Bagdad za skupno vsoto 15.912 lir. Cena kvadratnemu metru je bila 8 lir. Hišo je zgradilo stavbeno društvo «Adria». Po navodilih goriške občinske uprave, ki je bila nameravala speljati novo cesto, je moral pustiti precej prostora pred hišo. Takratna odredba, ki je bila omejevalna, pa se je kasneje izkazala za

fašistično prepoved izvedela in šla s avtomobilom do Postojne, od tam pa preko meje pri Planini v Ljubljano, kjer jo je čakal poseben vlak. Primorske telovadce je vodil poslanec dr. Josip Vilfan. V Pragi so naši telovadci nastopili skupno z drugimi slovenskimi sokoli, prisotni so bili tudi prvi primorski izselenci, ki so živeli širom po Sloveniji.

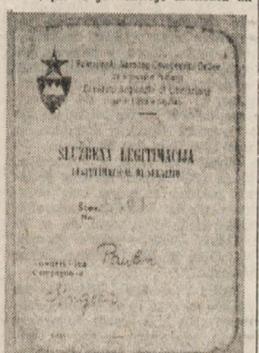
Ko so se naši vračali preko Slovenije domov so izvedeli, da jih fašistična policija nestropno pričakuje na vseh mejnih prehodih. Zato so se razkropili in vsak je prišel čez mejo tako kot je vedel in znal. Milan Pavlin je prestopil mejo pri Podbrdu, tam pa so ga fašisti prijeli. V goriškem zaporu je bil nekaj dni in potem pa je spet prišel na prostost. Drugič je bil v zaporu leta 1931. S prijatelji, Stojancom Čukom, mehanikom pri pevskem mostu, narjem dr. Abramom iz Tupelč, Vipčencem Pajntarjem, mehanikom na Trgu sv. Antona, Ljotzom Humarjem in še z enim prijateljem, je šel z najetim avtomobilom v Trst. Domov so se vrnili preko Krasa. Istega dne je skupina rodoljubov delila po Krasu protifašistične letake. Skupini sta se srečali v Abramovi hiši v Tupelčah. Fašisti so bili prepričani, da so letake delili Gorjanci, zato so jih karabinerji iz vojašnice v Ulici Saura aretirali in držali v samici osem dni, dokazati pa jim niso mogli ničesar.

Arrestacija je bila spet na vrsti v septembru 1942. Takrat so zaprli vrsto goriških pripadnikov Osvobodilne fronte, med temi Milana Pavlina, dr. Lamberta Mermolja, Francea Bekva, dr. Karla Podgornika, Gregorčiča in še nekatere druge, med temi tudi Tanjo Mermolja. Zaprti so bili v Gorici, v Šempetru in v Renčah. Iz zapore Milan Pavlin ni prišel domov. V januarju 1943 je moral v posebni bataljon, v 214. četo, v Potenzo. Kasneje je ta prišla v Milan, odtod pa so ga spet poslali na italijanski jug, na Sicilijo. Nekaj dni pred razpadom kraljevske vojske so Milan in tovariši zbežali s Sicilije, pridružajo Angličani pa so jih dohiteli v bližini Potenze.

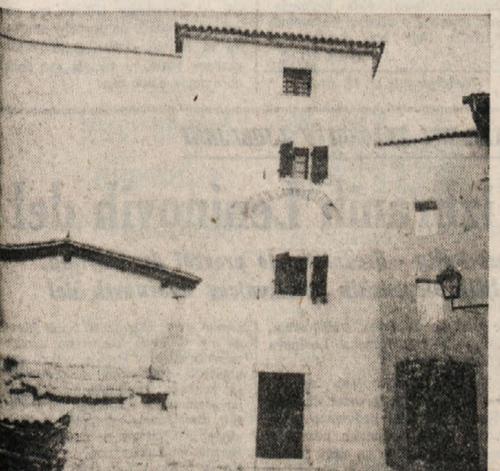
Zaveznikom so se javili kot jugoslovanski orožniki in so delovali v bolnišniških četah pri prsiranju proti severu. Bili so tudi v hudi bitki pri Cassinu. Med počitkom v Pozzouliju blizu Neapla so izvedli, da deluje jugoslovanska partizanska baza v Gravini pri Bariju. Od Anglezov so Milan Pavlin in tovariši zahtevali vključitev v partizansko vojsko in bili so uslišani. V Bariju je sicer delovala tudi jugoslovanska kraljevska vojska, nekaj dni so morali k njim, kmalu pa so prišli k partizanom. Milan Pavlin je kmalu prevzel vodstvo oddelka desetih tovarnjakov. Kmalu pa je to delo o-pustil in prišel v komisijo za zvezo med NOV in zaveznisko vojsko. V tej funkciji je bil do konca zmagovite vojne in tudi po njenem zaključku. Domov se je vrnil šele novembra 1945, naravnost iz Barija.

Takrat je bila že več mesecev doma tudi njegova žena Erika, ki so jo kot partizanko kurirko fašisti prijeli v Benetkah v maju 1944, ko je prenašala pisma OF vodilnim članom CLN severne Italije. Bila je v zaporu v Benetkah, v taborišču Mauthausen, v lagerjih v Linzu in drugih krajih. O njenih dogodivščinah ne bomo pisali ker lahko o njih napišemo poseben članek.

Rekli smo, da so bili vsi Pavlinovi aktivno udeleženi v slovenskem

Legitimacija PNOO

V prenovljenem stolpu v Kanalu je sedaj Debenjakova galerija

zborij iz leta 1431 pa še danes izpčuje ne le stavbno kvaliteto marveč skupaj z ambiciozno zasnovanim trgov s fontano Neptuna in ostanki obzidja s stolpi ter gradom nad naseljem, tudi tradicionalno znamenost prebivalstva tega kraja za varno in estetsko oblikovanje prostora, v katerem je teklo njihovo življenje in delo. Zgodovinski razvoj Kanala, tako razvoj naselja kot življenja v njem, je še vedno razmeroma slabo raziskan. Za starejša obdobja nudijo nekaj skopih podatkov Kosovi Urbani Slovanskega Primorja, posamezni odstavki v zgodovinskih spisih Rutarja, Kofola, Zoržeta in še nekaterih, za obdobje 1389 do 1876 pa je zanimiv «Liber memorabi- lium» — neke vrste župniška kronika, napisana v latinščini. Občasno raziskovanja Zavoda za spomeniško varstvo — Gorica ob priliki izvajanja posameznih akcij v Kanalu, so zaenkrat šele začela osnovne hipoteze vedenja o zgodovinski urbanem razvoju kraja. Najstarejši vir, ki omenja kanal- sko ozemlje imenovano Canalis Runzinae, je listina iz leta 1140, s katero je goriški grof Henrik I. daroval to ozemlje samostanu v Ročacu pri Vidmu. Če so v tem času že nastali prvi zametki naselja, enkrat se ni mogoče zanesti v reči, že leta 1264 pa je med pogoj za sklenitev miru med ogledskim patriarhom Gregorijem in goriškim grofom Mainhardom I. tudi zahteval, da se razruši grad v Kanalu. Ta podatek ne dokazuje samo tega, da stoji v tem času nad strdim bregom Soče na pobočju hriba že utrjeni grad — castrum — marveč

vanim mostom čez Sočo, je igrala dolgo časa izredno vlogo v sporih in bojih med patriarhi in goriškimi grofi. Še pomembnejša je bila postala vloga utrjenega naselja v obdobju turških napadov ob koncu XV. stoletja, ko so Turki leta 1478 udarili preko Kanala proti Tolmini, Bovecu in Predelu in pustili po vsej deželi. V prvi in drugi beneško-avstrijski vojni, prvič na začetku XVI. stoletja, drugič na začetku XVII. stoletja, je izkazalo, da tudi kanalsko obzidje ni moglo zadržati ofenzivne moči Benečanov, ki so začasnoma sedeli celo tako utrjene postojanke, kot so bile Gorica, Gradisce in druge. Obzidje, ki je po sedanjih raziskavah nastajalo ob koncu XV. in v začetku XVII. stoletja, je v svojem okviru v obliki bolj ali manj pravilnega kvadrata z vhodnimi vratoma na južni in severni strani, določevalo tako notranji organizem naselja tako, da se danes v tem okviru predstavlja dragoceno historično jedro z značilnim o srednjim trgov, v katerega se vlije in izlije glavna pot in ki je v razliki z današnjo cesto tekla mi- no danes obnovljena stolpa, skozi stara mestna vrata in preko starega mostu čez Sočo proti severu. Ob tej stari komunikaciji so postajala tudi stanovanjska in druga poslopja starega Kanala, ki se je začel razraščati, čim so prenehale turške in beneške nevarnosti. Na obzidje se v XVII. in XVIII. stoletju pričlanjajo z notranje strani nastajajo nove hiše, ki s svojimi okni prodirajo trdno obzidje in odpirajo poglede na vse strani. Mostoma se vse slabelo vzdruževajo obzidje podira, vrzeli pa zapolnjujejo

Angela Pavlin bo praznovala 80-letnico

ski most, povedali, da imajo v Pavlinovi gostilni partizani sestanke. Nemce je bilo 36, nekateri so skrbeli okrog biše drugi pa so skrbeli pregledali od kleti do podstrešja. Našli niso nikogar. Angela se spominja, da je en vojak, bil je najbrž Korosec, govoril nekaj slovensko, drug vojak pa je bil pred Pavlinovo materjo Pepec zjokal in dejal, da ima tudi on doma mater. Vojaki so celo plačali dva litra popilega vina. Isti večer je mož Matilde Pavlinove, Franc Gravner, šel proti svojemu domu tik pred pevskim mostom. Imel je torbo polno partizanske literature. Nemci so pristali mimo ker so rekli: «Ta je od Pavlinove gostilne, v njej pa ni mo- nimo našli ničesar.»

Ob občju 1944 pa so v gostilno pridrveli fašisti, ki so imeli postojanko ob pevskem mostu. Zahtevali so vino, da bi praznovali božič. Pavlinovi so dejali, da ga nimajo. Fašisti je hotel videti klet in s pistolo grozil Angeli, ko je tolkel po praznih sodih. Le en sod je bil poln vina, a Angela se je odrezala tako, da je dejala, da so to vino zaplenili Nemci, ki so imeli postojanko v bližnjem Siročiču.

Po osvoboditvi je bila Angela Pavlinova izvoljena v okrajni odbor APZ MARKO WALTRITSCH (Nadaljevanje na 10. strani)

Gostilničarja Ivan in Peppca Pavlin s svojo številno družino v letih med dvema vojnama

OB 170-LETNICI ROJSTVA

Pomen Josipa Godine - Vrdelskega v tržaškem narodnostnem preporodu

Razgibane in nelahka mladost - Aktivnost v tržaški Slavjanski čitalnici - Sestavljuje: koledarčkov, ustanovitelj in urednik listov ter priročnikov, zgodovinpisec, pisec poučnih knjig in gospodarski svetovalec ljudem

Letos bo minilo 170 let od rojstva rojaka Josipa Godine Vrdelskega, ki se je rodil pri Sv. Ivanu 20. marca 1808.

Iz žal neopolnih podatkov — saj ni na razpolago niti vseh njegovih knjig in niti knjig in časopisov, ki so objavljali njegove članke, je mogoče ugotoviti, da je imel zelo razgibano življenje.

Ko se je šestletni deček s priložnostno naučil čitati in mu je postala prva učna knjiga nemško-slovenski katekizem, ga je obsejala sika želja in se ji ni mogel več zoperstaviti.

Obiskoval je nemško šolo na Stari Reni, od tam pa je šel na gimnazijo v Koper, nato v Gorico in Ljubljano, pa zopet v Gorico, kjer je maturiral 1. 1834.

Leta 1837 je doštudiral pravo v Gradcu.

Kakor večina študentov iz kmečkih družin si je moral pomagati z instrukcijami. Bil je vzoren dijak, saj je v drugi polovici leta 1824, ko je še obiskoval šolo na Stari Reni, postal instruktor Karlu, sedemletnemu sinu bogatega in ugledega veleposelnika dr. Kronesta (po domače Kroneza). Pomejše pa tudi še drugim njegovim otrokom. V šolo na Stari Reni je hodil še v okoliščinskih nosi. Šele proti koncu tega solanija mu je domači krojač skrojil mestno obleko.

Po končani univerzi v Gradcu je leta 1837 nastopil službo pri tržaški sodnici. Naslednje leto je prestopil k financii. Tako na sodnji kot tudi na finančni ni prejel plače. Vzdrževal se je z instrukcijami in kaže, da je dobro zašluzil, če je v tistem času gmotno pomagal sestri ter še drugim sorodnikom.

V drugi polovici leta 1840 je bil službeno premeščen v Dubrovnik z letno plačo 300 goldinarjev. Iz razpredelnice službenih premeščenj lahko ugotovimo, da je leta 1840 leta 1863 bolj redko v Trstu. Leta 1845 je bil v rodnem mestu samo mesec dni in se je spopadel v Gorico, Tržič in ponovno v Split. V Trstu se je potem zopet zanašel šole leta 1851 in se takoj povezal z ljudmi iz Slavjanskega društva. Tedaj pripravil slovenski koledarček za leto 1852, za koledar za naslednje leto pa ni dobil več dovoljenja.

V letu 1851 je tudi pomagal učitelju Andreju Bariču pri sestavljanju hrvaške slovnice kar priča, da se je v Dalmaciji naučil in popolnoma obvladal hrvaški jezik. Morda si je tudi zadel ostati v Trstu — saj je bil navezan na rodni kraj in na svoje ljudi — ko je zaprosil za hrvaško učiteljsko službo za stransko na realni, a mu prošnja ni bila uslišana.

Ko je leta 1853 služboval v Kopru, je nameraval zanositi knjigo «Voditelj k znanosti in do tuda že iskani narocnik, a do izida ni prišlo. V teh letih je postal dopisnik Novic in drugih listov, pisal je tudi za koledar Mohorjeve družbe. Podpisoval se je J.G., J.G.V., J. Vrdelski. Iz Kopra je moral leta 1858 v Celovec in njegovega službenega romanja je bilo konec šele 1. 1863, ko se je končno le zadel v Trstu in tu služboval do upokojitve leta 1875.

Posel Vrdelskega na družbenem področju se začne pravzaprav z njegovim prihodom v Trst leta 1863. Med njegovim mnogim nastopom — ko je bil še deček samouk je imel Trst šele okrog 24.000 prebivalcev, leta 1860 pa je preko 110.000. Njegov rojstni Sv. Ivan je postal far za okrog 4000 prebivalcev. Poslovala je že slovenska šola, nad katero je bedel domačin, sicer pa mestni «fontanier», Jakob Svetina. Obstajal je že tudi moški pevski zbor, ki ga je vodil učitelj Ivan PIANO, ki je nastopil službo učitelja pri Sv. Ivanu 1. 1861. Naslednje leto je zbor nastopil v Slavjanski čitalnici v Trstu.

Tudi v mestni in državni birokraciji so se izvršile velike spremembe. Novonastali birokratski aparat je imel za številne potrebe okoliše se manj razumevanja od prejšnjega. Do leta 1843 je 23 sosesk imelo svoje župane izvoljene v soseski. Ti je magistrat svojevoljno ukinil, spremenil meje sosesk in postavil svoje (agencijske komunalne). Večina teh ni poznala jezika ljudi, zaradi tega, pa tudi zato, ker jih nikoli niso dobili v uradu na magistratu, so ljudje ostali brez stika z oblastjo (Slavjanski rodojbu, list 3 str. 29).

Iz dopisa Vrdelskega v Novicah je razvidno, da se je ob svojem prihodu v Trst ponovno povezal s člani Slavjanske čitalnice in se tudi udeleževal njihovih prireditelj. Bil je v prijateljskih odnosih z Jakobom Svetino in z učiteljem Ivanom PIANOM.

V Novicah na str. 313 (1863), Vrdelski vzhodno opisuje večerni izprehod skozi Sv. Ivan — takrat preprežen z vinogradi — mimo stare svetovajske cerkvice, poleg katere se je košatila velika stolletja stara lipa, mimo Tičarce proti Griži. Bil je z lovcii, ki so šli na lov na divje raje (mazu-rine), ki so takrat še v trumih vsako jesen preletavale to področje pri selitvi na jug.

Zopet v poročilu v Novicah od 13.11.1863 na str. 372/3 opisuje

Josip Godina — Vrdelski

Vrdelski najprej Besedo v Čitalnici. V nadaljevanju pa opisuje prireditelj pri Sv. Ivanu, ki je bila prejšnja nedelja na prostem in na katero so prišli, kot pravi, «tržaški Slovani z zastavo in prepevali pri mizah. Pojavil se je še svetovajski pevski zbor in za pel cel program novih pesmi. Pevci so dobili zastavo v dar.»

Prav tam poroča o mestnih gimnazijah in piše, da samo na državni poučujoče tudi slovensčino. Nato nadaljuje: Ker mestno svetovalstvo ne pšpoteva, da tudi okolica plačuje davke za vse, kar mesto potrebuje in da od tega nima koristi in ker o enakopravnosti ni govora, je bila vložena prošnja za odcepitev okolice od mesta.

Vrdelski je dobro poznal svoje ljudi, ki so za preživljanje garali od zore do mraka in niso imeli ne sredstev in ne časa za redno solanje. Želel si je pa, da bi tudi oni korakali z duhom časa. To bi se dalo izvesti, če bi se jim preiskrbelo poučno čtivo, poljudno pisano. Tet misli je bil že leta 1853, ko je nameraval izdati knjigo «Voditelj k znanosti». Kar se mu je takrat iz neznanih vzrokov izjavilo, je začel sedaj polagoma in postopno uresničevati.

Ilirski Primorjan, ki ga je ustanovil Josip Godina — Vrdelski

Velik dogodek za tržaške Slovence je pojava časopisa ILIRSKI PRIMORJAN. Prva številka je izšla v nedeljo 7. prosinca leta 1866. Področje, omikaven in kratkočasen list za slovensko ljudstvo. Namenjen vsem Slovincem... posebno za naše prosto ljudstvo. Četudi je na listu naveden kot «Uredatelj in odgovorni urednik Ivan PIANO, vemo, da je ta list izšel po zaslugi Vrdelskega, ki ga je finansiral in pripravil vsebino. Ta list je brezdvomno razveselil okoličane, ni pa zadovoljil mlajšo generacijo izobražencev kot Čegarja, nabrži tudi Piana in s druge bolj učne bravce» iz Slavjanske čitalnice.

Med Vrdelskim in njimi so nastali prepripi, ki so rodili posledice. V Ilirskem Primorjancu od 2. dec. 1866 je zapisano... «po novem letu se ne bo imenoval več Ilirski Primorjan ampak PRIMOREC, ker je prvo ime neokretno čudno in nepristojno.»

Dne 5. julija 1866 pa je izšel časopis TRŽAŠKI LJUDOMIL, ki sta ga urejevala Vrdelski in Gašper H. Martelanc. Zdi se, da ga je Vrdelski hmenil kmečkimi ljudem, Ilirski Primorjan od 18. novembra 1866 je zapisal to vest: «... ne vemo pravzaprav zakaj je nehal ta časopis, to vendar nam je dobro znano, da podporo kmečkemu je iskal od deželne vlade, nejdobil i da mu je tudi up vodil splaval, da bode po noven letu vladen časopis.»

Četudi so se v okolici v primeru s preteklojto gmotne razmere polagoma izboljševale, je bila socialna plat popolnoma zanemarjena. Iz Ilirskega Primorjana (1. 1866) izvemo, da so zahtevali občinskega zdravnika.

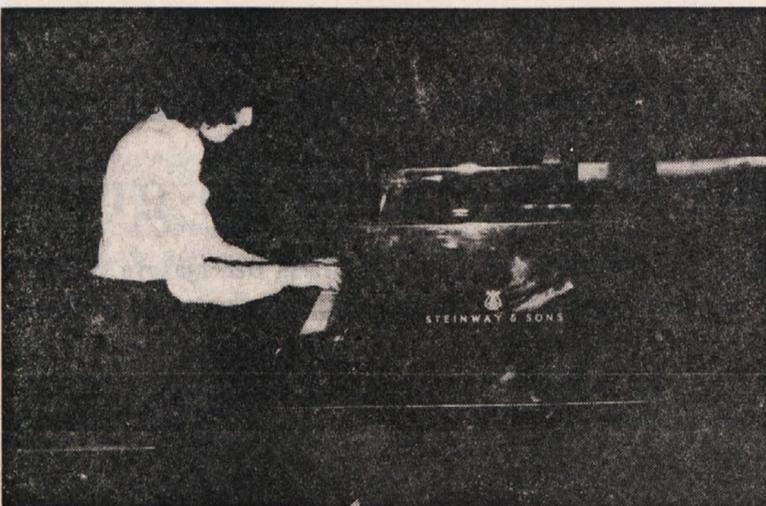
Za družine s številnimi otroki, ki so takrat pogosto umirali za nalezljivimi boleznimi, so stroški za pogrebe predstavljali precejšen problem. Iz teh in še drugih razlogov se je rodila dne 10. jan. 1869 PERVA VARDELSKA MERTVAŠKA BRATOVŠINA, ki so jo upravljali trije oskrbniki: Ziberan Lorenzo, Anton Fratnik in Josef Godina. Vsi trije so stanovali na Vrdelci na hišnih številkah 234, 215 in 411. Mežje so nedvo-

mnili pisмени, kar je razvidno iz vodenja uradno predpisanih knjig in potrdil. Toda zakonito podlago tej ustanovi je dal s poseben pravnik. Navedeni Josef Godina, eden izmed treh upraviteljev, ni bil Vrdelski ampak njegov sorodnik, Vrdelski kot pravnik pa je le botroval tej ustanovi.

To pa ni bil edini primer, ko je Vrdelski nudil pomoč domačim kot svetovalec. Večkrat je tudi gmotno podprl zaupanja vredne delavne in pošteno domačine če so se lotili gospodarskih podjetij. Nekaj o tem izpove sam v svojem življenjepisu, nekaj pa so vedeli povedati stari svetovajski domačini in še živeči daljni sorodniki.

V letu 1869, po že večkrat opisa PAULA KOLARIČ

(Nadaljevanje na 10. strani)

VERENKA TERCELJ, dijakinja 1. letnika višje šole Glasbene matice v Trstu, je nastopila na republiškem tekmovanju slovenskih glasbenih šol SR Slovenije v 4. kategoriji (dijaki rojeni leta 1961, 1960, 1959). Nastopila je z zahtevnim speredom naslednjih klavirskih skladb: J. S. Bach — PRELUDIJI IN FUGA v D-duru št. 5; L. van Beethoven — SONATA št. 4 op. 7 v Es-duru; F. Chopin — BALADA št. 4 op. 52 v F-molu in skladbo Slovenskega skladatelja Pavla Sivca — KLEPETULJA (Hommage a Musorgsky) iz «6 piaces». V smislu pravil tekmovanja je vsa dela izvajala na pamet. Pokazala je izbruseno tehnično znanje in prepričljivo muzikalnost. Njena uveljavitev kot prvoagrajenke ji omogoča, da bo nastopila tudi na zveznem jugoslovanskem tekmovanju, ki bo prihodnji mesec v Beogradu. K uspehu iskrene čestitke

NAD STO ZBOROV NA LETOŠNJI PEVSKI REVIJI PRIMORSKE

Prvih enajst zborov pokazalo svoje zmogljivosti v Tolminu

Iz zamejstva sta z uspehom nastopila moški zbor Brda iz Krmina - Plešivega in moški zbor Mirko Filej iz Gorice

Preden bi pristopili k poročilu o prvem nastopu v vrsti revij «Primorska poje 78», naj opozorimo na programsko knjižico, v kateri sta organizatorji — Zdrženje pevskih zborov Primorske in Slovenska prosvetna zveza — ob petih obelicitnih hotela nekoliko odpreto oko v udeleževanje in zborovsko kulturo v drugi polovici prejšnjega stoletja na Primorskem. Letos se namreč od stoletnih smrti spominjamo skladateljskega in zborovskega delovanja v obdobju čitalniškega življenja Antona Hajdriča in Josipa Kocjančiča; prvi je deloval v Trstu, drugi v Kanalu. Pred petdesetimi leti pa so preminuli: skladatelj Fran S. Vilhar Kalski iz Šenočev oziroma z gradu Kalec in manj znana, a za primorsko območje zaslužna skladateljica in zborovodja Leopold Pahor iz Nabrežine ter Albert Leban iz Prvačine. Sledijo kratki sestavki o delu nekaterih starejših pevovodij, kar so Janko Obad, Franško Zerjav, Drago Petarso, Cveto Marc, Vlado Svara, Ubald Vrabec, Pavlina Komel, Arnold Arčon, Ivan Rijavec, Just Marušič, Franc Prezelj, Dominik Sulič in Anton Čekada. Mislim, da so

že ugoden vpliv novih glasov. Interpretacije so bile dovolj nazorne, posebno lepo je bil oblikovan Gerbičev Pastirček, medtem ko je pri Kozinovi Hej tovariših motila manjša pevsko dovršenost.

Vokalna skupina Prijatelji iz Dobrovoja v gorških Brdih, ki jo vodi Janez Silivnik, je bila najučinkovitejša v pevsko in interpretacijsko najboljši izvedeni Pa se sliši K. Pahorja, pri skladbi J. Crocea je bilo potrebno doseči večje glasovno ravnotežje in samostojnejše delovanje glasovnih skupin v linearnem oblikovanju.

Moški zbor Peter Jereb iz Cerknega vodi Pavel Magajna. Občutek smo imeli, da je nekoliko glasovno dopolnjen z novimi pevci, ki so zboru omehčali celoleten zvok in mu vtisnili nekotno polnost. Potrebno pa je več discipline zlasti v nižjih glasovih, tako se še slišijo razne netočnosti v drugih basih pa občasna izstopanja v drugem tenorju. Sicer pa je zbor v celnem le dosegel mali napredek. Pevsko in interpretacijsko je bila najboljša Prekova priredba M' je pa krajčič posava.

Moški zbor Valentin Stanič iz Avč, ki ga vodi Stefan Mauri, se je iz skromne pevске skupine, katere delo pa je bilo sistematično zasnovano in je v svoji postopnosti uspešno vodilo k zlitosti glasov, razvil v srednje dober zbor. Čeprav je prvi tenor nasproti ostalim glasovom malce šibak in kljub temu, da se izstopata drugi tenor in bariton v ff, mu dosedanja usposobljenost utira pot k nazornejšim oslavitvam, kakor sta bili Mokranjevc Njst svjati in zlasti še Devova Florsarka.

Komorni moški zbor iz Idrije je na lanskij reviji pokazal, da se nagiba k literaturi sodobne ustvarjalnosti, letos je to še krepkeje potrdil. Mislim, da je to prva njegova odlika, ki jo moramo poudariti, sicer pa so pomembnost prizadevanj potrdili poslušalci sami, ki so dela začutili ne le kot novost, temveč sprejeli kot nekaj, kar so od nekdal daleč pričakovali, kar jim je blizu, kar prežveča z neko posebno notranjo navdušenostjo in svežino dušarja. Dirigenta zbora, Alda Komurja, smo spoznali v njegovi in spomin marčeve lune kot nadarjenega IVAN SILIČ

(Nadaljevanje na 10. strani)

to dragoceni prispevki k zgodovini zborovske prizadevnosti v tem delu slovenskega kulturnega prostora.

Za letošnjo «Primorska poje» se je prijavilo nad sto pevskih zborov, kar je naravnost presenetljivo. Revija je razporejena na devet nastopov: v Tolminu, Boljuncu, Vipavi, Krmini, Novi Gorici, Gorici, Trstu, Sežani in Izoli.

Prva revija je bila dne 11. t.m. v prijetni dvorani na novo zgrajenega Solskega centra v Tolminu. Nastopilo je enajst pevskih zborov.

Deklisnji komorni zbor z Mosta na Soči sodi med najmlajše in kot tak je ob lepih glasovih s svojim petjem zapustil vtis resnega in zavzetega dela, približuje se u-branosti, ki je zaznavna zlasti v nižji in, srednji dimenziji stopnji. Zbor vodi Miran Klavž.

Zenski zbor iz Bukovice, ki ga vodi Jožko Lovce, je najbolj prepiral S Simonitjevo Bolen mi leži, v kateri je bilo tudi petje so-razmerno najzilejše, medtem ko ostali rsmi nista odražali enake natančnosti in intonaciji in glasovnem zlitju.

Moški zbor Brda iz Krmina - Plešivega vodi Zdravko Klanjšček, ki je to, po številu skromno pevsko skupino, iz svoječasne začetniških težav pripeljal do dostojnega petja. Zboru, v katerem sodelujejo izredno navdušeni pevci, bi priporočili več notranje discipline, ki naj pripelje do enotnejšega delovanja. Najboljše sta bili izvedeni Gobčeva Zapojimo in Imel sem ljubi dve B. Ipavca.

Moški zbor Ljajk z Vogrskega, ki ga vodi Branko Mervin, je letos pokazal vsekar bolj ubrano petje in enotnejše delovanje kakor lani, kljub temu, da se še oglašajo občasno odprti glasovi. Najboljša je bila Sivčeva Dekle ob oknu.

Moški zbor Justin Kogoj je na svojem začetku in ne moremo zahtevati iste ugleženosti kakor pri zborih, ki delujejo že več let. Čaka ga enaka pot truda in prizadevanja z glasovno zlitje — v čisti intonaciji, čim lepi izgovorjavi in enotnosti. Zbor vodi Vladimir Kosmač.

Moški zbor Triglav iz Trente vodi skladatelj Dane Skerlj. Z ozirom na to, da so k zboru pristopili nov mladi pevci, je nekoliko šibkejša enotnost in izgovorjavi in v zgornjih glasovih se čuti «strdota», ki bo gotovo pri nadaljnjem delu prešla v mehkeje zastavljeno petje. Zaznaven pa je bil prevedenega.

Podrobnejši razbor prvega izmed šestih načrtovanih zvezkov Leninovega izbranega dela pa nam dovolj jasno kaže, da gre v bistvu za popolnoma nov in razširjen izbor iz Lenina, v katerem bomo zagotovo našli, in v prvem zvezku

to tudi že najdemo, tudi ostala, doslej še neprevedena Leninova dela.

To pot je uredništvo Izbranih del V. I. Lenina prevzel dr. Marjan Britovšek, nedvomno eden izmed naših najboljših poznavalcev Lenina, ki je za prvi zvezek napisal tudi obsežen in pogljudben uvod pod naslovom «Oblikovanje ruske socialnodemokratske stranke» (Leninova znanstvena utemeljitev vodilne vloge proletariata). Že uvod sam, ki sega časovno do 1904. leta ter obravnava najprej idejne boje s strujami, nasprotnimi marksizmu na prelomu tega stoletja v Rusiji, dalje oblikovanje leninskega tipa partije, drugi kongres ruske socialnodemokratske stranke ter razcep in notranje boje v stranki dale služiti, da se je «ednik lotil izbora Leninovega del kronološko, kar nam potrjuje tudi v nadaljevanju prvega zvezka obj. vljena Leninova dela.

Tako je na prvem mestu našega izbora objavljeno Leninovo delo pod naslovom «Kdo so prijatelji ljudstva» in kako se bore proti socialnim demokratom, ki je bilo napisano 1894. leta in v katerem je Lenin ostro obračunal z nasprotniki marksizma v Rusiji, liberalnimi narodniki in je imelo to njegovo delo močan vpliv na takratno rusko marksistično mladino.

Sledi prvi v slovensčino prevedeno znamenito Leninovo delo «Razvoj kapitalizma v Rusiji» s podnaslovom «Proces nastajanja notranjega trga za veliko industrijo», ki je nedvomno rezultat Leninovega velikega raziskovalnega dela, ki je trajalo več kot tri leta. «Razvoj kapitalizma v Rusiji» je prvič izšel pod psevdonimom Vladimir Iljin konec marca 1899. leta. Zato vsekakor prav to njegovo delo zavzema o srednje mesto iz prvega obdobja Leninovega delovanja, ker se prvič v marksistični literaturi preučuje položaj kmetov v kapitalizmu in dokazuje zavzevnost delavcev in kmetov. V tem delu je

Lenin, avzil ekonomski nauk Marxa na osnovah konkretno zgodovinskih pogojev Rusije, odkril zakonitosti, posebnosti in protislovja ruskega kapitalizma, pokazal novo razmerje razrednih sil v delu, vestransko utemeljil vodilno vlogo proletariata v bodoči, buržoazno - demokratični revoluciji. Ko je Lenin v tem delu poslošil množevine statistične podatke o prodiranju kapitalizma v kmečko gospodarstvo raznih predelov, je dokončno ovrgel staro narodniško dogmo o «socialni odpornosti» ruskega kmeta, pokazal na proces, ki je ruskega kmeta razdelil na dve protislovni socialni skupini. Prvi, znanstveno manjši po številu prebivalstva, je pripadala prevladujoča vloga v blagovni kmetijski proizvodnji, drugi, ki je zasedla skoraj polovico kmečkih obelicitari in mednji delavci njegovega kmetijskih odrezki. Živeli so samo od prodaje svoje delovne sile. Njihova gospodarstva so bila v razkroju, življenjska raven pa je bila zelo nizka.

Ko je Lenin v tem svojem delu preučeval gospodarstvo in razredno strukturo ruske družbe, je opredelil mesto raznih razredov v osvojenem gibanju, znanstveno dokazal njihov vodilno vlogo proletariata v revoluciji, njegovo sposobnost, da povede mnogomilijonske delovne množice tlačniških kmetov proti carizmu. Takojžek se vleče kot rdeča nit skozi vsa knjigo. Zavrniti je tudi dogmo, po kateri je vodilna vloga proletariata v revoluciji mogoča le v primeru, če predstavlja večino ljudstva. Povezan z naprednimi oblikami proizvodnje, ima delavski razred realno možnost strniti svoje vrste in ustanoviti svojo politično organizacijo. Samo proletariati kot dosledni revolucionarni razred lahko postane resnični hegemon revolucije, kar je kasneje zgodovina uresničila in potrdila prav v Lenini Rusiji.

DUŠAN ZELJEZNOV

(Nadaljevanje na 10. strani)

Malo znano kartografsko gradivo o Trstu in okolici

Med dragocenosti, ki jim je na tleh današnje ZR Nemčije prizanela vira druge svetovne vojne, je po najnovejših zgodovinskih izsledkih treba uvrstiti tudi bogato arhivsko zapuščino badenskih knezov in vojskovodij. V nekdanji stolici badenske marke, v Karlsruheu, je danes shranjeno izredno pomembno kartografsko gradivo feldmaršala Hamibala Gonzage, ki v okviru tristoletnega časovnega razdobja obsega več kot 1.000 zemljevidov, horisot in skic številnih utrd in vojaško pomembnih objektov.

Iz obdobja vojskovanja s Turki so se nam ohranile v tej zbirki tudi torisne podobe več gradov in drugih utrd in objektov v okolici Trsta in v okolici Trsta in okolici. V razmerju 1:1500 je trikrat uresničen toris tržaške gradske utrde in njene profilinega izgleda. Posebej lepo je izdelana torisna risba tržaškega gradu, utrdbe 70. Vida, mestnih obrambnih postojank, pristanišča s «fortezoso» in takimenovalnih solnih vtov. K tem kartografskim listom, ki so jih pripravljali vojni inženirji cesarskih štabov, spadajo tudi ročni posnetki devinskega gradu in torisi Gradisca ter ne navezane — današnje Gorice. Ob nekaterih risbah je moč najti tudi podrobne statistične podatke o takratni trdnjaviški obramboi.

Večina teh kartografskih zanimivosti izvira iz srede 17. stoletja, med risari pa je najti tudi italijanske kartografe (Nicolino Candido, Giovanni D. Jacciotto it.).

F. Š.

revije

GALEB, št. 5

Zlata je že peta letošnja številka mladinske revije GALEB, ki s svojo pestro vsebino razveseljuje svoje mlade prijatelje. Kako so ti navezani nanjo najboljšo dokazuje tokrat res veliko število dopisov, poslanic in se to se tokrat oglašili s šol v Doberdolu, pri Sv. Jakobu, v Gropadi - Padričah, Nabrežini, Sestljani, na Proseku, v Rimanju, v Bazovici, v Gabrovcu, Nabrežini, Trebach, na Katinari, v Dolini in Boljuncu ter iz Ul. sv. Frančiška. Gotovo gre za rekord, urednik pa je pripomnil, da bi morali dopisi obravnavati različne teme, ne pa, da vsa šola obravnava samo eno.

IZOBLIKOVANI UMETNIŠKI OSEBNOSTI

ALENKA GERLOVIČ IN TINCA STEGOVEC GOSTINJI DRUŠTVA TABOR NA OPČINAH

Prva je krajnarka, druga pa grafik množice tipiziranih oseb brez obrazov

Slikarka Alenka Gerlovič in grafičarka Tinca Stegovec sta se 17. t.m., predstavili primorskemu občinstvu z manjšimi zbirkami svojih del. Obe sta izoblikovani umetniški osebnosti, torej različni, njuno delo pa se v svoji raznolikosti dovoljuje.

Alenka Gerlovič je morala kmalu po končanem študiju na zagrebški akademiji, uporabiti pridobljeno znanje v narodnoosvobodilnem boju za potrebe partizanovskega tiska. V omenjenih možnostih boja pa so nastajala tudi dela, ki so bila osebna pričevanja o velikih dejanjih. Po osvoboditvi je bila mnoga leta zavzeta z zahtevnim likovnim pedagoškim delom, tako s «oukom kot s pisarjem. V ta čas pa je vtrajno razvijala svoj umetniški koncept, čeprav se je slikarstvu neovirano posvečala le med počitnicami. Alenka Gerlovič je krajnarka, slikarka dalmatinskih otokov, obmorskih mest in v zadnjih letih vse nonasteje tudi izbranih slovenskih pokrajin. S svojega potovanja v Ameriko je prinesla mnoge likovne ideje, ki jih je doma realizirala velikih krajinskih kompozicijah.

Njeno ustvarjalno hotenje izvira iz globoke notranje želje po smotnem redu in skladnosti oblik. Njeno doživetje pokrajine se ne zadržuje pri slučajnih osvetljavah, pri nadrobnotih, pri bežni lepoti odkritega koščka sveta, temveč išče temeljni značilnosti, strukturo kamnitih dalmatinskih otokov, skora kubično poenostavljenost in v urbanih obmorskih večutah, mirar: skladnost med oblikami dreves in mehko hribovito slovensko pokrajino, ali čisto drugačne geološke formacije znanih ameriških panoram. Med novimi sliki: vrski: materiali ji je volični acetat omogočil, da zadosi vojevemu razumskemu hotenju po poenostavljenih površinskih teksturah. Te vnašajo v stroge pregledne oblike na sliki svoj bo-

gategi ritem in tako delno domočejo barvo, ki jo slikarka pogosto omejuje na belo, na izbrane zemeljske barve, ali na močne, skope akorde, pa tudi na trda nasprotja. Stroga volja do čisto, otvnega reda pa v njenem slikarstvu ni udeležil prinskega doživlja pokrajine, še manj spominja na ljudi in dogodke, ki jih umetnica povezuje z upodobitvijo narave.

Tinca Stegovec je bila v grafični sčenkca B. Jakca na ljubljanski akademiji in S. W. Hajterja v Parizu. Njene grafike pogosto predstavljajo množice tipiziranih oseb brez obrazov, ki se gibljejo na mestnem traku, na plažah, v obmorskih krajih, redko v gozdu ali v parku. Nekake lutkam podobne oblike se gibljejo v skoraj avtomatičnem redu kot po magnetnem polju gibalnih sil moderne sveta. Toda ritem gibanja figur in razporeditev oblik izraza avtorično stremljenje, da spreminja v umetniška dela momentone zmehanizirane množice našega časa, med katerimi je občutljivi posameznik pogosto prizadet in odrinjen na rob življenja. Oster opazovalec je, ki spreminja svoja odkritja v grafične podobe, polne finih tekstur, ki jih omogočajo jedkanica in akvatinta in še druge grafične tehnike.

Grafike Tinca Stegovecove so vsebinsko bogate, njih čitljivost pa ni večno enostavna, saj lahko združuje upodobljeni prizor elemente konkretne resničnosti, spominke transformacije, odtujevalno barvno komponento in še napis, ki spreminja stvarnost v absurd. Vsa drobna opažanja o sodobnem življenju in razmišljanja o odnosih med ljudmi so pretkana v grafične površine z bogato skalo prostorskih sugestij. Pogled v prostor je lahko tradicionalen, celo z elementi perspektive, lahko ga gledamo od zgoraj kot ploskev, na kateri pa se gibljejo figure v običajnem stranskem pogledu.

Prav tako inventivno razpolaga umetnica tudi z oblikami, figurativnimi in predmetnimi, ki jih poenostavlja, reže in ureja v trdne oblikovne organizme. Uporabljene grafične tehnike pa dajejo tem površinam s svojimi mnogotermimi finimi in niansiranimi teksturami živahnost, ki prosveta skopi izbrane melanholične barvne sestave, v katere le redko črte sipča barvni akcent. Oblikovno tehnična kvaliteta njenih grafičnih listov pa je nosilec in pobudnik tike simpatije do včasih revnega, večkrat absurdnega sveta malih ljudi, ki živijo v množici in kateri je našel tu svojsko umetniško upodobitev.

SPELCA ČOPIČ

Odrprie Kološev fotografiske razstave v Slovenskem klubu v torek, 14. t.m.

Po cesti ali le po železnici?

Bodo milijon in več ton anhovskega cementa prepeljevalo do potrošnih centrov avtomobilske cisterne ali železniški vagoni? — Težki tovornjaki iz Madžarske — Zagate, ker ni silosov

LJUBLJANA, 13. marca — Ko je predsednik izvršnega sveta skupščine SR Slovenije Andrej Marinc pred kratkim obiskal slovenske železnice, je med drugim prvič prišla v javnost novica, da sta tolminski »Avtoprevoz« in novogoriški »Avtopromet« skupno uvozila iz Madžarske 35 težkih kamionov, ki jih zdaj hitro preurejajo v avtomobilske cisterne za razvoz velikih količin anhovskega cementa.

Nova anhovska cementarna, ki so jo odprli lani jeseni, bo letos poslala na tržišče približno milijon ton cementa, v nekaj letih pa naj bi se v anhovskem »Salonitu« proizvodnja cementa povzpela na 1,4 milijona ton, torej na okrog milijon ton več, kot je bila do lani letna proizvodnja »Salonita«.

Ob tako velikih novih količinah cementa se seveda kar samo ponuja vprašanje, ali bodo večji del anhovskega cementa prepeljale avtomobilske cisterne ali železniški vagoni. Po družbenem dogovoru o prometni politiki, ki smo ga dobili lani po dolgih razpravah, bi pričakovali, da bo večina cementa prišla do velikih potrošniških središč po železnici, da ne bi še bolj obremenjevali preobremenjenih in marsikje dotrajanih slovenskih cest in povzročili še večjih prometnih zamaškov. Toda kot smo slišali ob nedavnem obisku Andreja Marince v ZG Ljubljana, je republiški komite za promet in zveze ter anhovski »Salonit«.

»Lani smo po železnici razvozili iz »Salonita« 17.000 ton cementa v razsutem stanju in 27.000 ton v vrečah, je povedal predsednik poslovnega odbora ZG Ljubljana inž. Jože Štokar.

Kje so silosi v mestih?

»Za letos načrtujemo prevoz okrog 180.000 ton v kontejnerjih in 60.000 ton v vagonih, skupno torej 240.000 ton. Imamo pa precej težav z nabavo oz. uvoženih manipulatorjev, t. j. posebnih naprav, ki omogočajo hitro prekladanje kontejnerjev iz vagonov na kamione, kakor tudi z nabavo kontejnerjev. Čeže, da bomo morali letos nekaj časa improvizirati z izposojenimi napravami iz javnih skladišč, računamo tudi, da nam bodo nekaj manipulatorjev posodili iz BiH, kjer je tovarna »Vasa« Miskin-Crnje dobila licenco za proizvodnjo del naprav. Domače kontejnerje bo začel izdelovati kočevski »Itas«, vendar bomo morali nekaj časa uporabljati kontejnerje, ki tečejo v mednarodnem prometu. Bojim pa se, da na prave, ki smo jih pred krat-

kim naročili ali pa si jih bomo izposodili, ne bodo dovolj izkoriščeni.«

Ljubi Jakomin, predsednik komiteja za promet in zveze: »Menim, da je primer anhovskega »Salonita« značilen za naše razmere. Ko smo vizitirali okrog 2,4 milijarde dinarjev družbenih sredstev v novo cementarno, ni nihče niti trenil z ocesom. Ko pa zdaj terjamo, da bi v večjih mestih usposobili skladišča oz. silose, v katerih bi shranjevali cement, pa se mnogi tarjajo zaradi denarja, čeprav gre — v primerjavi z investicijo v novo cementarno — pravzaprav za majhna sredstva. Pri nas pač še ni prišlo vsem v meso in kri, da je promet sestavni del proizvodnje in da je treba tudi stroške prevoza vracati v ceno izdelka. Zaradi neuradnega prometa je pri nas povprečni izdelek obremenjen s prometnimi stroški do 16 odstotkov, v razvitih državah pa se ta odstotek giblje le med 3 in 7. Nujno je, da začnemo na promet gledati s širšega zornega kota, z vidika širših družbenih koristi. Seveda pa o tem, kako razvoziti anhovski cement, ne more odločiti s posebnimi komiteji za promet, pač pa naj bi se o tem dogovorili v gospodarstvu vsi veliki porabniki cementa, prevozniki in proizvajalci, upoštevajoč pri tem seveda širše družbene koristi oz. smernice nove prometne politike.«

Salonit: »Nalili bomo čistega vina...«

Generalni direktor »Salonita« Mile Vižintin ni želel komentirati vesti o razvozu anhovskega cementa po cestah z uvoženimi kamioni. »Nočeni govorniki enostranskih in poglavitnih rešitev, je poudaril in dodal, da strokovne službe v »Salonitu« pripravljajo študijo o tem, kako bodo razvažali velike količine cementa. »O tem bomo javnosti kmalu našli čistega vina, je dejal Mile Vižintin. »Sicer pa jedro problema ni v razvozu cementa, marveč v njegovi ceni, saj se od obstoja cementarne še ne odločijo, da bi morali — tako kot letos — v banki najeti posojilo po visoki obrestni meri, da smo lahko delavec izplačali osebne dohodke.«

Skratka, jasnega odgovora o tem, ali bo večina cementa iz »Salonita« potevala do porabnikov po cestah ali po

ga mesta pa so nepravilne, brez načrtov in ponekod celo brez konceptov. Skratka, ob novi anhovski cementarni, ki že daje velike količine cementa, so se spet razglašila številna neresna in nerazčiščena vprašanja, z njo je očito, da prometne probleme še vedno rešujemo bolj ali manj nepripravljeni, z improvizacijami, enostransko. Vse kaže, da bo po Sodji, Savi in Dravi steklo še dosti vode, preden bo načela prometne politike, sprejeta na najvišjih ravneh, začeli tudi uresničevati v praksi. Najbrž pa je tudi očito, da vse take in podobne prometne spodbujanje — primer cementa iz »Salonita« je eden izmed mnogih — v končni posledici drago plačujemo — potrošniki.

Zgolj improvizacije

Vprašali bi lahko tudi, zakaj vsa večja mesta, zlasti Ljubljana in Maribor, še nimajo velikih silosov za shranjevanje cementa, v katerih bi vozili cement po železnici, iz silosov pa bi ga razvažali na gradbišča s cisternami ali v kontejnerjih? Za takšno sodobno rešitev so poskrbeli le v Kranju in Celju, vsa dru-

Darilo iz BiH

Prihodnji teden začetek pouka v novi posebni osnovni šoli v Novi Gorici

NOVA GORICA, 14. marca — V petek se bodo odprla vrata novega poslopja posebne osnovne šole v Novi Gorici, že v prihodnjem tednu pa se bo pričel v učilnicah, delavnicah in telovadnici pouk. Tako so delovni ljudje bratske BiH, ki so šolo zgradili kot pomoč novogoriški občini, kjer je potres v 1976 letu povzročil veliko škodo tudi na šolskih objektih, rešili prostorsko stisko, ki je novogoriško osnovno šolo pestila vse od njene ustanovitve v 1961. letu.

Posebna osnovna šola, ki se sedaj sploh ne imenuje več tako, pač pa ima ime osnovna šola s prilagojenim predmetnikom in programom, je bila ustanovljena v Novi Gorici 1951. leta. njena prva dva oddelka pa sta gostovala v prostorih osnovne šole Mitje Struclki. Na devetih krajih so zaključili šolsko leto 1976, saj jih je potres pregнал v maju. Sedaj gostujejo učenci posebne osnovne šole v prostorih zdravstvene in glasbene šole v Sempetru, delavce univerze v Novi Gorici in soltanske osnovne šole.

Novo poslopje posebne osnovne šole bodo izročili na dan 15. marca, v rekordno kratkem času — od avgusta lani — pa so ga zgradili delavci »Sipada« iz BiH. V šoli bo 12 učilnic za govorice osnovne šole, štiri učilnice za srednje prizadeto mladino, tri delavnice, telovadnica, ki bo služila tudi znanjamski uporabnikom, večnamenski prostor s knjižnico, čitalnico in pulter za pionirsko hranilnico ter seveda prostori za kolektivne šole. Ker bodo v Novi Gorici poleg poslopja nove os-

Kosili bomo s Tomosom

Koprčani sklenili pogodbo za licenco pri proizvodnji motornih kosilnic

KOPER, 15. marca — Predstavniki koprškega Tomosa in italijanske firme BCS iz Milana so danes v Koprju podpisali kooperacijsko pogodbo o proizvodnji 4.000 motornih kosilnic letno. Motorne kosilnice, ki smo jih doslej uvažali, bodo izdelovali v tozdu Kmetijske mehanizacije v Brezih. Posebej velja poudariti, da je to prva kooperacijska pogodba, sklenjena v duhu določil osimskega sporazuma.

Motorne kosilnice BCS, ki veljajo za najboljše na svetu, je doslej uvažala ljubljanska Agrotehnik. Ker so naše potrebe po kmetijski mehanizaciji te vrste skokovito narasle, s tem pa seveda tudi uvoz, se je ljubljanska podjetje začelo s partnerjem iz Milana dogovarjati o osnovni kooperacijski proizvodnji v Jugoslaviji. Kot najustreznejši nosilec takšne proizvodnje je bil izbran Tomos.

Koprška tovarna naj bi tako letos proizvedla 1.500 motornih kosilnic, pri čemer naj bi vrednost proizvodnje znašala okoli 65 milijonov dinarjev. Pričakujejo, da bodo že prihodnje leto izdelali kar 3.500 kosilnic in skupni vrednosti okoli 180 milijonov, s čimer naj bi zadostili trenutnim jugoslovanskim potrebam. Uvoz naj bi tako v celoti odpadel, kar bi bila pomembna razbremenitev naše zunanjetrgovinske bilance z Italijo.

Pogodba med Tomosom in BCS predvideva, da bo medsebojna menjava sestavnih delov potekala v razmerju 1:1, pri čemer bo mogoče proizvodno kooperacijo počasi razširiti tudi na druge izdelke te milanske tovarne. BCS prepušča Tomosu licenco na ekskluzivni osnovi, vendar pa je pri tem koprsko podjetje močno omejeno glede možnosti izvoza na druga tržišča. Tomos bo seveda kupil tudi vse »know how«, ki ga bo plačeval s 45 dolari pri vsaki kosilnici.

Pri tem velja poudariti, da se je koprška delovna organizacija v zadnjem času napadla precej uveljavila v proizvodnji kmetijske mehanizacije. Pred kratkim so tako podpisali pogodbo s švedsko Husvarno o proizvodnji okoli 12.000 motornih žag letno (letniška vrednost te proizvodnje prav gotovo pomorjorja veliko več brancinov, orad in jastogov kot vsi trnki na Slovenskem).

BORIS JEZ

Novi cestni kilometri v Makedoniji

Osem novih cest in 53 km avtoceste Kumanovo-Skopje-Titov Veles

SKOPJE, 15. marca (Tanjug) — Makedonski gradbeni bodo začeli tresti gradnjo v republiki osem cest. Njihova skupna dolžina bo 180 kilometrov, naložba pa bodo znesle 923 milijonov dinarjev. Načrtujejo, da bodo leto do konca določili ceste Prilep-Mariovo, Suvodol-Makovo, Makedonski brij-Kičevo in Podmolje-Struga. Intenzivno bodo gradili magistralno cesto Kumanovo-Skopje-Titov Veles, kar je v letošnjem letu najpomembnejša in najpomembnejša naloga.

Z gradnjo 53 kilometrov dolge avtomobilske ceste Kumanovo-Skopje-Titov Veles se del avtomobilske ceste Bratstvo in enotnost ter je pomembna tako za Jugoslavijo kot za vso Evropo. Letos bodo potekala dela hkrati na vsej dolžini te 53 kilometrov dolge ceste. Gradili bodo predvsem pomembnejše objekte in dokončali zemeljska dela. Gradnja bo pozitivno vplivala na celotni razvoj SR Makedonije. Kot načrtujejo, bodo dogradili tudi odsek avtomobilske ceste med Kaplanovim in Titovim Velesom, ki bo dolg 21 kilometrov.

Poleg gradnje in rekonstrukcije makedonskih cest bodo precej povzročili posvetili tudi kvalitetnemu vzdrževanju cestne mreže, za kar so zagotovili 145 milijonov dinarjev. Za celotno izvedbo gradbenih del, vzdrževanje in rekonstrukcija magistralnih in regionalnih cest bodo letos zagotovili v Makedoniji 1183 milijonov dinarjev. Tako intenzivne naložbe so lahko zagotovili z dodatnimi sredstvi, ki so jih dobili z javnim posojilom za ceste.

Odlok še na trnku

Tri obalne občine naj bi sprejele odlok o pogojih za opravljanje morskega ribolova — Krožnik brez školjk

KOPER, 13. marca — Bo tistih nekaj rib, ki jih je še ostalo v koprskem zalivu, povod za pravo ribiško vojno? No, tako daleč seveda ne bo prišlo, prav gotovo pa bo zaradi odloka o pogojih za opravljanje morskega ribolova, ki naj bi ga sprejele tri obalne občine, še nemalo besedi in hude krvi. Ni dvoma, da je odlok takšne vrste potreben, saj je konec koncev logična posledica predlamskih sprejetega zakona o morskem ribištvu in kasnejših predpisov v tem smislu, vendar pa je predlagani dokument le v marsičem sporen.

Za kaj pravzaprav gre? Predlagani odlok (s precejšnjo zamudno) predlaga pogoje za opravljanje morskega ribolova, za lov jastogov in rnarogov, omejuje lov določene vrste rib, glavonožcev, polže in školjk v času drstenja, določa področja, na katerih je dovoljen ali prepovedan lov z nekaterimi ribolovnimi sredstvi, določa višino pristojbin za športni ribolov in podobno. Naj za ilustracijo navedemo samo nekaj najzanimivejših določil iz tega dokumenta:

V boduče naj bi bil lov jastogov in rnarogov prepovedan od septembra do 1. junija. Školjke je sicer dovoljen naravnost (razen ob izpušnih kanalizacijah in v luhi), vendar naslednji člen odloka določa, da je nabiranje v pasu ene morske milje prepovedano za dobo treh let. Na odprtjem morju se je dovoljeno za školjkami potapljati, vendar samo na dah, brez maske na kislis. To seveda pomeni, da tudi tam ljubitelji školjk nimajo več kaj iskati.

Nadalje so določena obdobja, v katerih je prepovedan lov brancina, orade, kalamar itd. Določeno so tudi območja, v katerih je prepovedan lov z vsemi ribolovnimi sredstvi, na primer od Zusterne do Izole. Spet eden od členov predlaganega odloka pravi, da je pri ribolovu s pticami, mrežami prepovedana uporaba vseh sredstev za plavanje (ropot motorja, vlačne vrvi po dnu, metanje kamna, točenje z vesli itd.). Skratka, popolna tišina...

Slatina se bo vozila po tirih

Poleti 14 vagonov »Radenske« dnevno v Dalmacijo - 2.000 vagonov

RAĐENCI, 14. marca — V letošnjem letu bodo slovenski železnice prepeljale po tirih iz Rađenov v razne kraje Jugoslavije okoli 2.000 vagonov mineralne vode in drugih brezalkoholnih pijač, ki jih proizvađa Rađenska.

Večji del bo prepeljal z novimi »skokoma« v razne kraje Slovenije in v Beograd. V poletni sezoni pa bo vsak drugi dan vozil v Dalmacijo posebni vlak po 14 vagonov »Radenske«.

B. H.

Mostovi na Kolpi

Sodelovanje med republikama bo premostilo reko, ki razmejuje Hrvaško in SRS - Tesnejše vezi med ljudmi

CRNOVELJ, 14. marca — Pred dnevi se je na svojih seji zbral odbor za gradnjo mostu Sodevec-Blazevec pri Starem trgu ob Kolpi Lani v Jeseni so namreč položili temeljni kamen za gradnjo tega prepotrebne objekta, vendar se dela do danes še niso začela; tako ostaja brodnik s svojim brodom še naprej edino prevozno sredstvo med Brodom na Kolpi in Vinico, Kolpa pa, sicer reka, ob kateri so se hrvaški in slovenski prebivalci vedno zblíževali, je zaradi tega bolj ločnica kot povezovalka.

Za gradnjo mostu Sodevec-Blazevec, ki je po lanskem vrednotni del ocenjen na okrog 5 milijonov dinarjev, so živo zainteresirane kar štiri občine in številne krajevne skupnosti: Stari trg iz črnomaljske občine, Predrag in Vrnolci iz kočevske in Lukov dol iz vrbovske, zanimanje pa kaže tudi delniška občina. Medtem ko je s črnomaljske strani za gradnjo tega mostu že vse urejeno, so potrebna še soglasja za gradnjo s hrvaške strani. Ta pa so se zavlekla zaradi tega, ker imajo Hrvatje različne načrte za izkoriščanje reke Kolpe (elektrarna, vodna pot, železnica ob Kolpi in podobno). Če bo šlo po načrtih, bodo letos začeli obnavljati še en most čez Kolpo, v Žuničih. Tu bosta sodelovali občini Crnomelj in Duga Resa oz.

CEMENT, VLAK IN TOVORNJAK — Le malo anhovskega cementa se je do zdaj peljalo z železnico... Foto: arhiv Dela

V proste dni

Odpri 4. sarajevsko turistično borzo - Skupaj 13 milijonov penzijskih dni

SARAJEVO, 14. marca (Tanjug) — Predstavniki hotelskih in turističnih organizacij iz vse države, zbrani na 4. jugoslovanski turistični borzi, ki so jo odprli danes v Sarajevu, so ponudili domačemu tržišču za letošnje poletniško sezono približno 13 milijonov penzijskih dni. Hkrati so samoupravne interesne skupnosti za oddih in rekreacijo ter organizacije izdrženega dela na sarajevski turistični borzi prijavile povpraševanje za približno 7 milijonov penzijskih dni.

Iz obeh podatkov je moč brž ugotoviti, da je ponudba turističnih zmogljivosti precej večja od povpraševanja in že na samem začetku 4. jugoslovanske turistične borze je bilo med ekonomskimi strokovnjaki s področja turizma slišati mnenje, da bodo lahko hoteli in druge turistične organizacije v prihodnji sezoni zvišale cene svojih storitev samo za nujen odstotek. Na turistični borzi v Sarajevu sodelujejo poleg približno 1660 organizacij iz Jugoslavije tudi predstavniki 50 klubov naših združenj, zaposlenih v Avstriji, ZRN, Švici, Franciji, Luksemburgu, Danski, Švedski, Nizozemski in Norveški. Na današnji uskovni konferenci so izjavili, da se naši združenci zelo zanimajo za oddih, organiziran prek te borze, saj so v takem primeru cene počitnic precej nižje od aranžmajev, ki jih za dopust, prebivet v domovini, plačajo turističnim agencijam držav, v katerih so zaposleni.

Novo ceste si krčijo pota

Po desetletnem zatišju v Ljubljani kopica novih gradbišč — Nova Celovška trčila na gostilno Žibert — Trije mostovi v gradnji, četrti pa drhteča

LJUBLJANA, 15. marca — Potem ko je skorajda desetletje nismo doživeli ničesar posebno razveseljivega, kar zadeva širokogradnje obnovo in gradnjo cest v Ljubljani, smo se zdaj tako rekoč čez noč znašli sredi kopice cestnih gradbišč v središču mesta in ob njem, ki nam ob spomladansko »vzhajajočih« cestah, prometni gneči ter naši neučinkovitosti grelo na živce. Včeraj zaradi blata, jutri spriču prahu, jutrišnjem zaradi še hušjih prometnih zastojev, ki se jim navkljub obetanim obvozom ne bomo povsem izognili ipd. Če se hočemo znebiti prometnega infarkta, se gradbiščem in vse kar jih spremlja, ne moremo povsem izogniti.

Najbolj blatne drsnice te dni, kadar je dež, predstavljajo Dolenjska in vse ceste, ki se mimo novega mostu v gradnji sčikajo na stari Karloviški most. Po njih poleg osebnih avtomobilov hite težki tovornjaki in gradbeni stroji, ki ob najnevarnejšem zaviranju predstavljajo stalno nevarnost, da zdrsnejo ceste v slučajnega pešca. Kdo naj bi od časa do časa vsaj za silo očistil ulico pod gradom, ki je s skromnim pločnikom vred najbolj nevarna blatna drsnica, komunale ali gradbeniki kot povzročitelji, ostaja odprto vprašanje, ki bi ga bilo koristno razvozlati, preden bo prišlo do hušje nesreče. Gruberjev prekop je zelo globok in hudo blizu. Tega se zavedajo predvsem ljudje, ki stanujejo v neposredni bližini gradbišč in vsak dan se lovijo po teh cestah.

Medtem ko so šišenski občinski močje že sprejeli sklep, da se Žibertova gostilna ruši, kar pa še ne pomeni, da se bo ta spornost krčim, je jutri tudi zares umaknila cestni oziroma prenehal predstavlja potencialno nevarnost za prevešete ljudi, ki prihajajo iz nje naravnost na prometno cesto. Dobrih starih furmankih časov namreč že zdavnaj ni več, zato je tudi ta misel, ki vzbudja umik gostilniške hiše iz območja novega občestva, morda utemeljena. Toda prepustimo času še nekaj časa, saj nova Celovška poljutršnjem se ne bo gradila od remize v Šiški, stari Žibertova krčma pa ta čas še lahko odsluži svoje mu namenu.

Na oddelku za gradbene in komunale zadeve šišenske občine pravijo, da bodo njihovi kaksna dva kilometra dolg kos večne poti nepreklicno začeli obnavljati 1. maja, nkar bo nared v dobrih dveh mesecih. Posojilo za obnovo bo najela Komunala skupnost, ta zares

Celovška v krčmi

Naslednje večje cestno gradbišče v Ljubljani predstavljata nova Celovška turistično pasovnica, ki je prihitela do

gostilno Žibert v Šiški, kjer ji je, kot vse kaže, posila sapa, da bi prodrla naprej proti mestu.

Kakor pravi Andrej Magister, lastnik te stare krčme, ki je menda gostila čed Francoze in preživela čase Ilirskih provinc, se ima v rokah nobenega papirja, pa naj bi hišo podiral, iz česar sklepa, da se bo morda vendarle lahko izognil tako neprijetnemu dejanju. Na šišenski občini so ga zadnje mesece sicer že dvakrat pregovarjali naj se odloči za ta korak, vendar se moč sprajuje, zakaj niso prišli z jasno besedo na dan pred dvema letoma, podobno kot pri drugih lastnikih hiš, ki so se novi štiripasovnici že ali se še bodo umaknile.

Medtem je nova Celovška že prodrla do njegovega dvorišča, pa tudi naprej je teren nekaj zravnan, čeprav se za nestrokovno oko zdi, kot da mogočna hiša ni na začrtani poti za novo cesto. Najbi se tako ali drugače, na občini pravijo, da bi po prvotnem načrtu Žibertovo gostilno porušili šele v drugi fazi gradnje nove Celovške, zdaj pa je, po spremembi načrta, spadala v prvo fazo.

Gostilniški spomenik

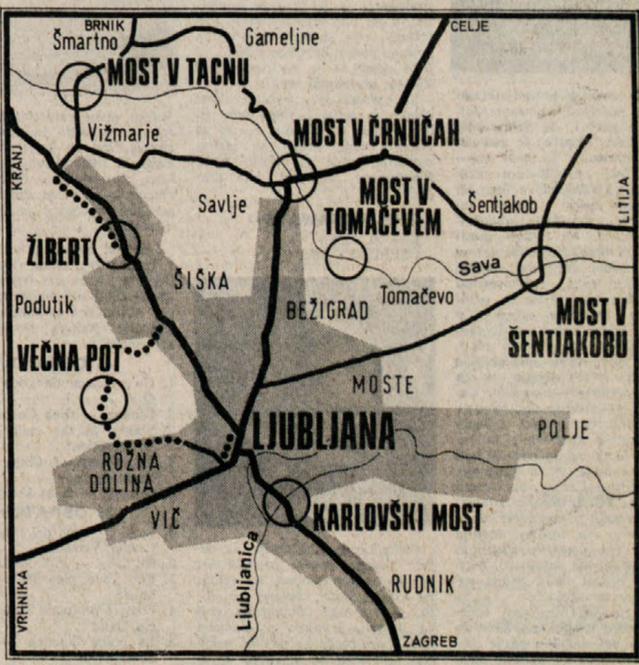
Za razvozanje tega cestno-gostilniškega vozla imamo najmanj tri možnosti, ki naj jih razdelimo glede na prednost takole: po prvi lahko sporna hiša pada brez večjih besed, ker je cesta za širši narodov blagor brez dvoma pomembnejša kot krčma, po drugi se ji cista navidez zlahka izogne, po tretji pa se lahko investitor odloči tudi za nadvos ali podvoz pod njo, zakaj krsto in toliko let stare krčme tudi ne najdemo na vsakem voglu, čeprav se na spomeniško zaščito ob propadanju številnih drugih spominimo šele, kadar zares zakrpije, da ne bo padel zlepa, temveč zgrda

Izvozna iskrivost

KRANJ, 15. marca — Delovna organizacija Iskra Elektromehanika Kranj, ki v dvajsetih tisočih in delovni skupnosti skupnih služb zaposluje 10.500 delavcev, je lansko poslovno leto zaključila ugodne kot kdajkoli v zadnjih letih.

V navedenem obdobju so ustvarili 4,9 milijarde dinarjev celotnega prihodka, skoraj za poldrugo milijardo dohodka ter za 199 milijonov dinarjev čistega dohodka za sklade, kar je za 81 odstotkov več kot leto prej. Razveseljivo je, da so vsi tudi razen Elektronike iz Horjula, ki je pridela za 14,3 milijona dinarjev izgube in so jo solidarnostno pokrile aktivne tovarne, poslovali brez izgub. Za 52 odstotkov so povečali tudi izdatke, ki ga je bilo lani za 44 milijonov dolarjev in predstavlja skoraj 55 odstotkov skupne izvozne dejavnosti SOZD Iskra. Med kupci Iskrinih izdelkov so na prvem mestu dežele v razvoju z 39-odstotnim deležem, sledijo jim zahodnoevropske države (34 odstotkov) in vzhodna Evropa (27 odstotkov).

P. P.

JOŽE SPLIČAL

NADALJEVANJA - NADALJEVANJA - NADALJEVANJA - NADALJEVANJA - NADALJEVANJA - NADALJEVANJA

Sestavljajte TOP lestvico

TOP LESTVICA - RADIO TRST A

IME IN PRIIMEK:

NASLOV: GLASUJEM ZA POPEVKO:

IZVAJA:

P. d.

Izpolnite gornji glasovalni kupon in ga pošljite na naslov: RAI Radiotelevisione Italiana Postaja Trst/A Ulica F. Severo, 7 - Trst, v kot pripisate TOP LESTVICA. Deset najbolj poprasnih popevkov boste lahko poslušali vsak torek od 15.30 do 16.30 v oddaji TOP LESTVICA.

VASA TOP LESTVICA

Ta teden ste izbrali popevke:

- 1. (1) ... E DIRSI CIAO - Matia Bazar
2. (2) GIANNA - Rino Gaetano
3. (3) SINGIN' IN THE RAIN - Sheila B. Devotion
4. (4) 1/2 NOTTE - Daniel Sentacruz Ensemble
5. (5) CAO BAMBINA, CAO - Tomislav Ivčić
6. (6) LA PULCE D'ACQUA - Angelo Branduardi
7. (7) FIGLI DELLE STELLE - Alan Sorrenti
8. (8) THE QUEEN OF CHINA TOWN - Amanda Lear
9. (9) THE HOUSE OF THE RISING SUN - Santa Esmeralda

Pomen Josipa Godine - Vrdelskega

(Nadaljevanje z 8. strani)

sanjih izgrelih sovinstov, je bil odpravljen okoliščinski bataljon, ukončene so bile čitalnice in tudi PRIMOREC je prenehal kmalu izhajati. Nad povzročitelji tega razdajanja se hudoje Vrdelski: "... mnogo čudnih ljudi, ki bi vstali ali konstitucijo radi krivo ali napak rabili, se namreč trudijo, da bi povlekli k sebi vse tisto samostojstvo ali tako imenovano despotizem, ki so ga prej vladarji imeli..."

V tem letu je Vrdelski začel izdajati nov mesečnik POD LIPO, ki tudi ni imel dolgega življenja. Nato se je Vrdelski lotil pisanja poučnih knjig. Vsaka teh knjig ima v uvodnem besedilu izrecno poudarjeno, da je spisana predvsem za prosto ljudstvo. Ker Vrdelski pri pisanju teh knjig ni iskal gromitnih koristi, so bile tudi za takratne razmere poceni in je zato z njimi dosegel svoj namen.

Vseh knjig, ki so navedene v Slovenskem biografskem leksikonu, v Trstu ni najti. Zato ni mogoče ugotoviti, če so in koliko so vsebinsko še aktualne.

Knjiga Opis zgodovine Trsta in okolice je bolj površno delo. Vsebuje pa zelo zanimive podatke. V tej knjigi Vrdelski polemizira z Nemcem Loewenthalom, ki nas je pri pisanju tržaške zgodovine popolnoma prežal. Pa tudi z dr. Kandljerjem, ki se je o Slovencih zaničljivo izražal. Njegov življenjski je poln podatkov, bodisi o takratnem življenju domačinov, kot tudi o njegovem zasebnem življenju ter o njegovem mišljenju in delovanju.

Knjiga Znanstvo je bogastvo vsebuje izbor zanimivih člankov iz mesečnika Pod Lipo. Na str. 164 piše o Angležini Prissili Wakefield, ki je ustanovila v Angliji hranilnico, ki je uspešno poslovala. Na str. 165-6-7 propagira podpora družstva, ki naj bodo povezana s čitalnico oziroma knjižnico. Ta naj prireja članom od časa do časa veselice, pa tudi naj delajo članom pomoč v boleznih in

v drugih izrednih primerih. Za zgled postavlja Podporno društvo za Slovence iz Trsta in okolice, ki je imelo do konca leta 1881 že 5046 godinarjev premoženja.

Na str. 168-9-170 piše o čitalnicah. Branj jih pred reakcijo, ki vidi v njih »shajališče za pretresovanje političnih reči, prirejanja neredov in zlepanj. Zaman se jim sicer pomagala šola brez tega nadaljevanja? Vsaka občina bi morala podpirati ustanovljanje čitalnic. Toda ... čudni gospodje v Trstu so o jstro ozmerjali nekega učitelja, zato ker je podučeval čitalničarje v petju in se udeleževal veselic ... Zaključuje: ... Tako ravnanje je protinaravno, protivno božji volji in nepostavno ...

Iz podatkov v njegovih knjigah in iz člankov in poročil v Novicah, Slovenskih večernicah, iz Napreja, Slovenca, Ilirskega Primorjana, Primorca, Tržaškega Ljudomila in Pod Lipo, bi se verjetno dala sestaviti zgodovinsko zanimiva slika razmer, okoliščin in načina življenja naših okoličanov in njihovih borb za obstanek, ko so rinili z lastnimi močmi iz zaostalosti. Žal pa so jim »čudni ljudje« kot jih imenuje Vrdelski, vsilili vlogo ovce, ki blodi v lovi vodo, da je volk lahko pustil.

Na Vrdelska ga letijo očiti, da »jezikovno ni dorasel«. Res njegova slovensčina ni preprosta, kakor si je sam želel, da bi bila in bi lahko tudi bila, če bi se vsaj oslanjal na narčje. Upoštevati na moramo, da je hodil v nemške šole, kar ni ostalo brez posledice. Obvladal je več jezikov, saj je poleg nemščine in italijanščine obvladal še hrvaški in francoski jezik. Žal je najslabše obvladal prav svoj materin jezik.

Prav tako mu ni zamerili, da je gledal na vzgajo svojih ljudi »s pretirano praktično koristno« stališča. Morda je v tem res nekoli-

ko pretiraval, vendar ne dosti, kajti ta stališča mu je vsilil stalen in nagel razvoj mesta. Ta pa je potreboval predvsem delavne, podjetne, razgledane pisarne ljudi na vseh področjih tega, nenehnega procesa. On pa je hotel, da bi njegovi ljudje bili v ta proces vključeni.

To je spoznala tudi generacija, ki mu je sledila (Stefan Nadlišek, Anton Trobec, Josip Negode) ter nadaljevala začeto delo izobraževanja okoličanov.

Dokler je Vrdelski še služboval, je stanoval v hiši prijatelja Jakoba Svetine v Ulici Farnedo 28 (po domače na Ruotleh). Ob upokojitvi se je vrnil na Vrdelco in si uredil hišo z vrtno, polnim sadnega drevja in cvetja. Baje je v tej hiši tudi Levstik bil njegov gost. Tu je poslej živel ponovno sredi svojih ljudi.

Ker je bil njegov oče večkrat poročen, je imel Vrdelski več polbratov. Tudi Vrdelski je bil trikrat poročen. Prvič v Dubrovniku, ob preselitvi v Split, kamor je bil službeno premeščen, pa je žena

umrla. Potem se je poročil še dvakrat in imel dva sina. Prvorojenc je bil nemiren fant. Odpravil se je na neko potovanje s katerega se ni vrnil. Drugi sin mu je umrl še mlad. Ob koncu življenja je o-stal sam. Dal je popraviti na lastne stroške staro svetovinsko cerkvo, na k.ter. so bili domačini in tudi oboje navezani. Delo je opravila delavnica Antona Trobeca. Zgodovinar Genetini, prijeto presenečen nad lepoto tega zgodovinskega kraja, je v svoji knjigi zapisal obema iskreno priznanje.

Gospod z Vrdelco, kot so ga klicali domačini, ali »stricko«, kot so ga klicali njegovi sorodniki, je bil trmast in svojeglav, a srčno dober človek. Svojim polbratom in drugim sorodnikom je pomagal v stiski in nekaterim celo izdatno. Bil je velik prijatelj otrok, delil jim je sladkoročke, zato so tekali za njim kjerkoli so ga zagledali. V oporoki je zapustil precejšnjo vsoto za revne ljudi z Vrdelca.

Imel je bogato knjižnico, ob njegovi smrti pa so jo sorodniki raznesli. Umrl je dne 20. januarja 1884.

Pri Pavlinovih v Drevoredu

(Nadaljevanje s 7. strani)

za Gorjsko, bila je tudi delegatka gorjskih žena na I. kongresu AFZ, ki je bil v Trstu.

Pavlinovi se tudi po osvoboditvi niso »pomirili«. Bili so v prvih vrstah Osvobodilne fronte, Slovensko-italijanske antifasistične unije, Demokratske fronte Slovencev. Milana Pavlina so naši ljudje izvolili leta 1948 za občinskega svetovaleca. Zgodovinar Genetini, prijeto presenečen nad lepoto tega zgodovinskega kraja, je v svoji knjigi zapisal obema iskreno priznanje.

Goriški fašisti in nacionalisti pa so hoteli Pavlinove streljati še na drugačen način. V okna gostilne so metali kamenje, štirikat bombe, enkrat je pred vrati eksplodiral pekarski stroj. To so bili pac zlocinski poskusi streti odpornost Pavlinovih.

Ker smo že omenjali aretacije je treba dodati, da je Pavlinove aretirala tudi zavezniška policija v času vojne uprave, ker so v tej gostilni zbirali hrano za stavkajoče delavce podgorške tovarne in tavn v Strazhah. Vzdušje ni bilo srčno.

tako kot v času fašizma, zapor pa je bil vedno isti.

Se bi lahko pisali o tej družini in omenjali vrsto dogodkov, ki so važni za obravnavanje naše sodobne zgodovine. Prostor pa nam tega ne dovoljuje.

Milan, Uršula in Angela živijo v miru, upokojeni. Gostilno, ki so jo vodili petdeset let, upravlja še od leta 1971 Vid Primožič. Predno začne letu 1948 za občinskega svetovaleca, potrdilo so ga štiri leta kasneje. Koristi gorjskih Slovencev je zagovarjal dve mandati dobi.

Goriški fašisti in nacionalisti pa so hoteli Pavlinove streljati še na drugačen način. V okna gostilne so metali kamenje, štirikat bombe, enkrat je pred vrati eksplodiral pekarski stroj. To so bili pac zlocinski poskusi streti odpornost Pavlinovih.

Prvi zvezek izbranih

(Nadaljevanje z 8. strani)

Temu obsežnemu delu sledi Leninov članek »S čim začeti«, ki vsebuje odgovore na najpomembnejša vprašanja ruskega socialno-demokratskega gibanja v tem času in jih je Lenin kasneje podrobneje razvil v prav tako svojem znamenitem »Kaj delati?«, izdanem marca 1902. leta.

Članku torej logično sledi v našem izboru spis »Kaj delati« s podnaslovom »Zgoča vprašanja našega gibanja«, ki je dovolj znan. Knjiga je odigrala pomembno vlogo v boju za revolucionarno marksistično stranko ruskega delavskega razreda, za zmago Leninevo in »člrskega« naravnosti in kometjih in organizacij RSDRP, pozneje pa tudi na II. kongresu stranke leta 1903.

Zgraditi marksistično revolucionarno stranko v ognju carističnega preganjanja in krhiti obvladati zaostalost za oči praktikem je bila izredno zapletena naloga. Vsa Leninaova aktivnost je bila podrejena temu cilju. Čeprav je Lenin imel to svoje delo za povzete iskrovke taktike in iskrovke organizacijske politike v letih 1901-1902, je delo po svoji vsebini daleč presežilo svoje okvire, saj je bilo hkrati poziv delavcem, naj organizirajo in ustvarijo osnovo, potrebno za delovanje revolucionarne marksistične stranke. V njem je dobila proletarska partija Leninova tipa vsestranski utemeljeval. Bolj kot drugi je namreč Lenin videl, da je vprašanje ustanovitve stranke bistvenega pomena za delavsko gibanje. S tega vidika je preučil vse aspekte razrednega boja. Osnovna misel, ki prežema Leninovo knjigo, je, da mora biti partija delavskega razreda stranka socialne revolucije in diktature proletariata. Delavska stranka je bila po Leninovem konceptu dolžna voditi vseljidski boj za politično svobodo. Lenin je v tej knjigi nacel tudi vprašanje o spontanosti in zavesti v delavskem gibanju o našanjih socialistične ideologije v spontano delavsko gibanje. Zavrnil je teorijo ekonomistov, ki so trdili, da socialistična zavest raste spontano iz »smatega delavskega gibanja in da se nametno širi v delavskem gibanju. In končno, v tej knjigi je jasno zapisana misel, da mora socialni demokrati iti med vse razrede prebivalstva, če hočejo delavcem dati politično znanje.

Prvi zvezek izbora iz Lenina se zaključuje s prav tako znanim in pomembnim njegovim delom pod naslovom »Korak naprej, dva koraka nazaj« in podnaslovom »Križa v naši partiji«, ki je kot brošura prvič izšla leta 1904 v Ženevi. Z delom »Korak naprej, dva koraka nazaj« je Lenin zadal odločilen udarec »enjševskemu oportunistu in organizacijskih vprašanj. Velikanski zgodovinski romen te knjige se kaže predvsem v tem, da je Lenin v njej razvil marksistični nauk o stranki in izdelal organizacijska načela proletarske revolucionarne stranke. Pričeval je v zgočevini marksizma je razkrinjal organizacijski oportunistem in opozoril, na nevarnost zaradi o-malovaževanja organizacije delavskega gibanja.

S tem Leninovim spisom se konča prvi zvezek njegovih novih izbranih del v slovensčini, ki obsega »preko osemsto strani in je opremljen tudi s vsem ustreznim znanstvenim aparatom, to je opombami in kratkimi uvodi k posameznim, v tem zvezku objavljenim Leninovim delom.

Vse kaže, da bomo z nadaljnji mi zvezki dobili dolej najširši in tudi uredniško dovolj tehten, smotrni ter najboljše izbor iz obsežnega Leninovega dela, ki kljub svoji časovni oddaljenosti nikakor ni uravnil izgubil na svoji aktualnosti in pomenu ter nam zato v marsičem lahko uspešno in učinkovito služi tudi v današnjem času za današnje rabo.

Prvi zvezek izbora iz Lenina se zaključuje s prav tako znanim in pomembnim njegovim delom pod naslovom »Korak naprej, dva koraka nazaj« in podnaslovom »Križa v naši partiji«, ki je kot brošura prvič izšla leta 1904 v Ženevi. Z delom »Korak naprej, dva koraka nazaj« je Lenin zadal odločilen udarec »enjševskemu oportunistu in organizacijskih vprašanj. Velikanski zgodovinski romen te knjige se kaže predvsem v tem, da je Lenin v njej razvil marksistični nauk o stranki in izdelal organizacijska načela proletarske revolucionarne stranke. Pričeval je v zgočevini marksizma je razkrinjal organizacijski oportunistem in opozoril, na nevarnost zaradi o-malovaževanja organizacije delavskega gibanja.

Primorska poje

(Nadaljevanje z 8. strani)

mladega skladatelja, po petju in interpretaciji pa kot dobrega, prizrednega pevovodjo in polnočrtnega poustvarjalca, ki pristno dojema in spontano izžareva. Zboru pa »o še v nadaljnjem treba posvečati pozornost pri izgovarjanju in občasnim šibkostim intonativne narave (prvi tenor). Poleg navedene sta bili na spredu še Srebotnjakova Gue Guevari in Who Comes Here T. Morleya.

Revijo je zaključil moški zbor Mirko Filej iz Gorice pod vodstvom Zdravka Klanjščka. To je zbor lepega, sonornega pevskega materiala, ki ima svojo posebno mehko nadahnjeno barvo. Večja notranja disciplina bi zboru pripomogla do večje enotnosti v delovanju. Je pa zbor vsakekor boljji od svojega zadnjega nastopa na »Primorska poje«. Najzorožje interpretirana pesem iz njegovega sporeda je bila vsekakor Vodopivčeva Zebjarska, solidni sta bili tudi Maroitova priredba Tam za turškim gričem in Simontijeva Mali Jagoda.

Nedelja, 19. marca 1978 Ponedeljek, 20. marca 1978

Table with radio and TV schedules for TRST A, ITALIJANSKA TV, and JUGOSLOVANSKA TV. Columns include time slots and program titles.

POP TEDNIK

Za našo rubriko je današnja prava res praznična nedelja, le preberite naslove in imena: Jefferson Starship, Eric Burdon, The Runaways...

mamilo kateremu se ne moreš skratkati odreči. Zaključil bi z neuresničeno željo, da bi obstajalo več takih ansamblov...

ERIC BURDON (POLYDOR 2310577)

SONO NATA PER ERRORE (DIG IT PL 3010)

Pred nami je prevečen z zelo zgozornim naslovom kantatorija Giannija Neri, ki ne spada prav med pripadnike nove generacije saj šteje že trideset let in kot dobro vemo ni najprimernejša starost za glasbenike. Rodil se je v dorasčal v Firencah, v mestu, ki ne nosi večke tradicije v glasbenem pogledu (predvsem kar se tiče kantatorjev). Kot dobro vemo, so centri Genova, Rim in Milan. Gianni Neri pravi da v Firencah se vložke le kupuj.

Kljub temu, da smo pred prevečen, ta imamo pred seboj izvajalca pri prvem poskusu, tega ne občitimo. Plošča nosi v sebi umir-

Kar smo zapisali prej o Grace Slik, Paulu Kanteru, Martyju Balimu, Johnu Barbatu in drugih članih skupine Jefferson bi lahko zapisali še o nekdanji duši nepozabne skupine The Animals, Ericu Burdonu (vam, da se spominjate nepozabne »The house of rising sun«). Da pa ne bo ta rubrika polna melanholičnih not revala, raje trezno spregovorimo o plošči. Eric jo je posnel v družbi dobrih session manov, med temi izstopa bleščeče ime Alexisa Kornerja, pri petju pa mu pomaga med drugimi tudi Zoot Money, ki se z Ericom podpisal skoraj vse skladbe. Očrta je pri poslušanju je zivalno in prilačno, tu pa tam kak refren iz preteklosti, vse ja ovito s pristnim zvokom rocka, katerega nisno več tako vajeni - je pa posnet tudi tipično bluesarski motiv.

Na plošči je posnetih deset skladb in teško bi vedno temu izbrali boljše ali slabše, vse so na visoki ravni, bodisi na instrumentalni bodisi na vokalni plati. Pravzaprav težko bi bilo drugič!

THE RUNAWAYS Live in Japan (MERCURY 6338 833)

Prvihajajo iz Kalifornije, iz dežele zlatega sonca, pet jih je, vse so zelo privlačne, tri igrajo na kitaro, Joan, Jackie ter Rita. Cherie poje, Sandy pa sedi za tolkalci. Izvajajo v glavnem hiter hard-rock, ki naj bi nekoliko spominjal na slavnejše bratce Led Zeppelin in da razume-

45 OBRATOV 1. Un'emozione da poco - Anna Oxa 2. Gianna - Rino Gaetano 3. Singin' in the rain - Sheila B. Devotion 4. The Queen of China town - Amanda Lear 5. Guappa - Bass Connection

33 OBRATOV 1. Sotto il segno dei pesci - Antonello Venditti 2. 801 Live - Phil Manzanera 3. For your pleasure - Roxy Music 4. Come è profondo il mare - Lucio Dalla 5. La pulce d'acqua - Angelo Branduardi

Sandi Pertot in Pavel Ugrin

PO NEDELJSKI USPELI KOLESARSKI DIRKI ZA TROFEJO ZŠSDI

LONGJERSKI DELAVCI BREZ POČITKA

Čeprav je bila v nedeljo pri organizaciji dirke zaposlena vsa vas, pa se v Lonjerju že sedaj pripravljajo na dve novi prireditvi

Nedeljska mednarodna amaterska kolesarska dirka za 2. Trofejo ZŠSDI je mimo ljudje v Lonjerju so se odpravili, saj končno lahko malo odpočijo po vročem finalu, ko se je odvijala vedno bolj ura starta stoletih kolesarjev iz Italije in iz Jugoslavije. Potem ko so člani kolesarskega kluba Adria od četrtka dalje stalno zasedali, da bi pripravili vse potrebno na startu, so seneke pričele pripravljati hrano za petdeset gostov, ki so najavili svoj prihod v Lonjer. Na Zdrženju pa je bil telefon kar vroč, ko se je bilo treba opraviti že zadnje pozive, da bi se vedelo, kdo bo prišel, kdo pa ne na dirko. Ogromen organizacijski aparat je pričel mletiti z vso silo, da bi bilo za to prireditvi vse na mestu, ki se je pričakovalo kolesarje iz šestih držav, nato iz petih, nazadnje pa so prišli le Italijani in Jugoslovanci. Praktično se je v nedeljo ob 13. uri, ko je bil start dirke v Lonjerju, zaključilo skoraj teden dni dolgo delo, ki je šlo od proučevanja in Italijanski kolesarski zvezi v Rimu za vpis dirke v mednarodni koledar do vabil raznim federacijam, da dovolijo nastop svojih članov v Trstu; nato tri ure dirkanja po tržaški in gorški pokrajini in končno zaključni sprint med dvema vrstama navijačev na Bazovskih cestih nad Lonjerjem.

Kakih petnajst žensk je začelo že v soboto zjutraj čistiti zelenjavo, lupiti krompir in pripravljati sto petdeset zrezkov za kosilo kolesarjev, ki so morali biti pripravljeno do devetih ur zjutraj. Napetost se je stopnjevala vedno bolj, posebno pa v nedeljo v jutranjih urah, ko je v gostilno »Pri Zupanovihi« privrelo naokoli osemdeset kolesarjev, ki so hoteli vsi naenkrat jesti. Temu je manjkala sol, onemu olje, tam je bilo preveč ržine, zakaj ne bi prinesli raje malo vina kot pa minevalno vodo, tako da je bilo natakarnično vsega preveč.

Iz Rima je prispel brzojav, da mora biti na cilju dirke fotofiniš. Za to je bilo treba pripraviti sedem metrov visok stolp, ki je moral biti osem metrov od roba cestišča. Manjkali so drogovji, treba jih je bilo iskati zadnji trenutek, še do petih ur, da je Silvano Čok dal na razpolago svoj kamolom, da je popolna ekipa Lonjercev postavila na cilju vzpintni oder za fotofiniš. V nedeljo pa niso bili zadovoljni sodniki, ki so hoteli imeti svoj sodbeni oder, prav na cesti.

»Puščice? Največ dve uri in delo je končano.« v dveh starih štartnih listih, opremljena s klejem, platni in barvo ob štirinajstih ur v soboto in se vrnila domov vsa izčrpana po dvajsetih urah.

»Šef prometa« Danilo je imel največ pregledav s štafetami. Pomisliti je bilo treba, kam postaviti posamezne ljudi, saj je bilo nevarnih križišč okrog petdeset, štafet pa je bilo dvajset. Poleg tega pa je bilo treba poznati »karakteristike« posameznikov, saj je bilo vreme sončno in toplo, grla pa suha, in je bilo treba tudi paziti, da ne kdo zgrehne.

Največji problem na cilju je bil, kam postaviti vse avtomobile, ko se je dirka bližala koncu. Nevarnost je bila, da bi prispela na cilj večja skupina kolesarjev, in bi jim lahko prvenstvo ovrnilo pot v zadnjih metrih, kar bi pokvarilo celoten potek dirke. To je bila stalna največja komplikacija, kateri je bilo treba najti čimprej rešitev, saj bi drugače lahko šlo vse delo po zlu. Na

Posnetek z nedeljske kolesarske dirke za »Trofejo ZŠSDI«, ki so jo priredili požrtvovalni lonjerski športni delavci

rečo pa so prirediteljem pomagali lastniki lonjerskih kamolomov, ki so ob tej priložnosti očistili ogromni prostor, kjer stojijo ponavadi kamioni, tako da so lahko tjakaj spravili nekaj deset avtomobilov.

Zadnjih deset kilometrov dirke: prehitene kolesarjev strogo prepovedano, da se ne bi kdo favoriziral. Na begu je bilo deset kolesarjev iz štirih klubov. Čeprav so prej spremljevalci prehiteli kot nora in izustili marsikatero, če jih je kdo ovrnil, so bili od tu dalje kot jagnjeta. Držali so se navodil vodje dirke in pustili svojim varovancem, da so se v miru potegovali za najboljše mesta. Nehote pa se tu vsiljuje primerjava med tako dirko in dirkami krajevnega značaja, ki je kaos prav v zaključnih delih nepopisnih in večkrat pokvari celoten potek tekmovalstva. Res pa je tudi, da smo imeli v nedeljo opraviti skoraj s profesionalnimi kolesarji in spremljevalci. Dovolj je bil pogled na Milancane, ki so imeli na razpolago dva avtomobila, popolnoma

opremljena z rezervnimi deli, za kolesa, med seboj pa so se dogovarjali preko radia.

»Press center« ZŠSDI je bil tokrat v prvi bojni vrsti. Potem ko je poskrbel za raznevoženje startnih list in vseh potrebnih informacij, je sledil predstavnik centra dirko v avtu vodje dirke, s praznim želodcem, saj ni imel zjutraj časa niti za kavico, in premislil nogami, stalno v strahu pred prepihom in smirno vožnjo vozniča avta, ki se je moral sukati med številno plotevino za kolesarji.

Dirka se je zaključila, med splošnim zadovoljstvom nastopajočih in gledalcev, prireditelji pa so si le za trenutek oddahnili in pričeli z naslednjim delom: pospraviti in očistiti je bilo treba prireditvi in opremiti postaviti vsako stvar spet na svoje mesto in že misliti na naslednjo prireditvi, ki bo najprej sodelovanje na »Alpe Adria«, nato pa »12. Pokal Lonjerja«.

R. Pečar

MINIBASKET

VEČ NEODIGRANIH SREČANJ

Naše ekipe se tokrat niso najbolje izkazale - Slovenski derbi Boru

Finalna skupina
Ker ima Bor veliko zaostalih tekem je tekmo predzadnjega kola s Sokolom A anticipiral na ta tečen. Po hudem boju so tesno zmagali iztržili Borovi košarkarji, ki pa s prikazano igro niso povsem zadovoljili. Kontovel je po predvidevanju gladko izgubil s prouvrščeni Vintinijem. Ponovno se je edino Gulič upiral nasrotnikovi premoči.

IZIDI 14. KOLA
Vintinij - Kontovel 54:34
Sokol A - Libertas 40:40
Inter 1904 - Inter Milje 48:23
Don Bosco - Ferroviario 76:39
Servolana A - Bor B n.o.

LESTVICA
(v oklepaju število odigranih tekem)
Vintinij (14) 26, Servolana A (12) 22, Don Bosco A (13) 20, Bor B (13) 16, Inter 1904 (11) 14, Libertas (12) 11, Kontovel (13) 10, Inter Milje (13) 8, Sokol A (15) in Ferroviario (14) 2. Sokol A ima točko manj zaradi odpovedi tekme.

STRELCI NASIH EKIP
BOR B: Bradassi 336, A. Tavčar 77, Volk 62, Semen 49, Jogan 16, Jagodic, Krapež in Slama 6, B. Tavčar 6, Paoli 5, Zaocaria in Lokar 4.

PRVENSTVO ZINI & ROSENWASSER

PRVENSTVO SAN SEBASTIANO

Tolazilna skupina

V tem kolu so odigrali eno samo tekmo, v kateri je Bor kot predvideno izgubil z ekipo RCT. Borovi najmlajši so se nekoliko bolj izkazali od starejših minikošarkarjev Bora A, če že ne v obrambi, pa vsaj v napadu, saj so dosegli 11 točk.

IZIDA 7. KOLA
Kontovel - SGT n.o.
RCT - Bor 62:11
ZAOSTALA TEKMA
SGT - Libertas 61:30
LESTVICA
Limetas 8, RCT in SGT 6, Breg 4, Bor in Kontovel 0.
Kontovel in SGT imata 3 tekme manj; ostale ekipe pa vsaka po tekmo manj.

STRELCI NASIH EKIP
BOR: Košuta 29, Lokar 16, Pieri 8, M. Pertot 4, Žetko 2, Antonietti 1.
BREG: Korosec 67, Ražem 31, Prašelj 22, I. Sancin 19, D. Kocjan 9, Mitja Ota 4, Vodopivec, S. Kocjan in N. Sancin 2.
KONTOVEL: Piras 5, Bogatec, Starec in Ceinar 2, Compare 1.

IZIDI 14. KOLA
SGT - CAMB 49:63
RCT - Bor A 82:6
Servolana B - Sokol B n.o.

LESTVICA
(v oklepaju število odigranih tekem)
RCT (13) 26, CAMB (13) 22, SGT (11) 14, Don Bosco B (12) 12, Pollet (10) in Servolana B (10) 10, Breg (10) 6, Bor A (11) in Sokol B (12) 2. Breg ima 2 točki manj zaradi odpovedi dveh tekem.

STRELCI NASIH EKIP
BOR A: Rudež in Betocchi 23, Kovarčič 20, Počkar 13, Smotlak 12, Civardi 10, Vecchiet 9, Germani 8, Barbiero 7, D. Sedevič 5, Hmeljak 4, Košuta in Pisan 2.

POLET: Feri 102, Granier 37, Furlan 27, Košuta 25, Fabi 22, Husu 21, Ferri 18, Zajec 9, Hrovatin, Komar in Inavec 4, Bellafontana 2.
BREG: Klabjan 82, Bavčar 70, Korosec 27, R. Žerjal 23, Pregarc 22, M. Štrajn 19, Kofol 6, B. Žerjal 5, M. Slavec 4, G. Štrajn in Gabrieli 2.
SOKOL B: Terčon 52, F. Pahor 43, Busan 41, I. Legiša 18, Zidarč in Braida 10, Bandelj 4, Trampuz 3, Caharija 2.

Zagrizen boj za žogo med prvenstveno tekmo v minibasketu najmlajših košarkarjev Bora in Brega

Mednarodni nogometni turnir mesta Videm

ITALIJA-JUGOSLAVIJA

KATEGORIJA JUNIORES

GORICA — STADION NA CAMPAGNUZZI

V SOBOTO, 25. MARCA 1978, OB 15. URI

MINIBASKET
TROFEJA S. SEBASTIANO
Pomembna zmaga Bregovih najmlajših
Libertas - Breg 24:28
BREG: Korosec 8, Prašelj 4, Sancin 8, Marko Ota 2, Ražem 4, Mitja Ota 2, Vodopivec, Kocjan, Svartja, Piras.

NARAJAJNIKI
Polet - Ferroviario 65:96 (31:39)
POLET: Hrovatin (k) 6, Sosic, Vremec 15 (1:3), Pisan 8, Taučer 2, D. Kralj, Grison, Kale 34.

SD Adria iz Lonjerja
se zahvaljuje vsem, ki so prispevali k odličnemu uspehu druge mednarodne amaterske kolesarske dirke za »Trofejo ZŠSDI«.

SD Adria iz Lonjerja
se zahvaljuje vsem, ki so prispevali k odličnemu uspehu druge mednarodne amaterske kolesarske dirke za »Trofejo ZŠSDI«.

SD Adria iz Lonjerja
se zahvaljuje vsem, ki so prispevali k odličnemu uspehu druge mednarodne amaterske kolesarske dirke za »Trofejo ZŠSDI«.

SD Adria iz Lonjerja
se zahvaljuje vsem, ki so prispevali k odličnemu uspehu druge mednarodne amaterske kolesarske dirke za »Trofejo ZŠSDI«.

ŠAHOVSKA PANORAMA

Velemojstrski turnir v Bugojnu

Ko pišem to poročilo, je na veleturnirju v Bugojnu treba odigrati samo še zadnje kolo. Stanje kola pred koncem je: Karpov, Spasski 9, Timman 8,5, Talj, Ljubojevič 8, Hort, Hübner 7,5, Balasov, Larsen, Miles 7, Ivkov, Portiša 6,5, Byrne 5,5, Gligorič, Bukič, Vukić 5. Glede razporeditve prvih petih mest lahko zadnje kolo prinese v glavnem samo še nebitne spremembe, da eden ali drugi izmed petih, ki so vsaj teoretično lahko tudi še prvi, dobi nekaj sto dolarjev več ali manj in da si popravi ali poslabša rating za kakšnih 10 točk. Edina izjema bi bila, če bi Timman dobil zadnje partijo in razdelil prvo mesto. To bi bila pač prvovrstna senzacija, saj je že tako Timmanov uspeh glavni pozitivni dogodek turnirja.

Mladi Holandec (rojen 1941, pol leta za Karpovom) je dosegel svoj doslej največji uspeh in bo po ratingu napredoval na nad 2600 točk, poleg tega pa se bo s 16 - 17. mesta na lestvici najboljši na svetu, ki ga je zavzel doslej, povzpел med prvo deseterico. Karpov je še le v predzadnjem kolu zopet prišel na čelo tabele, čeravno ne sam. V vsakem primeru je znal varovati svoj ugled svetovnega prvaka. Točnic po programu, ki si ga je bil postavil, ni prav nič razmetaval s svojimi močmi in izdal nobene svoje skrivnosti inje vse podredi glavni nameni: prepričati dvoboj s Korčojem. Za Spasskega pomeni uspeh v Bugojnu rehabilitacijo, praznopravo prvo po izgubljenem dvoboju s Fischerjem leta 1972. Njegov uspeh bi bil bolj razveseljiv, če ga ne bi vnaprej pokvarili z incidenti in neprimerimi izjava-

DOMAČI ŠPORT
DANES
NEDELJA, 19. marca 1978
KOŠARKA
PROMOCLJSKO PRVENSTVO
11.00 v Dolini
Bor - Barcolana
1. MOSKA DIVIZIJA
11.00 na Kontovelu
Kontovel - Grandi Motori
KADETI
11.15 v Trstu, Istrska ulica
Don Bosco - Bor

DELOVANJE ZŠSDI
je tudi organizacija večjih športnih akcij v Benški Sloveniji, v Trstu pa bo celodnevni posvet o športu. Med diskusijo, v katero so posegli skoraj vsi prisotni delegati, je bil glavni govornik in vlogi košarkarskega društva Jadran, o najnujnejši ustanovitvi komisije za rekreacijo, o trenutnem stanju košarske in odbojke. Ključna točka razprave pa je bilo načelo združevanja sil po panogah. Z družinimi močmi in z manjšimi naporemi bi dosegali vidnejše uspehe in bi pritegnili zanimanje širšega kroga navijačev (lanskoletna izkušnja z Jadranovo ekipo je svet kot zgovoren dokaz). Ljubitelji športa si to želijo, mladinci so bolj prizadeti na treningih, če imajo pred seboj neko prvo tekmo, zato je padel predlog, naj bi Zdrženje izdelalo osnutek združevanja sil pri košarki in odbojki, o katerem naj se izreče tudi zavnan, ki so namenjena vsem zamejskim trenerjem, članom trenerke zveze ZŠSDI; maja in junija bo rekreacijsko odbojarsko tekmovalno »Revival 78«; maja bo finalni del odbojarskega turnirja prijateljsstva, ki ga bo verjetno organizirala reška zveza tako v moških kot ženski konkurenci; 20. in 21. maja bo pri nas v zamejstvu četrti izvedba nogometnega turnirja prijateljsstva; od 2. do 6. junija je predviden obisk v zamejstvu športnikov iz BiH; od 15. do 19. julija bodo v Mozirju poletni tečaj za inštruktorje košarske, namiznega tenisa, nogometne in odbojke; avgusta, oziroma septembra bodo izpopolnjevalni tečaj v košarki, namiznem tenisu in odbojki; od 9. do 12. septembra bodo zamejski športniki obiskali Srbijo, pomenili pa se bodo v košarki, ženski odbojki in namiznem tenisu; 14. in 15. oktobra bo v Murski Soboti 2. srečanje slovenskih športnikov, tekmovali pa bodo v naslednjih panogah: namizni tenis (ženske do 18. leta, moški brez omejitev), nogomet (mladinci), odbojka (mladinci in mladinci) in šah (brez omejitev); v drugi polovici decembra bi moral biti novoletni odbojarski turnir. Poleg tega naj omenimo, da bosta gotovo na sporedu tudi tečaja za vadiateljico otroške telovadbe in pa za potapljače, v polnem teku pa je plavalni tečaj v Lipici v pričakovanju razvojljivosti bazena v Zustrni pri Kopru. Zamejski športniki bodo tudi letos sodelovali na tradicionalnem pohodu »Po poteh partizanske Ljubljane«, predvidena pa

SESTANEK Z REFERENTI
V tork je bil sestanek med odborom ZŠSDI in referenti za posamezne panoge. Proučili so stanje v posameznih disciplinah in so pregledali program pred skupščino društev.

TRENING ODBOJARSKE REPREZENTANCE
V sredo so se najboljši odbojkarji zbrali na skupnem treningu, ki je veljal kot priprava na bodočo reprezentančne nastope.

JUTRI SKUPŠČINA GORIŠKIH DRUŠTEV
Jutri zvečer bo ob 20. uri v Kulturnem domu v »ovodnjah skupščina goriških društev, ki so članice ZŠSDI. Na dnevnem redu je pregled in preverjanje skupščinskega programa za letošnje leto.

SEMINAR ZA ODBORNICE
Konec tega tedna (od četrta, 23. do sobote, 25. 3.) bo v Izoli v Simonovem zalivu vsakoletni seminar za odbornike zamejskih slovenskih športnih društev, na katerem bodo prisotni tudi košarki športni delavci. Tema seminarja so naslednje: 1. Politični položaj korških Slovencev; 2. Osmiski sporazumi in politični položaj Slovencev v Italiji; 3. Narodnoobrambni pomen planinstva; 4. Pomen zdravstvenega varstva v telesni kulturi; 5. Vključevanje ženske v telesno kulturo; 6. Telesna kultura kot sola narodne zavestnosti; 7. Dogovor o organizaciji športnega slovenskega športa na Koroskem; 8. Sodelovanje društev v ZŠSDI.

SESTANEK S SPDT
Na sestanku med odborom ZŠSDI in SPDT je tekla beseda o žamskih športnih igrah, ki so tudi letos ob dobri organizaciji SPDT odlično uspeli. Kar zadeva poročilo o sestanku o smučanju, ki je bilo objavljeno 28. februarja v rubriki »Delovanje ZŠSDI«, je treba predzadnji stavek razumeti takole (da ne bi prišlo do nesporazumov in napačnega tolmačenja): »Pred pričetkom prihodnje sezone bo ZŠSDI sklicalo skupni sestanek vseh društev, ki gojijo zimsko športe, da se prouči možnost za skupno sodelovanje pri raznih pobudah. Za organizacijo ZSI pa bo še naprej (kot doslej) skrbelo SPDT.«

SE JUTRI PRIJAVE NA ODBOJKARSKI REVIVAL
Jutri se zaključijo revival za vpisovanje na rekreacijsko odbojarsko tekmovalno »Revival 78«, ki ga organizira ZŠSDI v moški, ženski in mešani konkurenci. Razpis tekmovalstva je bil objavljen prejšnjo nedeljo na športni strani PD.

SPORT SPORT SPORT

SMUČANJE V VELESALOMU

Stenmark uspešen tudi včeraj v Arosi

Tako je osvojil tudi mali SP za veleslalom

AROSA — Šved Ingemar Stenmark je zaključil svojo letošnjo blestečo sezono z zmago v veleslalomu v Arosi, ki je bil zadnja predstava letošnjega svetovnega pokala, pred zaključnim vzporednim slalomom (ta pa bo veljal le za ekipno konkurenco).

Stenmark je letošnji svetovni pokal osvojil že po samih šestih nastopih in to s tremi zmagami v slalomu in tremi v veleslalomu. Zbral je polno število 150 točk in je tako v drugem delu tekmovalja startal v glavnem le za lastno veselje.

Poleg svetovnega pokala je osvojil tudi mali svetovni pokal za veleslalom, kjer je zbral 20 točk več od Wenzla.

Včeraj je bil Stenmark v prvi vožnji najhitrejši, čeprav ni startal najbolje, v drugi pa ga je za stotinko sekunde prehitel Švicar Hemmi, vendar pa je bil v skupnem seštevku prepričljivo boljši od drugouvrščenega Wenzla.

Lestvica malega svetovnega pokala za veleslalom:

1. Stenmark (Šve.)	120
2. Wenzel (Liech.)	100
3. Mahre (ZDA)	84
4. Hemmi (Švi.)	82
5. Pournier (Švi.)	32
6. Lüscher (Švi.)	30
7. Heidegger (Av.)	27
8. Stock (Av.)	24
9. Gros (It.)	23
10. Thöni (It.)	17
11. Adgate (ZDA)	13
12. Križaj (Jug.)	12
13. Bernardi (It.)	11
14. Hemmi (Švi.)	8
15. Nückler (It.) in Mally (It.)	7

Lestvica svetovnega pokala:

1. Stenmark (Šve.)	150
2. Mahre (ZDA)	116
3. Wenzel (Liech.)	100
4. Heidegger (Av.)	95
5. Klammer (Av.)	70
6. Plank (It.)	70
7. Walcher (Av.)	65

NA MIZI TENIS

Lestvica včerajnjega veleslaloma je bila namreč taka:

1. Stenmark (Šve.)	2'30"72
2. Wenzel (Liech.)	2'31"06
3. Lüscher (Švi.)	2'31"18
4. Hemmi (Švi.)	2'31"93
5. Stock (Av.)	2'32"30
6. Mahre (ZDA)	2'32"41
7. Mally (It.)	2'33"14
8. Adgate (ZDA)	2'33"74
9. Enn (Av.)	2'33"81
10. Hinterseer (Av.)	2'34"06
11. Thöni (It.)	2'34"34
12. Woerdn (ZRN)	2'34"41
13. Gros (It.)	2'34"63
14. Frommelt (Liech.)	2'34"66
15. Eggen (Švi.)	2'34"70
16. Križaj (Jug.)	

NA DIRKI MILAN-SANREMO

De Vlaeminck spet zmagal po petletnem presledku

Istočasno z njim sta prispela na cilj Italijana Saronni in Antonini

SANREMO — Belgijec Roger de Vlaeminck je po petletnem presledku že drugič osvojil mednarodno kolesarsko dirko Milan - Sanremo.

Na cilj je prispel na čelu skupinice treh kolesarjev, medtem ko so ostali imeli nekajsekundne ali še večje zaostanke.

LESTVICA

1. De Vlaeminck (Bel.)	ki je prevozil 288 km dolga proga v 6.47.35" s p.h. 42,396 km na uro. V njegovem času sta prispela na cilj še 2. Saronni (It.)
3. Antonini (It.)	
4. Hezard (Fr.)	po 16"
5. Van Linden (Bel.)	21"
6. Moser (It.)	
7. Martinelli (It.)	
8. Dierickx (Bel.)	
9. Planckaert (Bel.)	
10. Osler (It.)	
11. Sefton (Austl.)	
12. Tosoni (It.)	
13. Linard (Fr.)	
14. Van Der Helst (Bel.)	
15. Da Ros (It.)	
16. Fuchs (Švi.)	
17. Marchetti (It.)	
18. Van Calster (Bel.)	
19. Rosiers (Fr.)	
20. Delepine (Fr.)	

Startalo je 225 tekmovalcev, vendar jih je prispelo do cilja le 160.

ODBOJKA

PALMA DE MALORCA — Na ženskem odbojarskem turnirju za «Pomladni pokal» je Francija premagala Italijo s 3:1.

ZENSKA B LIGA

Bor — Mogliano Veneto 3:2

ZENSKA C LIGA

Breg — Treviso 1:3

3. ZENSKA DIVIZIJA

UISP — Sokol 1:3

SMUČARSKI SKOKI

Na jugoslovanskem državnem prvenstvu v smučarskih skokih v Planici je včeraj Bogdan Norčić zmagal tudi na veliki, 120-metrski skakalnici. 2. je bil Miakar.

MINIBASKET

TURNIR Z & R Bor B — Inter 1904 70:51 (18:27)

BOR B: Bradassi 22, Volk 25, Vasco, Aleksij Tavčar 18, Krapež, Jogan, Jagodica, Semen 3, Čaharja, Boris Tavčar, Pavil 2, Slama.

Šahovska panorama

(Nadaljevanje z 11. strani)

17. Tj5: +! Korektna žrtev kvalitete, ki ne pušča črnemu nobenih izgledov. 17...g5: 18. Df5: + Ke7 19. De4 Sedaj ima črni sicer majhen predah, vendar svoje njegove figure tako neugodno, da se ne more pravočasno razviti. 19...Te8 20. Lf4 Kd8 21. De5! Treba je bilo preprečiti Ld6. 21...Tg8 22. 0-0-0 g6 23. Te1! Lg7 Končno se je lovec razvil. 23...Tc8 24. Dd8 + Ke7 24. Dd8 + Ke7 25. Dd6 + Dd7 26. Te6: Te6: 27. Dd8 + Ke7 28. Dg8: itd. 25. Te6: +! Črni se vda. Po izsiljenju 25...De6: sledi 26. Dc7 + Kf8 (26...Dd7 27. Ld6 + mat), 27. Ld6 + itd.

KOŠARKA

V 1. jugoslovanski zvezni moški košarkarski ligi so dosegli sinoči te izide:

Brest - Rabotnik	93:80
Jugoplastika - Borac	128:79
Kvarner - Cibona	88:87
Bosna - Dalvin	106:95
Radnički FOB - Partizan	111:132

Danes: Crvena zvezda - Zadar Metalac - Beko (TV ob 17.45)

FINALE MLADINCEV:

Kontovel - Italsider	66:83
PROFAGANDA:	
Sokol - Don Bosco	21:70
Breg - Don Bosco B	32:40
CAMB - Sokol B	39:13

ATLETIKA

MONTREAL — V mednarodnem atletskem srečanju «indoor» v Montrealu je včeraj Kanada premagala Italijo s 107:102.

Koroški Slovenci

(Nadaljevanje s 1. strani)

glavnih pogojev za enakopravno uveljavljanje v družbenem življenju. — Boj za uveljavitev vseh teh načel je uredniški v povezavi s temi z bojem za demokratični razvoj družbe in s tesno povezanostjo zamejskih Slovencev z matičnim narodom. Zastopstva ZSO in SKGZ sta po prikazu razmer in dejanskega stanja in problematike slovenske narodnostne skupnosti v Avstriji in v Italiji sprejeli sklepe o nadaljnjem sodelovanju. Kosila v Devinu so se poleg članov obeh delegacij udeležili tudi generalni konzul SFRJ v Trstu Ivan Renko in kot gostje predsednik državnega sveta Slovenske skupnosti dr. Andrej Bratuž, delni tajnik SSK dr. Drago Štoka in predsednik goriskega pokrajinskega sveta SSK Gradimir Gradnik. Bila je to tudi priložnost za zdravice. Predsednik SKGZ Boris Race je poudaril pomembnost stikov med bratskima osrednjima organizacijama Slovencev na Koroskem in v deželi Furlaniji - Juljski krajini, koristnost medsebojnega informiranja o položaju obeh narodnostnih skupnosti in izmenjave izkušenj iz boja za narodnostne pravice. Izrazil je prepričanje, da bodo koroški Slovenci še naprej vztrajali v svojem pravičnem prizadevanju za doseglo izpolnitve obveznosti Avstrije do slovenske manjšine na Koroskem in željo, da bi v teh prizadevanjih želi čimveč uspehov. Koroškim rojakom je zagotovil svojo podporo v tem boju, ki ima kljub precej različnim pogojem in okoliščinam vendarle tudi skupne značilnosti z bojem Slovencev v Italiji.

Dr. Drago Štoka se je zahvalil SKGZ in predsedniku ZSO dr. Zwitterju, da je bil predstavnikom SSK onogostni ta stik, ki je prvi na taki ravni. Ob tem j izrazil, da bo čez dva tedna delegacija Narodnega sveta koroških Slovencev gost delavnega sveta Slovenske skupnosti, kar bo ponovna priložnost za utrditev medsebojnega sodelovanja. Ka je govoril o očitnem položaju v Italiji, je izrazil zaskrbljenost nad bližnjo bodočnostjo v državi, obenem pa je dejal, da tudi Slovenci v Italiji občutimo trdno roko Avstrije nad koroškimi Slovenci. Zato pa je še toliko bolj važno, da imamo Slovence v celinskih vprašanih našega obstoja skupen jezik, kar nam bo olajšalo rešitev naših problemov. V tej zvezi je izrekel prepričanje, da bo na osnovi osimskih sporazumov prišlo do globalne zaščite naših pravic. Izrekel je tudi željo da bi na bližnjih delovnih volitvah lahko SSK ponovno izvolila svojega predstavnika v delovni svet. Dr. Franci Zwitter se je zahvalil Slovenski kulturno - gospodarski zvezi za topel sprejem in poudaril, kako so taka srečanja koristna za skupne napore, da ohranimo slovenskim ljudem enakopravnost na podevodani zemlji. Izrazil je željo, da bi Slovenci v novih pogojih, ki jih je ustvaril osimski sporazum, dosegli zaščito svojih pravic, svojega obstoja in razvoja. Izrazil je zadovoljstvo zaradi prisotnosti predstavnikov Slovenske skupnosti in pri tem poudaril pomembnost enotnosti v narodnih vprašanih, kakor je to primer obeh osrednjih organizacij na Koroskem. Mi na Koroskem žal nimamo — tako kot vi v Italiji — podpore v avstrijski družbi, je dodal dr. Zwitter, imamo pa podporo matičnega naroda in vseh narodov Jugoslavije. Toda zavzdamo se, da je v prvi vrsti od nas odvisno če bomo ostali in živeli, zato pa se tako vztrajno borimo za doseglo izpolnjevanje čl. 7 državne pogodbe, ki zadeva naše narodnostne pravice, je zaključil dr. Zwitter.

Nazadnje je spregovoril še gen. konzul SFRJ Ivan Renko. Zahvalil se je za povabilo, da prisostvuje temu prijetnemu srečanju in z zadovoljstvom ugotovil, da snas vse preveča čvrsta misel, da iščemo, kar nas združuje in kar nas rešuje. Je. Matična domovina — je dejal — je doslej in bo tudi v bodoče na ustrezen način podpirala pravičen boj zamejskih Slovencev za njihove pravice.

VESTI S KOPRSKEGA

Ob obali so slavili svetovni dan pomorstva

17. marec slavijo po svetu kot dan pomorstva v spomin na dogodek pred dvajsetimi leti, svetovno pomorsko svetovno agencijo. V podjetjih pomorskega gospodarstva na obali je bilo več prireditiv in priložnostnih svečanosti, kot v piranski Splošni plovi, na portoroški pomorski soliter, v izolski ladjedelnici. Govorili so predvsem o skrbi za varnost na morju in da bi se bolj bogatili clokoveko znanje o morju in kar je z morjem povezano.

ZDRAVSTVENO POVEZOVANJE S HRVATSKO ISTRO

Pristojni organi pripravljajo sporazum, po katerem naj bi obalna bolnišnica v prihodnje sprejemala tudi paciente z bujskega, umaskega in novikrajskega področja. Doslej so morali ti pacienti zdravstveno uslugo doplačevati. Prizadete občine pa bodo sodelovale tudi pri financiranju nove obalne bolnišnice. Predstavnik zdravstvene skupnosti dveh sosednjih področij se bodo dogovorili tudi o drugih oblikah zdravstvenega sodelovanja in povezovanja.

PODELITEV ODLIKOVANJ

Predsednik koprške občinske skupščine Mario Abram je slovensko izročilo dvanajstim zaslužnim občanom odlikovanja predsednika republike tov. Tita. Odlikovanja so prejeli za posebne zasluge v narodnoosvobodilni borbi in v polnoizgradnji domovine. V štiri letnem mandatu razdobju je na predlog občinske komisije za odlikovanja prejelo visoka priznanja tristo občanov.

SMUČARJI SAUČER NA KANINU

Zaradi toplenga vremena so ostala primorska smučarska središča brez snega. Izjema je še Kanin, kjer je na postaji D še štiri in pol metra snega, na postaji C pa 220 centimetrov. Zato so seveda

TRŽAŠKI DNEVNIK

RAZPIS NATEČAJA ZA MESTO NAČELNIKA KNJIGOVODSKEGA URADA

Občina Devin - Nabrežina sporoča, da 28. 3. 1978 ob 12. uri zapade rok za predložitev prošnje za udeležbo na omenjenem natečaju, ki se ga lahko udeležijo italijanski državljani od 18 do največ 30 let (razen izjem, ki jih predvideva zakon) v posesti diplome knjigovodje ali trgovskega izvedenca, ki so bili zaposleni kot uradniki, pri čem izmed krajevnih ustanov, za dobo najmanj 3 let. Zanimostirani morajo predložiti lahko obrne se je na občinski urad šte. 20 — telefonska šte. 200421.

RAZPIS NATEČAJA ZA MESTO SOFERJA

Zagoniska občina je razpisala javni natečaj na podlagi naslovov in izpiztov za mesto soferja pri občinski smetarski službi. Sleherni kandidat mora izpolnjevati običajne pogoje, rok za predložitev zadevnih prošnje pa zapade v četrtek, 6. aprila l.l. Vsa pojasnila nudi občinsko tajništvo.

ŠTUDIJSKA NAKAZILA OBČIN DOLINA IN DEVIN - NABREŽINA

Občina Dolina obvešča, da bo tudi letos podnela trideset študijskih nakazil dijakom višjih srednjih šol in zavodov za umetnostno izobrazbo. Zanimostirani morajo predložiti prošnjo do vključno 17. aprila 1978 na ustreznih obrazcih, ki so na razpolago na občinskem sedežu. Devinsko - nabrežinska občinska uprava je pa sklenila dodeliti 70 študentom višjih srednjih šol in zavodov za umetnostno izobrazbo študijska nakazila v znesku 40.000 lir. Znanje lahko zaprosijo otroci delavskih družin, katerih letni dohodek ne presega 3 milijone in pol lir. Prošnje je treba oddati do 14. aprila na občini v sobi šte. 20.

NA TURNIRJU V BUGOJNJU

Karpov in Spasski na vrhu lestvice

Velemojstrski turnir ni prinesel presenečenj

Po predvidevanjih sta velemojstrski turnir v Bugojnju osvojila dva šahista: Anatolij Karpov in Boris Spasski, ki sta zbrala 10 točk od 15 možnih. V zadnjem kolu je Karpov s čimni figurami premagal Portišca, ki se je s tem porazom vsidal prav na dnu skupne lestvice. Spasski pa je v skupno vodeni partiji brez težav premagal Angleža Mileša. Tretje mesto je osvojil mladi nizozemski velemojster Timman, ki je prijetno presenetil. Četrto in peto mesto si delita najboljši jugoslovanski velemojster Ljubomir Ljubović in bivši svetovni prvak Mihajil Talj, vendar pa sta igralca sahranila zelo različno: Talj je bil na tem

Vrsta enotnih sestankov in resolucij

(Nadaljevanje z 2. strani) danega prizadevanja, ki je bistvene prispevalo k utrditvi, ugledu in uspehom strokovne organizacije domaćih kmetov. Tudi v izvršni odbor so bili v glavnem področju njegove dosedanje člani, ki imajo prav tako zasluge za uspešno delovanje organizacije.

Odpravnina za bivše delavce «Calza Bloch»

Pokrajinska sindikalna zveza FUL TA opozarja vse bivše delavce in delavce tovarne «Calza Bloch», da bodo jutri, 20. marca, ob 16. uri začeli izplačevati drugi obrok odpravnine. Izplačevanje bo pri FILTEA - CGIL (Ul. Poudares 8, pritličje), FILTA - CILS (Ul. S. Spiridione 7) in UILTA - UIL (Trg Papa Giovanni 6). Denar lahko kasirajo prizadeti le osebo.

Še danes na ogled «Nauticamp 78»

Razstava športnih čolnov, rekvizitov za taborjenje in caravanning «Nauticamp 78», ki si jo je ogledalo že več tisoč ljudi, bo odprta za občinstvo samo še danes. Kdor si še ni ogledal tega zanimivega prikaza najrazličnejših izdelkov za racionalno in udobno življenje v naravi, bo lahko stopil na sejemisce od 10. do 20. ure. Ob zaključku razstave bo predsednik sejemске ustanove dr. Toresella po zvonicnih spregovorih razstavljavcem in obiskovalcem.

Stavka osebja v občinskih vrstih

Šolski sindikat UIL je oklical za jutri, torek in sredo štiriturno stavko osebja, zaposlenega v občinskih otroških vrstih. Oseboje bo stavkalo prvi dve in zadnji dve uri redne delovne izmene. Pokrajinsko vodstvo UIL je stavko oklicalo zaradi tega, ker sni občinska uprava doslej uredila poslovanja otroških vrtev, pa tudi ni odgovorila na vabilo sindikata, da bi nadaljevali z ustreznimi pogajanjmi.

Na prvi seji GS Kmečke zveze Alfonz Guštin zopet predsednik

Po uspešnem rednem občnem zboru, ki je bil 5. t.m. v Kulturnem domu, se je sinoči prvič sestala novotvorjena i glavni svet Kmečke zveze. Opravil je najprej prvo nalogo, ki mu jo prisojajo društvena pravila in imenoval iz svoje srede predsedstvo in članje izvršnega odbora. Za predsednika so potrdili Alfonza Guština s Cola, za podpredsednika pa Dušana Kodriča in Alojza Debelja s Kolonkova, ki so s tem prejeli ponovno priznanje za zavzetost in sposobnost njih dose-

Prispevajte za DIJAŠKO MATICO

ROLICH NABREŽINA Kamolomli 35/c — Tel 20-03-71

VOUK BORIS

POPRAVILA IN SERVIS ZA ELEKTROGOSPODINSKE STROJE: hladilnice — stedišnice — pralne in pomivalne stroje — peči in drugo

LAZZARI

NAD POL STOLETJA NA RAZPOLAGO ODJEMALCEM

Vse za opremo stanovanja: zavese, posteljna pregrinjala, rjuhe, odeje, blazine.

Tapetniška dela vseh vrst: obnovev sprejemnic, naslanjačev, žimnic, pernic, itd.

PRODAJA NA VELIKO IN NA DROBNO

podjetje FURLANI

TRST — Ul. Milano 25 tel. (040) 62200

V TRSTU NAJVEČJA IZBIRA kmetijskih strojev in nadomestnih delov za:

- FERRARI
- BENASSI
- GOLDONI
- PINZA
- LOMBARDINI Idr.

VSE ZA: POLJEDELSTVO — KMETIJSTVO — VINOGRADNISTVO — VRTNARSTVO

Mali oglasi

CARLI VIRGILIO sporoča vsem prijateljem in znancem, da je odprl novo prodajo vseh vrst starih in novih avtomobilov. Na zalogi 500 L 71 750 68 126 76 127 72 128 71 73 112 73 123 coupe 73 130 AR 70 1500 C 66 680 S 70 1500 1301 72 Citroen DS 20 71 Citroen 1200 73 124 68 71 125 70 A 112 72 124 coupe 72 in še druge na izbir. Obiščite svoj salon v Ulici Brigata Casale št. 7, tel. 826084.

POTUETE V RIM? V slovenskem hotelu Bled imate na razpolago taksiste usluge po različnih cenah, restavracijo z jedili po naročilu, restavracijski prostor, udobno mesto v dinarjev. Vsaki vaši prošnji radi volje ustrezemo. Obrnite se na pravo hotelo Bled, Via S. Croce in Gerusalemme 40, 00185 Rim telefon 06/77102.

ZELITE se poročiti? Informacije agencija «Conosceri», Ul. Pasticceria 6, Videm — odprto od srečak, petih tobaht popoldan in od nedeljak ob popoldan. Tel. 295923.

CITROEN — mehanična delavnica Cavalli, tudi drugih avtomobilov Ul. Rittmarer 4/a.

NOVE PRIKOLICE flipper Mod. 135TC 2.570.000 L. — Mod. 145TC 2.870.000 L. — Kompletno 3-trivalentno hladilnikom, plinsko pečjo, dvojnimi odpradnimi okni, s zavesami za zatamnitv, predprostoriom, priklonikom GAMBLETTO — Ul. Stanga 45 — Verona — Stand Flipper — Zenit — TRST (11/49-3-78)

POHISTVO RENAR OPCINE, Proseška 3 Telefon 212-255

Lastna obrtniška delavnica in prodajalna

Nudimo po ugodnih cenah: SPALNICE, KUHNJE, DNEVNE SOBE, SEDEŽNE GARNITURE, POSTELJICE IN POHISTVO ZA OTROKE, OTROŠKE VOZICE IN STAJICE. Obiščite nas!

GOSTILINA pri STUDENCU STRAIN Dolina št. 40 tel. 228116

posebna potreba ob slavnostnih priložnostih: poroke, rojstva, godovi, birne in druge slavnosti — Možnost prenočitve — Izbrana jedila in pijače

Ob petkih zaprto

Ul. Cassa di Risparmio 9 Telefon (040) 64895 TRST